

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

mercredi

11-12-2002

11-12-2002

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
ONTWERPEN EN WETSVoorstel	1
Ontwerp van programmawet 1 (2124/1 tot 32)	1
- Wetsvoorstel van de heer Stefaan De Clerck en mevrouw Trees Pieters, de heren Dirk Pieters, Yves Leterme en Karel Pinxten tot wijziging van artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (941/1)	1
- Ontwerp van programmawet 2 (2125/1 tot 11)	1
<i>Hervatting van de algemene bespreking</i>	1
<i>Sprekers: Dirk Van der Maelen</i> , voorzitter van de SP.A-fractie, Fred Erdman , Hugo Coveliers , voorzitter van de VLD-fractie, Paul Tant , Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, Stef Goris , Jef Valkeniers , Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Luc Van den Bossche , minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de openbare besturen, Trees Pieters , André Smets , Roel Deseyn , Simonne Creyf , Olivier Deleuze , staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, Muriel Gerkens , voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie	
<i>Regeling van de werkzaamheden</i>	46
<i>Sprekers: Yves Leterme</i> , voorzitter van de CD&V-fractie, Isabelle Durant , vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer, Muriel Gerkens , voorzitter van de ECOLO-AGALEV-fractie	
<i>Algemene bespreking (voortzetting)</i>	50
<i>Sprekers: Roel Deseyn</i> , Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, André Smets , Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
BIJLAGE	63
INTERNE BESLUITEN	63
INTERPELLATIEVERZOEKEN	63
INGEKOMEN	63
MEDEDELINGEN	63
ADVIES	63
RAADGEVEND COMITE VOOR BIO-ETHIEK	63
VARIA	63
HOGЕ RAAD VOOR DE JUSTITIE	63

SOMMAIRE

Excusés	1
PROJETS ET PROPOSITION DE LOI	1
Projet de loi-programme 1 (2124/1 à 32)	1
- Proposition de loi de M. Stefaan De Clerck et Mme Trees Pieters, MM. Dirk Pieters, Yves Leterme et Karel Pinxten modifiant l'article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 (941/1)	1
- Projet de loi-programme 2 (2125/1 à 11)	1
<i>Reprise de la discussion générale</i>	1
<i>Orateurs: Dirk Van der Maelen</i> , président du groupe SP.A, Fred Erdman , Hugo Coveliers , président du groupe VLD, Paul Tant , Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, Stef Goris , Jef Valkeniers , Yves Leterme , président du groupe CD&V, Luc Van den Bossche , ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration, Trees Pieters , André Smets , Roel Deseyn , Simonne Creyf , Olivier Deleuze , secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, Muriel Gerkens , présidente du groupe ECOLO-AGALEV	
<i>Ordre des travaux</i>	46
<i>Orateurs: Yves Leterme</i> , président du groupe CD&V, Isabelle Durant , vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports, Muriel Gerkens , présidente du groupe ECOLO-AGALEV	
<i>Discussion générale (continuation)</i>	50
<i>Orateurs: Roel Deseyn</i> , Yves Leterme , président du groupe CD&V, André Smets , Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
ANNEXE	63
DECISIONS INTERNES	63
DEMANDES D'INTERPELLATION	63
DEMANDES	63
COMMUNICATIONS	63
AVIS	63
COMITE CONSULTATIF DE BIOETHIQUE	63
DIVERS	63
CONSEIL SUPERIEUR DE LA JUSTICE	63

PLENUMVERGADERING

van

WOENSDAG 11 DECEMBER 2002

14:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MERCREDI 11 DECEMBRE 2002

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.39 uur door de heer Paul Tant, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.39 heures par M. Paul Tant, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Rik Daems.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Jean-Pierre Detremmerie, François Dufour, Karel Van Hoorebeke, wegens ziekte / pour raison de santé.

**Ontwerpen en wetsvoorstel
Projets et proposition de loi****01 Ontwerp van programmawet 1 (2124/1 tot 32)**

- Wetsvoorstel van de heer Stefaan De Clerck en mevrouw Trees Pieters, de heren Dirk Pieters, Yves Leterme en Karel Pinxten tot wijziging van artikel 67 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (941/1)

- Ontwerp van programmawet 2 (2125/1 tot 11)**01 Projet de loi-programme 1 (2124/1 à 32)**

- Proposition de loi de M. Stefaan De Clerck et Mme Trees Pieters, MM. Dirk Pieters, Yves Leterme et Karel Pinxten modifiant l'article 67 du Code des impôts sur les revenus 1992 (941/1)

- Projet de loi-programme 2 (2125/1 à 11)**Hervatting van de algemene bespreking
Reprise de la discussion générale**

De algemene bespreking is hervat.
La discussion générale est reprise.

Wij vatten de bespreking aan van de sector "Binnenlandse Zaken".
Nous entamons la discussion du secteur "Intérieur".

De heer Peeters is rapporteur voor dit gedeelte van de programmawet maar hij is niet aanwezig.

01.01 Dirk Van der Maelen (SP.A): De heer Peeters heeft mij laten weten dat hij verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

01.01 Dirk Van der Maelen (SP.A): M. Peeters renvoie à son rapport écrit.

De **voorzitter**: Het is heel goed dat hij u dat heeft laten weten. Ik was daar niet van op de hoogte.

Ik zou thans graag de heer Coveliers het woord geven maar hij is evenmin aanwezig.

01.02 Fred Erdman (SP.A): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat collega Coveliers samen met de voorzitter van de Kamer op dit ogenblik wegens diplomatieke bezigheden weerhouden is. Ik weet niet of dit bij het dessert of bij de koffie is.

De **voorzitter**: Ik kan een persoonlijke getuigenis afleggen dienaangaande maar daar is de heer Coveliers.

Mijnheer Coveliers, thans is de sector Binnenlandse Zaken van de programmawet aan de orde. U had zich ingeschreven op de sprekerslijst.

Ik geef u dus onmiddellijk het woord.

01.03 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik had mij ingeschreven voor een uiteenzetting in het hoofdstuk Justitie. Blijkbaar werd ik twee keer ingeschreven.

De **voorzitter**: Collega's, dat betekent dat er slechts een uiteenzetting is. Vermits dat mijn uiteenzetting is vraag ik aan de heer Henry om mij als voorzitter te vervangen.

J'aurai ainsi la possibilité d'intervenir sur cette matière.

Président: Jean-Pol Henry, premier vice-président.

Voorzitter: Jean-Pol Henry, eerste ondervoorzitter.

01.04 Paul Tant (CD&V): Collega's, nu er geen incidenten meer zijn aangekondigd, kan ik in alle rust het woord nemen om hier tot een ruime gedachtewisseling te komen.

Mijnheer de minister, ik neem aan dat ik mij tot u kan richten, zowel wat de aangelegenheden van minister Van den Bossche en die van de eerste minister, als wat die van de minister van Binnenlandse Zaken betreft?

01.04 Paul Tant (CD&V): Mes observations ont trait aux compétences du premier ministre, du ministre Duquesne et du ministre Van den Bossche. Je constate que seul le ministre Daems est présent. Mais qui répondra aux questions techniques?

01.05 Minister Rik Daems: Dat hoop ik, ja.

01.06 Paul Tant (CD&V): U hoopt dat. Maar als u het mij toestaat, zou ik daar graag enige klaarheid over hebben. Ik wil een paar toch vrij technische opmerkingen maken bij bepaalde artikelen van de programmawet. Ik wil ook vragen stellen. Ik denk dat een vraag ook een antwoord verdient en dus zou ik graag weten aan wie ik mijn vragen kan stellen.

01.07 Stef Goris (VLD): U mag kiezen!

01.08 Paul Tant (CD&V): Als ik moet kiezen, collega Goris, zal dat niet voor deze oplossing zijn. Maar “faute de grives on mange des merles.”

Mijnheer de minister, wat het gedeelte van de programmawet inzake personeel en organisatie betreft, hebben wij in de commissie voor de Binnenlandse Zaken ruim de gelegenheid gehad om over de diverse artikelen die deze materie behandelen, van gedachten te wisselen. Maar ik wilde in het bijzonder...

01.09 Minister Rik Daems: Ik heb even inlichtingen ingewonnen. Voor het gedeelte van minister Van den Bossche zal deze zelf zo dadelijk aanwezig zijn.

01.09 Rik Daems, ministre: Le ministre Van den Bossche sera temporairement présent pour répondre aux questions qui lui ont été adressées.

01.10 Paul Tant (CD&V): Dat is uitstekend. Dan reserveer ik dat gedeelte voor de heer Van den Bossche zelf. Wat het gedeelte van de eerste minister betreft, wil ik u in essentie één probleem voorleggen, mijnheer de minister, te weten de afschaffing van de Federale Voorlichtingsdienst. Die dienst maakt het voorwerp uit van een aantal toegevoegde bepalingen in de programmawet. In de programmawet wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Federale Voorlichtingsdienst bij deze zou worden afgeschaft, dus eigenlijk door een beslissing van de federale overheid. Daarover heeft – het is u misschien bekend, mijnheer de minister – de Raad van State opmerkingen gemaakt. De Raad van State heeft gezegd: die Federale Voorlichtingsdienst is eigenlijk opgericht als een soort instelling van openbaar nut, conform de wet van 27 juni 1921.

01.10 Paul Tant (CD&V): La question que je voudrais poser au premier ministre concerne la suppression du service fédéral d'information.

01.11 Minister Rik Daems: Mijnheer de voorzitter, uit respect voor de spreker wil ik vragen dat de collega's hier respect betonen voor het ongetwijfeld excellente betoog dat collega Tant zal houden of dat zij intussen misschien een koffie gaan drinken. Dan kan ik hem beter begrijpen en hopelijk een even excellent antwoord geven.

01.11 Rik Daems, ministre: Les membres qui veulent tailler une bavette pourraient-ils quitter l'hémicycle pour que je puisse comprendre les questions qu'on me pose?

01.12 Paul Tant (CD&V): Dank u wel, mijnheer de minister, ik apprecieer dat u tenminste een poging wil doen – ik doe dat ook – om elkaar te begrijpen door het stellen van bepaalde vragen en liefst ook door het geven van antwoorden daarop.

01.12 Paul Tant (CD&V): Vous avez raison, ce brouhaha est très gênant.

De Federale Voorlichtingsdienst is opgericht in het kader van de wet van 27 juni 1921 als instelling van openbaar nut.

Le **président:** Collègues, pourrais-je vous demander de ne pas tenir vos discussions personnelles dans l'hémicycle; allez boire une tasse de café. Laissez parler M. Tant, s'il vous plaît.

01.13 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, misschien is het beter dat wij ons met de geïnteresseerden terugtrekken op een andere plaats. Misschien is dat gemakkelijker voor sommigen om intussen hun dialoog te voeren.

01.13 Paul Tant (CD&V): A nos yeux, le Parlement a encore un rôle à jouer. Je comprends que les partis de la majorité veuillent accorder une fois de plus leurs violons mais le débat se poursuivra néanmoins.

Ik doe een nieuwe poging, mijnheer de minister.

Mijnheer de voorzitter, ik kan wel begrijpen dat sommige collega's na de ervaringen van de jongste dagen, toen gebleken is dat men nogal

La loi-programme prévoit la

wat redenen heeft om de violen te stemmen, daarvoor tijd willen uittrekken. Maar ik betreur dat dit hier moet gebeuren.

Ik zou dit liever elders zien gebeuren.

Collega's, ik weet wel dat de programmawet een gelegenheid is die deze regering greep om een aantal zaken door de strot van het Parlement te jagen. Het komt misschien wat vervelend over dat anderen nog een poging willen doen om ondanks alles een klein debat te voeren over sommige aangelegenheden. Niettemin dring ik erop aan mijn vragen te mogen stellen. Ik heb niet veel vragen; ik wil er slechts enkele stellen en ik zou graag de kans krijgen deze in alle klaarheid te formuleren en daarop een antwoord te krijgen van de minister. Anders hoeft het wat mij betreft ook niet meer.

Mijnheer de minister, ik herhaal dat de Federale Voorlichtingsdienst werd opgericht en georganiseerd als een instelling van openbaar nut. Een instelling van openbaar nut is in principe een privaatrechtelijke instelling die door de dienaangaande wetgeving wordt geregeld. Deze wetgeving bepaalt dat zo'n instelling eigenlijk alleen kan ophouden te bestaan via een beslissing van de rechtbank, op verzoek van het Openbaar Ministerie. Deze rechtbank is dan eventueel bevoegd om de ontbinding van de instelling uit te spreken. Dit zouden de normale regels terzake zijn.

Wij stellen evenwel vast dat in het kader van de programmawet, deze normale regels niet worden gerespecteerd. Er wordt voorgesteld dat het Parlement koudweg overgaat tot de afschaffing van de betrokken instelling. Dit is in elk geval principieel niet conform het advies van de Raad van State die daaromtrent opmerkt dat de geëigende weg inderdaad de beslissing van een rechtbank is, al weet ik inderdaad voldoende dat dit als het ware een formalistisch standpunt is.

Niettemin lijkt het mij nuttig bij dit probleem even stil te staan. Bij de Federale Voorlichtingsdienst zijn ook een aantal personen tewerkgesteld, van hoog tot laag, en hun juridische situatie moet zo duidelijk mogelijk zijn.

Ik kom thans tot de materie van minister Duquesne. Mijn betoog betreft slechts een paar artikels. Wij hadden in de commissie immers ruim de gelegenheid over andere artikels van gedachte te wisselen.

Le **président**: Mesdames et messieurs, si vous avez des colloques à organiser, faites-le dans une autre salle. Laissez chacun faire son travail correctement!

01.14 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik begrijp de ergernis van sommige collega's die trouwens ook het voorwerp of de aanleiding zijn voor een lang artikel dat vandaag verscheen in De Standaard, waarin wordt gereveleerd hoe de kwaliteit van de wetgeving in dit land dag na dag achteruitgaat, gewoon omwille van het feit – volgens mij ook – dat het Parlement nauwelijks nog aandacht heeft voor de kwaliteit van de wetgeving.

Degenen die nog de euvele moed hebben om dat wel te doen, die verdienen het de kans te krijgen om te zeggen wat zij te zeggen hebben. En degenen die menen dat deze rol in het Parlement is

suppression du service fédéral d'information. Or, lorsqu'il a été créé, ce service avait vocation d'être un service d'intérêt général. Et la loi prescrit que les institutions de cette catégorie ne peuvent être dissoutes que par un tribunal et à la demande du ministère public, ce que confirme l'avis du Conseil d'Etat. Mais la loi-programme ne respecte ni la loi ni l'avis du Conseil d'Etat. Dès lors, pour les membres du personnel de ce service, la situation est aussi très nébuleuse

De **voorzitter**: Mag ik om stilte en respect voor de spreker verzoeken?

01.14 Paul Tant (CD&V): Dans le quotidien *De Standaard* d'aujourd'hui, on peut lire que la qualité du travail législatif baisse. Nous en avons une nouvelle illustration aujourd'hui: le gouvernement force la majorité à adopter une loi-programme et la majorité, quant à elle, n'a même pas la décence d'écouter ceux et celles qui veulent vraiment

uitgespeeld, die mogen wat mij betreft elders samen staan praten, maar niet hier.

engager le débat démocratique.

01.15 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer Tant, een van de redenen hiervoor is dat u en de leden van uw fractie al jaren alle commissies terroriseren door het stellen van een massa mondelinge vragen.

01.15 Jef Valkeniers (VLD): La Chambre réagit peut-être aussi bruyamment parce que le groupe CD&V terrorise les commissions depuis des années.

Le **président**: Collègues, je vous demande d'écouter l'orateur.

01.16 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, een van de elementen om een zekere kwaliteit te krijgen in een debat, is naar elkaar te luisteren. Ik weet dat dit voor u bijzonder lastig is, mijnheer Valkeniers.

01.17 Jef Valkeniers (VLD): ...

01.18 Paul Tant (CD&V): Het zou nog beter zijn mocht u terzake antwoorden. Vandaag staat de programmawet ter discussie, mijnheer Valkeniers. Die programmawet gaat over een aantal belangrijke aspecten van diverse departementen die vandaag hier door een minister moeten worden vertegenwoordigd. Het is al een goed begin van dit debat dat we niet eens met de terzake bevoegde minister van gedachten kunnen wisselen. Sta mij toe om dat even op te merken. De kwaliteit van het debat zou ermee zijn gediend, mochten ten minste de ministers over wie deze aangelegenheden gaan, hier zijn.

01.18 Paul Tant (CD&V): Nous examinons aujourd'hui la loi-programme et nous devons donc pouvoir procéder à un échange de vues. Mon observation suivante concerne la création de deux nouveaux fonds budgétaires, mais le ministre de l'Intérieur est absent. Ces fonds seront gérés par une commission commune des institutions fédérales et bruxelloises. Une telle mesure ne requiert-elle pas une majorité spéciale?

Mijnheer de minister, ik zou deze kwaadaardigheid niet hebben tentoongespreid, ware er niet de aanleiding die sommigen daartoe scheppen. De problematiek die ik wou aanhalen – en die betrekking heeft op de bevoegdheid van minister Duquesne – gaat essentieel over een bevoegdheid die normaal zou moeten worden uitgeoefend met een bijzondere meerderheid. Ik heb het over twee begrotingsfondsen die nieuw worden gecreëerd, waarbij de besteding van de centen die in dit fonds zouden terechtkomen, aan een nieuw soort orgaan worden overgelaten. Ik spreek over de zogenaamde gemengde commissie, samengesteld uit federale instanties en Brusselse gewestelijke instanties, waarvan men de bevoegdheid essentieel wijzigt. Ik kan mij niet voorstellen, mijnheer de minister – niettegenstaande alle goede uitleg waarover u eventueel zou beschikken – dat wij op deze plaats, op dit moment, het debat kunnen voeren. Ik betreur eigenlijk dat wij van de nood een deugd moeten maken, maar ik doe het dan toch maar, tenzij natuurlijk een voldoende meerderheid in dit Huis van mening zou zijn dat we dit debat moeten voeren met de bevoegde minister. Ik heb daarover individueel niets te zeggen, maar het lijkt mij de moeite om dit althans te overwegen. Het lijkt mij normaal dat wie niet alleen lippendienst bewijst aan de democratie, maar ook de facto het debat een kans wil geven, daartoe ten minste materieel de kans creëert.

01.19 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wens het betoog van collega Tant uiteraard kracht bij te zetten – voor zover dit nodig zou zijn – maar ik vind ook dat de minister van Binnenlandse Zaken hier op zijn minst aanwezig zou moeten zijn. Ik zie de minister van Ambtenarenzaken, de minister van Telecommunicatie en de minister van "Verhandelbare Emissierechten", maar de minister van

01.19 Yves Leterme (CD&V): Je demande instamment la présence du ministre de l'Intérieur.

Binnenlandse Zaken zie ik niet in dit Huis. Is hij opgeroepen, wanneer verschijnt hij, voor zover we van verschijning kunnen spreken? Is hij minister op dit moment?

Le **président**: On ne peut pas avoir tout le gouvernement en même temps! Je pense qu'il y a suffisamment de ministres compétents en séance pour répondre aux questions de M. Tant. Er zijn toch een aantal ministers en een staatssecretaris hier aanwezig.

01.20 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, de heer Duquesne verontschuldigt zich omdat hij op professioneel vlak een aantal zeer dringende zaken moest afhandelen. Hij heeft mij het dossier overgezonden, dat over enkele artikels gaat. Hij heeft mij ook de adviezen terzake meegegeven. Ik heb die kunnen bekijken en ik acht mij in staat om u te kunnen antwoorden.

01.20 **Rik Daems**, ministre: Le ministre Duquesne a dû s'absenter pour régler des affaires urgentes, mais il m'a communiqué toutes les informations nécessaires. Je peux répondre en son nom.

De **voorzitter**: Hij is officieel verontschuldigd.

01.21 **Paul Tant** (CD&V): Collega's, dit is bijzonder tekenend voor de houding van deze regering tegenover het Parlement. Men weet al weken op voorhand dat de programmawet tijdens deze week in de plenaire vergadering wordt behandeld. Verontschuldig mij, maar er is geen excuus voor de afwezigheid van de minister. Men moet het toch maar proberen te legitimeren naar de buitenwereld. Het debat wordt gevoerd over een stuk wetgevend werk in de programmawet, maar we hebben nog niet eens de kans om daarover in het Parlement met de bevoegde minister van gedachten te wisselen.

01.21 **Paul Tant** (CD&V): Cet incident est caractéristique de l'attitude adoptée par le gouvernement à l'égard du Parlement. Les dates de discussion de la loi-programme sont connues depuis des semaines. L'absence du ministre est injustifiable. Si ma question sur les compétences reste sans réponse, je présenterai des amendements et je saisirai les instances juridictionnelles supérieures.

Maar goed, bij gebrek aan beter, nietwaar?

Mijnheer de minister, ik zal een poging doen om in zo duidelijk mogelijke termen het probleem te schetsen en ik hoop ook een antwoord van u te krijgen. Als dit antwoord er niet komt, dan kunnen wij niet anders dan terzake amendementen indienen en, vermits het over een bevoegdheidskwestie gaat, kunnen wij niet anders dan vragen of hogere jurisdictionele instanties onze mening bijtreden, als u begrijpt wat ik bedoel. Er staan ons procedureel nog een aantal mogelijkheden ter beschikking en ik wens niet te worden behandeld zoals daarnet.

Après la conclusion de l'accord relatif à la nouvelle loi électorale, M. Moureaux a déclaré triomphalement le 26 avril dernier que Bruxelles bénéficierait de fonds supplémentaires. Le premier ministre a indiqué à la Chambre qu'il s'agissait de moyens additionnels destinés à financer le dispositif de maintien de l'ordre lors des sommets européens à Bruxelles. En réalité, il s'agit d'une compensation pour la réforme de l'Etat.

Terzake nu. Mijnheer de minister, bij de onderhandeling van de nieuwe kieswet in de nacht van 25 op 26 april van dit jaar werd er ook een akkoord bereikt om bijkomend geld naar Brussel door te sluizen. Het was de heer Philippe Moureaux die hiermee op 26 april, de dag nadien dus, weliswaar in vage bewoordingen uitpakte. In de tekst van het akkoord van 26 april was hierover echter niets terug te vinden. Hierover ondervraagd in de Kamer verklaarde eerste minister Verhofstadt dat het ging om bijkomend geld om de gevolgen van de organisatie van de Europese Tops in Brussel op te vangen, meer bepaald voor de ordehandhaving. Dit kwam dus naast het bijkomend geld dat Brussel had gekregen in het kader van de goedkeuring van de Lambermont-akkoorden, met name het luik herfinanciering van de Gemeenschap, wat trouwens één van de eisen was van de cdH om haar medewerking te verlenen aan deze staatshervorming. Deze medewerking is ook verleend en het is dus blijkbaar zo dat de wettelijke regeling van dit akkoord thans in de programmawet zou moeten worden opgenomen. Het is belangrijk, collega's, om dit te weten. Dit is het bloedgeld dat moest worden

Dans l'avant-projet, trois articles étaient inscrits sous ce chapitre: les articles 419, 420 et 421. Ces articles règlent la création de deux fonds: un pour le financement du rôle international et de la fonction de capitale de Bruxelles et un second pour le financement de tout ce qui a trait à la sécurité.

betaald voor de staatshervorming zoals ze haar verloop heeft gekend. De belofte wordt blijkbaar ingelost, maar op een wijze die heel wat vragen oproept.

In de programmawet is in Titel XIII een hoofdstuk 1, getiteld "Begrotingsfonds voor de organisatie van de Europese Tops te Brussel" opgenomen. In het voorontwerp waren onder dit hoofdstuk drie artikelen opgenomen, meer bepaald de artikelen 419, 420 en 421. In het voorgestelde artikel 419 werd voorzien in de vervanging van artikel 3 van de wet van 10 augustus 2001 tot oprichting van een fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel en tot wijziging van de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen. Artikel 420 voorziet in de vervanging van artikel 4 van dezelfde wet. In het voorgestelde artikel 419 werd aan artikel 3 van de vermelde wet een toevoeging gedaan, namelijk dat de uitgaven ten laste van het fonds konden worden gedaan voor een bedrag van 3,082 miljard Belgische frank, een voorafname toegewezen op de opbrengst van de personenbelasting, zo werd gepreciseerd. De uitgaven die in het kader van het fonds moesten worden gedaan, moesten gebeuren met toepassing van artikel 43 van de bijzondere Brussel-wet.

Dit artikel 43 bepaalt, ik citeer: "Er wordt een samenwerkingscommissie opgericht die beraadslaagt volgens de procedure van de consensus over initiatieven die de Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen kunnen nemen tot uitbouw en bevordering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel. De initiatieven vermeld in het eerste lid kunnen geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden door de staatsbegroting".

In het voorgestelde artikel 420 van de huidige programmawet werd voorzien in de vervanging van artikel 4 van de wet van 10 augustus 2001. Dit artikel bepaalde dat een tweede voorafname van 12,5 miljoen euro aan het fonds toegewezen werd in het begrotingsjaar 2003 en van 25 miljoen euro in het begrotingsjaar 2004. De uitgaven die ten laste van het fonds kunnen worden gedaan, zijn uitgaven die – ik citeer letterlijk – direct verbonden zijn met de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van Europese Tops in Brussel.

In het voorgestelde artikel 421 werd artikel 6 van de wet van 10 augustus 2001 aangevuld om een nieuw begrotingsfonds op te richten onder de naam "Fonds ter financiering van sommige uitgaven die direct verbonden zijn met de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van Europese Tops in Brussel". Kortom, men voorziet in de oprichting van twee fondsen: het eerste fonds moet dienen om de bijzondere kosten te financieren die voortvloeien uit de organisatie van Europese Tops, het tweede fonds moet dienen om de meeruitgaven inzake veiligheid in het kader van deze Europese Tops te financieren.

De Raad van State bracht hierover de volgende adviezen uit. De Raad merkt op dat de ontworpen bepalingen tegenstrijdig zijn. Artikel 420 strekt ertoe de middelen te verhogen die zijn toegekend aan het Fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel, een fonds dat is opgericht bij artikel 2 van de wet van 10 augustus 2001 en tot doel heeft de uitgaven te financieren die worden gedaan met toepassing van artikel 43 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

L'article 419 dispose que le Comité de coopération, créé dans le cadre de la loi spéciale relative aux institutions bruxelloises, peut consacrer 3,083 milliards de francs belges aux initiatives communes de l'Etat et de la Région de Bruxelles-Capitale.

L'article 420 stipule que des montants de 12,5 millions d'euros en 2003 et de 25 millions d'euros en 2004 pourront être prélevés de ce fonds pour être consacrés à des initiatives en matière de sécurité.

L'article 421 règle la création d'un fonds supplémentaire destiné à financer les dépenses qui sont liées directement à la sécurité découlant de l'organisation des Sommets européens à Bruxelles.

Le Conseil d'Etat n'est pas tendre vis-à-vis de ces articles. Pour commencer, ils sont contradictoires: l'article 420 tend à augmenter les moyens alloués au Fonds de financement du rôle international et de la fonction de capitale de Bruxelles, alors que l'article 421 tend à instituer un nouveau fonds budgétaire. Le Conseil se demande également ce qu'il faut entendre par "le fonds". Selon le Conseil d'Etat, le commentaire ne fait qu'ajouter à la confusion. L'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale sont supposés mettre les moyens en œuvre ensemble, mais les articles n'établissent pas cette relation.

Passons à présent à la deuxième observation du Conseil d'Etat. La loi du 10 août 2001 prévoit que l'utilisation des moyens du Fonds est décidée par le Comité de coopération visé à l'article 43 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises. La rédaction contradictoire des articles 419 et 421 et le commentaire précité semblent indiquer que l'intention serait de soumettre l'utilisation des moyens supplémentaires prévus à l'article 420 à cette disposition

Artikel 421 strekt er echter toe een nieuw begrotingsfonds in te stellen, in casu het Fonds ter financiering van sommige uitgaven die direct verbonden zijn met de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van Europese Tops te Brussel, waarvan de ontvangsten zouden bestaan uit de middelen die artikel 420 toekent aan het eerste fonds. Dit alles is bijzonder onduidelijk. De Raad van State zegt immers, ik citeer: "Artikel 2 van de wet van 10 augustus 2001 wordt immers niet gewijzigd". De woorden "het fonds" in het ontworpen artikel 4 kunnen alleen verwijzen naar het fonds dat bij artikel 2 werd opgericht. De Raad van State vervolgt, ik citeer: "De commentaar bij het artikel doet de verwarring nog toenemen aangezien daarin het volgende wordt uiteengezet – citaat van de Raad van State: "Door te werken via het samenwerkingsakkoord zullen zowel de federale Staat als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betrokken zijn bij de besteding van de middelen zodat het nagestreefde doel zo optimaal mogelijk kan worden bereikt, terwijl noch artikel 420, noch artikel 421 een verband leggen tussen de uitgaven van het Fonds ter financiering van sommige uitgaven verricht en direct verbonden met de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van de Europese Tops en anderzijds artikel 43 van de voormelde bijzondere wet".

De Raad van State maakt als eerste opmerking dat er de oprichting is van twee onderscheiden fondsen, maar dat men spreekt over "het fonds". De vraag rijst over welk fonds of welke fondsen het daar gaat, temeer omdat de procedures voor de besteding van die fondsen nadrukkelijk onderscheiden, verschillend zijn.

De tweede opmerking van de Raad van State luidt: "Artikel 5 van de wet van 10 augustus 2001 bepaalt letterlijk: "Over de aanwending van de middelen wordt beslist door de samenwerkingscommissie bedoeld in artikel 43 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. De tegenstrijdige redactie van de artikelen 419 enerzijds en 421 anderzijds en de voormelde commentaar lijkt erop te wijzen dat het de bedoeling zou zijn van de steller van het ontwerp" – in deze de regering – "de aanvullende middelen die kunnen worden aangewend en waarin artikel 420 voorziet, eveneens aan die bepaling te onderwerpen."

Voorzitter: Herman De Croo, voorzitter.

Président: Herman De Croo, président.

Ik herhaal nog even het bepaalde van artikel 43 van de bijzondere Brussel-wet, dat bepaalt: "Er wordt een samenwerkingscommissie opgericht die beraadslaagt zoals de procedure van de consensus over initiatieven die de Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen kunnen nemen tot uitbouw en bevordering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel. De initiatieven vermeld in het eerste lid kunnen geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden door de staatsbegroting."

Bijgevolg zegt de Raad van State dat er eigenlijk twee mogelijkheden zijn, en hij voegt daar nog een derde aan toe. Eerste mogelijkheid volgens de Raad van State luidt: "Ofwel wenst de Staat de middelen te verhogen die hij besteedt aan de samenwerking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel te bevorderen. In dat geval behoort het hem niet eenzijdig te beslissen dat die middelen zullen worden bestemd voor

également. Toutefois, en vertu de l'article 43 de la loi spéciale, le Comité de coopération doit délibérer selon la procédure du consensus des initiatives que peuvent prendre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale en vue de favoriser et de promouvoir le rôle international de Bruxelles. Ces initiatives peuvent être financées en tout ou en partie par le budget de l'Etat.

Dès lors, selon le Conseil d'Etat, de deux choses l'une. Ou bien l'Etat fédéral souhaite augmenter les moyens mais il ne lui appartient pas de le décider unilatéralement et il doit donc organiser une concertation à cet effet au sein du Comité de coopération. Ou bien l'Etat fédéral décide de créer un fonds budgétaire pour financer les dépenses liées directement à la sécurité des sommets de Bruxelles, telles que, par exemple, des subventions supplémentaires aux zones de police locale. Or, seule une loi spéciale pourrait confier l'utilisation des moyens au Comité de coopération. Une troisième solution serait de créer un fonds budgétaire propre. Dans ce cas, une modification de la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires serait suffisante.

En ce qui concerne les articles 442 à 446 du projet de loi, le gouvernement s'emmêle singulièrement les pinceaux. L'article 442 scinde le fonds bruxellois en deux sous-fonds: un fonds destiné à financer le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles et un autre fonds destiné à financer la sécurité lors des sommets européens.

L'article 443 stipule que le premier sous-fonds réalise des dépenses en application de l'article 43 de la

uitgaven die rechtstreeks verband houden met de veiligheid." Met andere woorden, hier reveleert de Raad van State voor de eerste keer een bevoegdheidsprobleem. Als het gaat over problemen van veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van de Europese topconferenties in Brussel, moet er over die initiatieven overlegd worden in de samenwerkingscommissie waarin artikel 43 voorziet. Ik zeg: overlegd worden.

De tweede mogelijkheid volgens de Raad van State luidt: "Ofwel besluit de federale Staat in het kader van zijn voorbehoud of residuaire bevoegdheden een begrotingsfonds op te richten om de uitgaven te financieren die rechtstreeks verband houden met de veiligheid van de topconferenties van Brussel, zoals bijvoorbeeld aanvullende subsidies voor de lokale politiezones." Dat is belangrijk voor diegenen die daar enige belangstelling voor hebben, zij het misschien op een minder goed moment. Maar dat alles heeft tot gevolg een extra financiering van de Brusselse politiezones, ongeveer tot het niveau van het dubbele van wat aan de Vlaamse politiezones wordt toegekend. Maar in dat geval, als dat de bedoeling zou zijn, kan de federale Staat niet bij een gewone wet besluiten om de aanwending van de middelen van dat fonds op te dragen aan de samenwerkingscommissie, vermeld in artikel 43 van de bijzondere wet. Alleen een met bijzondere meerderheid goedgekeurde wet zou die bijkomende taak kunnen opdragen aan de samenwerkingscommissie.

Mijnheer de minister, ik citeer hierbij letterlijk de Raad van State, die zegt dat als het de bedoeling is om bijkomende middelen toe te kennen aan de Brusselse politiezones in het kader van de veiligheid bij deze bijzondere gelegenheid, het niet past om te verwijzen naar de toepassing van artikel 43 in verband met de samenwerkingscommissie.

De Raad van State formuleert nog een derde alternatief. Hij zegt: "Stemt geen van beide daarnet genoemde mogelijkheden overeen met de bedoeling van de steller van het ontwerp, dan zou een derde oplossing erin kunnen bestaan een eigen begrotingsfonds op richten, bestemd om bepaalde gedane uitgaven die rechtstreeks verband houden met de veiligheid, voortvloeiend uit de organisatie van Europese topconferenties te Brussel te dekken. In dit geval zou het voldoende zijn om de organieke wet van 27 december 1990, houdende de oprichting van begrotingsfondsen te wijzigen". Er is met ander woorden, mijnheer de minister, een zeer eenvoudige oplossing volgens de Raad van State: kom terug op de wet van 27 december 1990 in verband met de instelling van begrotingsfondsen en dan behoudt de federale overheid terzake haar volle bevoegdheid. Tot zover, collega's, mijnheer de minister, mijn verwijzing naar het advies van de Raad van State.

Ten gevolge van dat advies heeft de regering natuurlijk naar een oplossing gezocht. Die oplossing ziet er als volgt uit: ze maakt thans het onderwerp uit van de artikelen 442 tot 446 van het voorliggende ontwerp. De regering suggereert in artikel 442 om in het kader van het fonds ter financiering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel te voorzien in twee deelfondsen. Het eerste deelfonds financiert met de middelen waarin is voorzien in artikel 3 van de wet van augustus 2001 de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel. Het tweede deelfonds dient voor

loi spéciale relative aux institutions bruxelloises alors que l'article 444 explicite les dépenses réalisées dans le cadre du deuxième sous-fonds partiel et contient en fait une déclaration d'intention. L'article 445 enfin précise que le comité de coopération décide de l'utilisation des moyens du premier sous-fonds et que les membres fédéraux du comité de coopération, après avis du comité de coopération, décident de l'utilisation des moyens du second sous-fonds. Quel embrouillamini!

Les membres fédéraux au sein du comité de coopération décident de l'affectation des moyens. Une partie des membres de ce comité sont leurs propres conseillers. La loi relative aux institutions bruxelloises définit les compétences de ce comité, mais une nouvelle institution est toutefois créée: une partie du comité de coopération se voit attribuer une compétence autonome.

Les compétences des pouvoirs publics s'érodent donc: toutes les décisions des membres fédéraux requièrent l'avis préalable de l'ensemble du comité de coopération. Le Conseil d'Etat fait remarquer à juste titre qu'une telle modification nécessite la majorité spéciale et par conséquent un aménagement de la loi concernée.

Une institution bruxelloise ne peut en effet être adaptée que par une nouvelle loi spéciale. Comment le gouvernement respectera-t-il le principe de la loi spéciale qui est un pilier de notre structure étatique? Alors que le Conseil d'Etat considère que la majorité spéciale est requise, voilà qu'il est question de modifier une loi spéciale par une loi-programme ordinaire.

de financiering van uitgaven die betrekking hebben op de veiligheid bij die gelegenheid.

In artikel 443 wordt artikel 3 van de wet van augustus 2001 gewijzigd en wordt bepaald dat de uitgaven voor het eerste deelfonds uitgaven zijn die verricht worden met toepassing van artikel 43 van de bijzondere Brussel-wet. Geen probleem, men kent bijkomende middelen toe, men respecteert de procedure, de instantie die moet beslissen is ook degene die is aangewezen door de bijzondere Brussel-wet.

In artikel 444 wordt evenwel artikel 4 van de wet van augustus 2001 gewijzigd en wordt bepaald dat de uitgaven van het tweede deelfonds bedoeld zijn voor de veiligheid, voortvloeiend uit de organisatie van de Europese tops te Brussel. Er volgt dan nog een merkwaardig tweede deel, dat overigens een prima toepassing is van een artikel dat vandaag in De Standaard is verschenen in verband met de bedenkelijke kwaliteit van de wetgeving. Men moet mij eens zeggen wat de echte zin is van een wettelijke bepaling zoals die in voorgelegde tekst voorkomt. Er staat – ik citeer – “dat er in de toekomst geen bijkomende financiële middelen meer zullen worden vrijgemaakt ten behoeve van de lokale politiezones voor de uitgaven verbonden aan de veiligheid voortvloeiend uit de organisatie van de Europese Tops te Brussel”. Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat zo’n bepaling niet in een wet thuishoort. Dit is een zuiver politieke intentieverklaring. Wat dit in een wet staat te doen, is mij totaal onduidelijk, maar het staat er in en de meerderheid zal het klaarblijkelijk zonder veel problemen goedkeuren. Dit is de zoveelste bijdrage tot de bedenkelijke kwaliteit van onze wetgeving.

Dan kom ik bij artikel 445. In dat artikel wordt artikel 5 van dezelfde wet gewijzigd. Er wordt in bepaald dat over de aanwending van de middelen bedoeld in artikel 3 wordt beslist door de samenwerkingscommissie, zoals vermeld in artikel 43 van de bijzondere Brussel-wet. Over de aanwending van de middelen bedoeld in artikel 4 wordt beslist door de federale leden van de samenwerkingscommissie, na advies van die samenwerkingscommissie.

Ik probeer het, voor degenen die nog de moed hebben het proberen te begrijpen, in iets bevattelijkere termen uit te leggen. Er is dus een samenwerkingscommissie. Deze bestaat enerzijds, uit federale leden – leden van de federale overheid – en anderzijds, uit mensen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze instantie had tot voor kort de bevoegdheid bij absolute consensus – dat is de voorwaarde – in te staan voor de besteding van de middelen die de federale overheid haar aanreikt. Nu bepaalt men evenwel voor het tweede fonds dat niet meer de samenwerkingscommissie als dusdanig zal beslissen. De samenwerkingscommissie heeft nu een adviserende bevoegdheid. Aan wie geeft zij echter advies? Zij geeft advies aan de federale leden van diezelfde samenwerkingscommissie.

Ik herhaal nog eens even. Er is een globale samenwerkingscommissie. Daarin zitten federale leden en leden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die gehele samenwerkingscommissie zal nu aan zichzelf of althans aan een deel van haar leden een advies geven. Dan behoort het de federale leden toe om daarover te beslissen.

Mijnheer de minister, dit is kafkaïaans. Daar kan op de duur een kat haar jongen niet meer in terugvinden. Minstens een deel van die samenwerkingscommissie geeft immers een advies aan zichzelf. Dat is een eerste opmerking.

Ik kom tot mijn tweede opmerking, mijnheer de minister. In die samenwerkingscommissie is voorzien in de bijzondere Brussel-wet. Haar bevoegdheid is in die wet geregeld. Wanneer u nu een deel van die samenwerkingscommissie de bevoegdheid geeft om inderdaad op zichzelf te beslissen – weliswaar na de collega's te hebben gehoord –, dan is er maar één conclusie mogelijk: u creëert als het ware een nieuwe instantie. Een deel van de samenwerkingscommissie krijgt een autonome bevoegdheid.

Ten tweede, mijnheer de minister, ook aan de bevoegdheden van de federale overheid wordt er eigenlijk iets gewijzigd. In deze aangelegenheid zal de federale overheid immers niet meer autonoom kunnen beslissen. De leden van die samenwerkingscommissie zullen eerst de korte of de lange weg van het advies moeten volgen. Ik bedoel dan de federale leden van die samenwerkingscommissie. Zij zullen eerst de lange weg moeten volgen van het advies van de integrale samenwerkingscommissie om nadien te kunnen beslissen. De Raad van State had en heeft volkomen gelijk: dit kon alleen worden beslist met de bijzondere meerderheid waarmee de bijzondere Brussel-wet werd goedgekeurd.

Ik neem aan dat deze regering zich daar allemaal niets van aantrekt. Het is immers mijn innige overtuiging, mijnheer de minister, dat u hierop geen redelijk antwoord kunt geven. Dit is een de facto wijziging van een wet. Het gaat namelijk over de bevoegdheid van een orgaan, waarin is voorzien in het Brusselse kader dat is vastgelegd bij bijzondere wet. Dat kan men alleen wijzigen bij een nieuwe, bijzondere wet. Het zou me dus echt interesseren om over deze zaak het standpunt van de regering te kennen. Gaat de regering inderdaad door de goedkeuring van dit artikel het principe naast zich neerleggen dat de essentie van onze staatsorganisatie moet gebeuren bij bijzondere wet? Dat is al het geval voor de Brusselse instellingen.

Mijnheer de voorzitter, is er een andere weg? Zit in deze regeling echt een aanleiding om de Raad van State hierover te consulteren? Ik weet dat dit een bevoegdheidsaangelegenheid is. Het is de gewoonte van de Raad van State om hieromtrent de tijd te nemen. Hij heeft gelijk. Er wordt hier echter een wijziging aangebracht aan een bijzondere wet via een gewone wet, zelfs een programmawet, mijnheer de minister. Het interesseert mij daarover uw mening te kennen.

Om af te sluiten herhaal ik nog eens dat dit niet alleen mijn mening is, mijnheer de minister. De Raad van State heeft heel nadrukkelijk gesteld dat als men wilt doen wat men nu doet, men daarvoor een bijzondere meerderheid nodig heeft. Het interesseert mij om te weten wat uw zienswijze is in deze.

De **voorzitter**: Minister Daems, die antwoordt in de plaats van de minister van Binnenlandse Zaken, heeft het woord. Mijnheer de minister, u bent goed in alle zaken.

01.22 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, het zal nog moeten blijken of ik goed ben in deze zaak, maar ik werd wel naar hier gestuurd om te antwoorden.

Ik heb mij over het aspect aangaande de Federale Voorlichtingsdienst geïnformeerd. Men zegt mij dat de Raad van State heeft gesteld dat men inderdaad op verzoek van het Openbaar Ministerie zich moet kunnen richten tot de rechtbank om een instelling van openbaar nut te kunnen barreren. Anders moet men het bij wet doen. Dit laatste is hetgeen hier gebeurt. We gaan hierbij over naar een dienst externe communicatie bij de Kanselarij. Het is nogal evident – ik denk dat dit uw hoofdbekommernis is – dat als het de mensen aangaat men in iedere situatie correct moet blijven. Als daar rechten opgebouwd zijn, moet daar correct rekening mee gehouden worden. Ik denk dat wat u het meeste interesseert het juridisme aangaande de artikelen die naar voren komen vanuit Binnenlandse Zaken is.

01.23 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil zeer kort bij het eerste punt blijven. Ik weet dat het bijna een academische discussie is. Ik denk dat we het daarover eens zijn. Het is echter niet zo eenvoudig als u het voorstelt. De Raad van State zegt niet dat het of of is. De Raad van State zegt dat men in principe slechts tot ontbinding kan overgaan bij wijze van een gerechtelijke beslissing. Maar zegt de Raad van State, vermits de overheid de facto de oprichter is van dit organisme – nochtans is het een organisme van privaat recht – zou de ontbinding daarvan in principe via gerechtelijke weg moeten worden aangevat.

Mijnheer de minister, het is eigenlijk een beetje jammer dat de overheid niet het goede voorbeeld geeft. Dit had perfect gekund. Dit zou alleen tot gevolg hebben gehad dat misschien sommige nog te verrichten aanstellingen en benoemingen wat later gevallen zouden zijn. Het is ons aanvoelen dat dit de werkelijke aanleiding is, al geef ik u meteen mee dat niettegenstaande deze principiële benadering de overheid de oprichter was en dus eigenlijk ook kan beslissen over het leven en voortbestaan van dit organisme. Het is niet juist om te zeggen dat de Raad van State de keuze liet. De Raad van State wijst één weg aan.

01.24 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, laten wij stellen dat men dit breed kan interpreteren als qui peut le plus, peut le moins. Dat is eigenlijk wat er hier gebeurt. Ik geef dat graag toe. Laten we even ingaan op het fonds voor Europese Tops en de opmerkingen die u daarover maakt. U heeft namelijk kritiek op die bepalingen in de programmawet over het begrotingsfonds voor de organisatie van Europese Tops. Ik denk dat de essentie van uw kritiek – als ik u goed begrepen heb – meer bepaald gaat over het vragen van advies aan de samenwerkingscommissie bedoeld in artikel 43 van de bijzondere wet van januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. Dat is eigenlijk de kernopmerking die u maakt. Mijn medewerkers geven mij mee dat in essentie de logica van de Raad van State juridisch gesproken niet betwist kan worden. Ofwel verhoogt men de middelen voor het samenwerkingsakkoord en wordt er samen met de Brusselaars beslist, ofwel beslist de federale overheid om geld te geven. Dan doet ze dit vanuit haar gereserveerde residuaire bevoegdheden.

01.22 **Rik Daems**, ministre: Selon le Conseil d'Etat, le service fédéral d'Information peut être supprimé soit par une décision judiciaire, soit par une loi, comme dans le cas présent. Les missions de ce service seront transférées à un service de communication externe au sein de la Chancellerie. Il importe bien entendu de continuer de garantir les droits des collaborateurs.

01.23 **Paul Tant** (CD&V): Il n'est nullement question d'alternative. Dans la mesure où les pouvoirs publics sont en l'occurrence l'instance organisatrice, le Conseil d'Etat déclare que la dissolution doit en tout état de cause résulter d'une décision judiciaire. Les autorités donnent en l'espèce le mauvais exemple parce qu'elles craignent que certaines nominations soient retardées.

01.24 **Rik Daems**, ministre: Nous avons interprété la question de l'affectation de moyens supplémentaires pour les sommets européens au sens large. La logique du Conseil d'Etat ne peut certes être contestée sur le plan juridique. Soit l'on augmente les moyens octroyés dans le cadre de l'accord de coopération et l'on prend une décision en concertation avec les Bruxellois, soit le gouvernement fédéral décide d'allouer des fonds sur la base de ses compétences résiduelles.

Welnu, het punt is natuurlijk dat, politiek gezien, de wens bestaat om de Brusselaars te betrekken bij het besteden van de bijkomende middelen die bestemd zijn voor de kosten die veroorzaakt worden voor en door de lokale politiezones in Brussel omdat we de Europees ministerraden naar Brussel halen. Men kan daar voor of tegen zijn, het is een optie geweest van deze regering om dat na te streven en ze heeft dat verkregen. Ofwel houdt men dan wat vandaag wettelijk gesproken bestaat en dan heeft men juridisch gesproken inderdaad een strijdigheid met de bijzondere Brussel-wet. Ofwel wijzigt men de bepaling. Die gewijzigde bepaling vindt men natuurlijk in het vroegere artikel 475. Ik citeer: "Over de aanwending van de middelen bedoeld in artikel 3" – men verwijst voordien – "wordt beslist door de samenwerkingscommissie bedoeld in artikel 43 van de bijzondere wet". Hiermee is er geen probleem. Dan komt het echter: "Over de aanwending van de middelen bedoeld in artikel 4," – ik wijs u op de tweehoofdigheid van het fonds dat eigenlijk één fonds is en dan ook het fonds wordt genoemd, terwijl het uit twee deelfondsen bestaat – "wordt beslist door de federale leden van de samenwerkingscommissie na advies van de samenwerkingscommissie". De opmerking dat het nogal gek is om zichzelf advies te geven, gaat natuurlijk niet helemaal op. U bent, meen ik, nog altijd burgemeester. Vaak gebeurt het dat een schepencollege als orgaan aan de gemeenteraad advies uitbrengt, terwijl hij constitutief deel uitmaakt van de gemeenteraad. Conceptueel bestaat dat dus wel. Het is niet zo dat dit niet echt bestaat. Men kan zich natuurlijk afvragen of dat een goede optie is. Ik wil alleen een voorbeeld geven uit ons beider ervaring, u als huidig en ik als gewezen burgemeester dat zo'n regeling niet onmogelijk is.

01.25 Paul Tant (CD&V): Als de minister het mij niet kwalijk neemt, ik denk dat we een beetje bij de kern van het probleem komen. U zegt dat men advies geeft aan zichzelf. Het is nog iets moeilijker dan dat. De samenwerkingscommissie als dusdanig heeft in het kader van de bijzondere Brussel-wet een bepaalde bevoegdheid gekregen.

01.26 Minister Rik Daems: Ik weet dat.

01.27 Paul Tant (CD&V): Dat de federale overheid de middelen die ze haar toestopt verhoogt, is het eerste artikel. Daarmee is er geen enkel probleem. Wanneer men echter in voorliggende wet bepaalt dat die commissie wat haar beslissingsbevoegdheid betreft, in twee stukken gekapt wordt, namelijk de federale vertegenwoordiger enerzijds, en anderzijds, de vertegenwoordigers uit het Brussels Gewest, dan betekent dat het creëren van een nieuw orgaan met een afzonderlijke bevoegdheid. Dat vereist een bijzondere wet.

01.28 Minister Rik Daems: Ik kom daartoe.

Het is natuurlijk een creatieve oplossing die in deze wordt gezocht. Laten we daar eerlijk in zijn, we hoeven daar niet omheen te draaien. Het punt is juist dat deze bepaling, juridisch gesproken, het voordeel heeft dat de federale Staat wel degelijk beslist over de aanwending

Le gouvernement a la volonté politique d'associer les Bruxellois à l'affectation des moyens supplémentaires. Soit, on conserve alors la méthode actuelle, ce qui entraînerait des problèmes juridiques, soit on modifie la loi. L'ancien article 475 dispose que les membres fédéraux décident des moyens octroyés aux deux fonds partiels après que la commission de coopération a rendu son avis. En sa qualité de bourgmestre, M. Tant n'est pas sans savoir que se prodiguer des conseils à soi-même n'est pas une donnée conceptuelle unique.

01.25 Paul Tant (CD&V): Nous abordons le cœur du problème. Prenez garde: il ne s'agit pas seulement de se conseiller soi-même. En effet, la scission des compétences des membres entraîne *de facto* la création d'un nouvel organe, ce qui nécessite l'adoption d'une loi spéciale.

01.28 Rik Daems, ministre: Il est vrai que notre approche est créative mais elle est juridiquement fondée. Il est évidemment avantageux que l'Etat fédéral décide en dernière

van het geld, waardoor de bijzondere wet gerespecteerd wordt, terwijl de formule tegelijk toelaat dat de Brusselaars betrokken kunnen worden, omdat hun advies wordt gevraagd. Dit is de kern van uw betoog: omdat men advies vraagt aan de samenwerkingscommissie, zou men daardoor eigenlijk formeel juridisch een bijzondere taak geven waardoor men, met andere woorden, de bijzondere wet zou moeten wijzingen. Dat is uw punt. Hier draait dus alles...

(...)

Ik geef u eerst mijn antwoord, dan kunnen we daarna voortdebatteren. Alles draait dus rond de vraag of men een advies aan een orgaan opgericht bij bijzondere wet, bij gewone wet dan wel bij bijzondere wet kan vragen. Dat is eigenlijk uw opmerking. De stelling van de regering is dat het kan bij gewone wet. Waarom? In de bijzondere wet op Brussel artikel 43 staat er: "Er word een samenwerkingscommissie opgericht die beraadslaagt volgens de procedure van consensus" – u hebt dat aangehaald – "over initiatieven ..." Er staat ook: "De initiatieven vermeld kunnen geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden door de staatsbegroting". Artikel 44 stelt vervolgens dat de samenwerkingscommissie bestaat uit een aantal leden. Nu, het gevolg van de in artikel 43 vastgelegde beraadslaging is dat de resultaten van die beraadslaging niet onmiddellijk uitvoerbaar zijn. In de praktijk betekent het dat er tussen de federale staat en het Gewest een samenwerkingsakkoord wordt gesloten. Het is aan elk van de regeringen om dat samenwerkingsakkoord te bekrachtigen met respect voor de eigen regels. Zo moeten – dat geeft men mij als voorbeeld – overheidsopdrachten, zoals voorzien in het koninklijk besluit van 14 oktober 1996 betreffend het voorafgaand toezicht en overdracht van bevoegdheid inzake gunning en uitvoering van overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen, diensten, toekenning van concessies en dies meer, nog steeds worden voorgelegd aan de Ministerraad.

Het is dus een beslissing van de Ministerraad. Zo ook kan er niet automatisch een toelage, waarin is voorzien in het samenwerkingsakkoord, worden uitbetaald en ten laste worden genomen door de federale overheid. Er moet steeds een machtiging worden gegeven door het Federale Parlement in dit geval. Met andere woorden, volgens de Raad van State kan het niet dat de besteding van de specifieke middelen voor de lokale politie wordt toegewezen aan de samenwerkingscommissie want dat zou uitgerekend in strijd zijn met artikel 43. Dit is hier nu net vermeden want het is de federale overheid die beslist over de besteding van de middelen vanuit haar eigen residuaire bevoegdheden. Het enige waarin is voorzien, is dat wordt toegelaten dat de Brusselaars, nopens het vragen van een advies, betrokken worden. Met andere woorden en dit is dan de juridische consequentie van deze creatieve oplossing, de gewone wetgever maakt eigenlijk gebruik van een bestaand adviesorgaan, dat weliswaar is opgericht via bijzondere wet, om een advies te krijgen over een aangelegenheid die uiteindelijk de federale overheid aanbelangt en waarin de federale overheid zelf beslist.

Met andere woorden, dit is een juridische invalshoek die – toegegeven – correct is op het formele vlak en op het vlak van de bedoeling van de wetgever en die met respect voor de bijzondere

instance mais les Bruxellois seront associés au processus décisionnel.

Vous vous demandez donc si l'avis qui doit être rendu constitue, d'un point de vue strictement juridique, une mission spéciale et si une loi spéciale ne devrait pas être adoptée à cet effet. Le gouvernement estime que la demande d'avis d'un organe institué par loi spéciale ne nécessite qu'une simple loi étant donné qu'en vertu des articles 43 et 44 de la loi spéciale sur les institutions bruxelloises, les résultats des délibérations de la commission de coopération ne peuvent être immédiatement exécutés. Dans la pratique, l'accord de coopération doit avoir été conclu entre la Région et l'Etat fédéral. Chaque entité applique ses propres règles en la matière.

En dernière instance, il incombe au Conseil des ministres, entité fédérale, de décider de l'octroi de moyens supplémentaires. Selon le Conseil d'Etat, l'octroi de moyens spécifiques aux services de police locale ne peut ressortir aux compétences de la commission de coopération et relève de la compétence résiduelle de l'Etat fédéral. Mais les Bruxellois seront bien associés au processus. Ce procédé est juridiquement correct, respecte la loi spéciale ainsi que les objectifs du législateur: davantage de moyens seront dégagés pour l'organisation des sommets européens à Bruxelles.

wet en de andere wetten een oplossing biedt voor het vraagstuk dat men hierover federaal moet beslissen. Omwille evenwel van een politieke beslissing om de Toppen te laten doorgaan in Brussel, is een zekere betrokkenheid vanuit het veld – zeg maar de Brusselaars – nodig. Dit is een manier om dat te doen door aan een bij bijzondere wet opgerichte commissie een advies te vragen bij gewone wet. Juridisch klopt dit perfect. Het is een creatieve oplossing maar het is een correcte oplossing die toelaat om deze voor ons land belangrijke toegift aan het Europees niveau meteen te laten uitvoeren.

01.29 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig geluisterd naar de minister. Ik apprecieer dat hij minstens probeert terzake tot een dialoog te komen. Wanneer zijn feitelijke motivatie mij steekhoudend overkomt – terecht of ten onrechte doet niets terzake – dan is de juridische motivatie nochtans totaal ontoereikend.

Mijnheer de minister, er is een samenwerkingscommissie bestaande uit federale en Brusselse leden die een bevoegdheid krijgt in de bijzondere Brussel-wet. Tot daar zijn we het eens, juist?

01.30 Minister Rik Daems: Ik luister.

01.31 Paul Tant (CD&V): Ja, want u hebt ze in augustus 2001 middelen toegeschoven bij gelegenheid van uw staatshervorming. Er wordt een nieuw orgaan gecreëerd.

01.32 Minister Rik Daems: Neen.

01.33 Paul Tant (CD&V): Jawel, mijnheer de minister. Ik herhaal. Er is de samenwerkingscommissie die is samengesteld uit federale vertegenwoordigers en gewestelijke vertegenwoordigers. Wat doet u nu? U laat de federale vertegenwoordigers in die commissie afzonderlijk beslissen. Een deel van die aldus voorziene instantie splitst u af en geeft u autonome bevoegdheid. U creëert met andere woorden een nieuw orgaan. *(Minister Daems knikt ontkennend)*

Jawel, mijnheer de minister. Het is niet de Belgische regering die zal beslissen maar vertegenwoordigers van de federale overheid in die samenwerkingscommissie die tot dan toe geen autonome bevoegdheid had.

Daarnaast kent u aan deze mensen nieuwe bevoegdheden toe – daar kan u evenmin naast kijken – om inzake veiligheid – niet in verband met de Europese rol van Brussel maar in het kader van de veiligheidsproblemen die zich in dat verband kunnen stellen – de nodige maatregelen te nemen en de nodige middelen te investeren.

De federale overheid, zegt u, beslist, maar ze moet een advies vragen. Aangenomen dat uw redenering juist zou zijn – wat ze niet is – als ge vertegenwoordigers van de federale overheid in een commissie zelfstandig laat beslissen, dan is dat niet hetzelfde als de federale overheid as such laten beslissen. Dat zou dan betekenen in algemene termen dat de Belgische regering beslist. Daar gaat het hier niet over. Het gaat er wel over dat een aantal vertegenwoordigers in die samenwerkingscommissie een beslissingsbevoegdheid verkrijgen. Die federale overheid, zegt u, is tot nu toe voluit bevoegd om daarover te beslissen. Dat is inderdaad

01.29 Paul Tant (CD&V): J'apprécie les tentatives du ministre d'entamer un dialogue à ce sujet. Sa motivation pratique me semble fondée, mais sa motivation juridique est insuffisante.

01.33 Paul Tant (CD&V): On crée un nouvel organe. Les représentants du niveau fédéral à la commission de coopération décident de façon distincte. Cet organe est donc scindé et une des parties fonctionne de façon autonome.

Le ministre octroie de nouvelles compétences relatives aux mesures et aux investissements en matière de sécurité.

L'autorité fédérale décide, mais elle doit demander un avis. Elle ne décide donc pas de façon autonome.

La commission de coopération doit émettre un avis consensuel, mais, une fois cet avis rendu, une partie de la commission décide en toute autonomie. Comment une telle construction peut-elle fonctionner? C'est la quadrature du cercle.

juist. Maar u gaat mij toch niet zeggen dat als u daarover een advies moet vragen dan wel als u autonoom beslist, dat dit net identiek zou zijn. Dat is dus niet identiek, mijnheer de minister.

Zo kom ik tot een volgend punt. Waarom is dat a fortiori niet identiek? Omdat die samenwerkingscommissie – lees de wet erop na – bij consensus moet beslissen. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik heel deze constructie echt niet begrijp. In haar waarom, dat is duidelijk; maar in haar structuur en in haar aanvaardbaarheid in het kader van heel onze bevoegdheidsverdeling tussen Gewesten, Gemeenschappen en federale overheid, kan dit niet door de beugel.

Collega's, ik eindig met nog een laatste punt om aan te tonen hoe gek dit is. U moet eens even goed luisteren. Ik heb daarnet gezegd dat de samenwerkingscommissie beslist bij consensus. Daar zijn we het over eens, neem ik aan, mijnheer de minister. Zo is het bepaald. Als u verwijst naar artikel 43 – daar wordt de procedure bepaald – moet men beslissen bij consensus. Nu moet u zich eens voorstellen dat de samenwerkingscommissie bij consensus een advies moet uitbrengen – dat is de procedure die van toepassing gemaakt wordt – om dienvolgens een deel van die commissie toe te laten te beslissen. Mijnheer de voorzitter, u moet dat eens even proberen met mij te begrijpen. Er is dus een samenwerkingscommissie die krachtens een artikel in de programmawet een advies moet uitbrengen, bij consensus. Eenmaal dit advies uitgebracht, kan een deel van die commissie dan beslissen wat er moet gebeuren. Het gaat over de aanwending van financiële middelen die in een fonds terechtkomen. Hoe kan men dit nu nog in zijn feitelijk functioneren voorstellen? Het moet bij consensus gebeuren en nadien beslist een deel van die commissie. Dit moet u mij echt eens uitleggen. Dat is de kwadratuur van de cirkel.

De **voorzitter**: De minister gaat proberen.

01.34 Minister **Rik Daems**: Misschien is het de kwadratuur van de cirkel. Tot op vandaag is geen enkel wiskundige daarin geslaagd, omdat nu eenmaal de oppervlakte van een cirkel niet vertaalbaar is in de oppervlakte van een veelhoek. Ik bedoel, dat is nogal evident als je dat wiskundig bekijkt.

Hier gaat het niet over de kwadratuur van de cirkel. Hier gaat het over een mogelijke oplossing die misschien creatief is, waarbij politiek bepaald wordt dat bij wet een advies wordt gevraagd aan de samenwerkingscommissie voor toepassingen die exclusief federaal worden beslist. Dat is wat we hier doen. Het is uitgerekend het betrekken van de Brusselaars op een gekende manier, door gebruik te maken van een bestaande adviescommissie, dat deze creatieve oplossing is gevonden. Nu kan u dat misschien een moeilijke procedure vinden – we kunnen dat nog 36 keer na mekaar herhalen – het is de procedure die in ieder geval bij gewone wet toelaat, zonder dus in conflict te komen met de bijzondere wet, dat inderdaad de Brusselaars betrokken worden bij heel dit proces. Nogmaals: waarom? Omdat uitgerekend zij degenen zijn die in eerste orde de gevolgen zullen ervaren – het is dus ook maar logisch dat ze daar toch enige zeg in hebben – van een op nationaal niveau verkregen voordeel in de ogen van de regering, te weten het organiseren van de toppen op de Brusselse site. We kunnen daar niet veel meer uitleg aan geven dan dat hoor. Dit is juridisch exact, dit klopt

01.34 **Rik Daems**, ministre: Il s'agit d'une solution créative. Cette procédure permet, par une loi ordinaire, d'associer au processus décisionnel les Bruxellois, qui sont les premiers à subir les conséquences d'un avantage obtenu au niveau fédéral.

juridisch, we kunnen dat bij gewone wet. U kan misschien de procedure moeilijk, onoverzichtelijk, eigenaardig vinden. Dat is een appreciatie die ik u graag toegeef. Wij vinden dat dit perfect mogelijk is en dat gewoon in de werking zal blijken dat dit absoluut niet moeilijk is.

01.35 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de minister, ik neem aan dat u zulks zou willen betitelen als communautaire spitstechnologie. Welnu, dit is irreële spitstechnologie. Immers, zeggen dat waar de federale overheid tot nu toe bevoegd was, voortaan enkele vertegenwoordigers van die federale overheid in de samenwerkingscommissie zullen beslissen is niet identiek, mijnheer de minister. Dit is op zichzelf al strijdig met heel de bevoegdheidsverdeling. U kunt er echter niet naast.

Ten eerste, u creëert een nieuw orgaan.

Ten tweede, u geeft aan dat orgaan een geëigende bevoegdheid. U kunt dit alleen doen via een bijzondere wet. Mocht u intellectueel eerlijk zijn, dan zou u niet anders kunnen dan dit toegeven.

01.36 Minister Rik Daems: (...) de hypothesen er zijn. Ik ben het dus grondig oneens met uw interpretatie. Immers, op deze wijze laten wij bij gewone wet toe dat de Brusselaars betrokken zijn. Het enige wat we doen is een middel vinden om dat formalistisch te doen. Welk is dat middel? Door uitgerekend de federale regering te laten beslissen na advies van een orgaan (...)

U kunt uw mening steeds maar herhalen en ik zal steeds hetzelfde antwoord geven.

01.37 Paul Tant (CD&V): Als u dat echt zou menen, mijnheer de minister, dan zijn er twee mogelijkheden. Ofwel creëert u een nieuw begrotingsfonds en dan behoudt de federale overheid haar volle bevoegdheid. Ofwel doet u een beroep op de bijzondere wet om die bevoegdheid over te dragen aan de samenwerkingscommissie die in het kader van die bijzondere wet is voorzien.

Nu probeert u twee deugden te combineren en in sommige gevallen is dat goed, mijnheer de minister, maar in andere gevallen, zoals dit, leidt dit alleen tot ondeugden. Ik denk dus niet dat dit verstandig is.

De **voorzitter**: Wat meer ondeugd zou deugd doen.

01.38 Minister Rik Daems: Ik denk dat we de twee deugden wel degelijk kunnen combineren.

01.39 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u komt tussen in dit debat. Sta mij toe daarop te reageren.

Ik had u op voorhand over dit probleem gesproken. Eigenlijk hebt u de oppositie een beetje misleid in dit debat.

De **voorzitter**: Allez!

01.40 Paul Tant (CD&V): U hebt voorgehouden dat u op eigen initiatief het advies van de Raad van State zou vragen.

01.35 Paul Tant (CD&V): Le ministre qualifiera sans doute ces pratiques d'ingénierie communautaire, mais il s'agit d'une situation irréaliste. S'il fait preuve d'honnêteté intellectuelle, il devra admettre que j'ai raison. Si le ministre avait été réellement soucieux d'associer les Bruxellois à ce processus, il pouvait passer par le fonds budgétaire ou par la loi.

01.37 Paul Tant (CD&V): J'avais déjà attiré précédemment l'attention sur ce problème. Le président a induit l'opposition en erreur en indiquant que si nous lui exposons nos critiques, ce que nous avons d'ailleurs fait très minutieusement, il demanderait l'avis du Conseil d'Etat.

De **voorzitter**: Ik heb gezegd dat ik dat overwoog.

01.41 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, u hebt mij gezegd ervoor te zorgen dat de aangelegenheden waarover het advies van de Raad van State moest worden gevraagd, uiterlijk op vrijdag bij u waren. We hebben dit ook gedaan. Wij hebben u al onze vragen, zonder overdrijven, en ook deze vraag voorgelegd. U hebt aan uw diensten een advies gevraagd om te weten of er daartoe aanleiding was. Als u dit advies – ik heb het intussen kunnen lezen – aandachtig leest dan kunt u niet anders dan zeggen dat minstens in een aantal aangelegenheden onduidelijkheid bestaat en er aanleiding is om het advies van de Raad van State te vragen. Nochtans hebt u het niet gedaan. U hebt daarin eigenlijk de oppositie voor het lapje gehouden. Dit was niet ernstig. Ik betreur dat. Wij zullen dus goed moeten weten wat we voortaan met u afspreken.

Mijnheer de voorzitter, dit komt voor als een juridisme. Het is even stilstaan bij. Hoort dat echter niet de zorg te zijn van het Parlement en van de parlementsleden? Ik dacht van wel. In het verlengde daarvan zou dat ook de zorg van de voorzitter moeten zijn. Ik dacht dat u het ernstig meende. Dat advies van de Raad van State over deze aangelegenheid had binnen kunnen zijn.

De **voorzitter**: Uw fractie heeft vrijdag – en ik begrijp het, het was niet haar fout – mij een brief en een lijst overgemaakt met een aantal artikelen

(...)

01.42 Paul Tant (CD&V): Opgemaakt in afspraak met uw diensten.

De **voorzitter**: Maar ongelukkig, en dat is evenmin uw fout, waren intussen de nummers van de artikelen en de amendementen gewijzigd. Ik heb nog aan de diensten gevraagd om mij een gepaste lijst over te maken. Door een aantal omstandigheden kon die lijst niet voor maandag klaar zijn. Ik heb dus maandag een volledig herschikte lijst van artikelen en de dito amendementen, opnieuw genummerd, gekregen.

Ik heb advies gevraagd aan de juridische dienst en heb toen mijn eigen nota gemaakt op basis van die analyse, en die heb ik overgezonden aan de heer Letermé. Uit de antwoorden kan blijken – ik ben voorzichtig – dat de regering op een aantal bemerkingen van de Raad van State – ik gebruik de woorden die ik toen gebruikt heb – “meent te hebben geantwoord”. Dat zijn de woorden die ik gebruikt heb.

Goed. Dan sta ik voor een probleem: de regering meent te hebben geantwoord, maar...

01.43 Paul Tant (CD&V): Maandag?

De **voorzitter**: Ja, ik herinner mij een detail. Het was maandagnamiddag. Ik zei dat de Kamer moest kunnen beslissen of het “menen” van de regering menens was, als ik het zo mag uitdrukken. Ik heb die houding dus aangenomen. Ik heb aanstonds de heer Letermé ervan verwittigd dat ik de Raad van State niet zou raadplegen. Ik heb hem mijn nota laten bezorgen in de loop van maandagnamiddag en daar is het bij gebleven. Ik heb ook de wijziging gezien van de tekst op dat punt, na de bemerking van de Raad

Le **président**: J'ai reçu du groupe CD&V un courrier qui comporte une série de remarques. Entre temps, tous les articles avaient malheureusement été renumérotés. Après avoir reçu de mes services une liste corrigée, j'ai demandé l'avis du service juridique. Ensuite, j'ai signifié à M. Letermé que je ne consulterai pas le Conseil d'Etat.

J'ai également pris connaissance de la modification du texte sur ce point. Elle me paraît astucieuse.

van State. En ja, ... het is spitsvondig.

01.44 Paul Tant (CD&V): (...) Ik denk dat wij het daarover eens zijn. Eigenlijk zijn er goede redenen om niet opnieuw het advies van de Raad van State te vragen omdat men kan zeggen dat het een correctie is die de regering gemaakt heeft...

01.44 Paul Tant (CD&V): Il y a en effet des raisons de ne pas demander d'avis. Le gouvernement a apporté des corrections, mais tous les malentendus ne sont pas levés.

De **voorzitter**: ... na raadpleging van de Raad van State. Dat was ook mijn interpretatie.

01.45 Paul Tant (CD&V): ... na consultatie van de Raad van State. Voor ons was het dus een unieke kans om dat even voor te leggen. Voorzitter, ik herhaal, voor wie de moeite doet er even inhoudelijk bij stil te staan, was daar een goede aanleiding voor. Ik denk dat wij het daarover eens zijn.

Het is des te meer jammer dat dit tot tijdverlies leidde. Dat hoefde niet. Vandaag is het woensdag. Had men die lijst vrijdag of uiterlijk zaterdag aan de Raad van State overgezonden, was het advies er nu al.

De **voorzitter**: Technisch kon het niet. De lijst was niet klaar.

01.46 Paul Tant (CD&V): U had de lijst kunnen overzenden en nadien had u een kleine aanpassing van de nummers van de artikelen aan Raad kunnen bezorgen opdat er geen misverstanden zouden bestaan. Maar hoe dan ook, het is nu woensdag. Het had perfect gekund.

De **voorzitter**: Ik denk het niet, maar goed.

Mijnheer Tant, ik heb een beslissing genomen. Ik heb ze meegedeeld aan uw fractieleider.

01.47 Paul Tant (CD&V): Wel, ik betreur dat.

De **voorzitter**: Ik heb correct gehandeld. Ik heb de informatie doorgegeven en – in mijn bescheiden wijsheid – de beslissing genomen die ik meende te moeten nemen. Dit hoofdstuk is dus afgehandeld. Dank u, collega's Tant en Daems. Ik denk dat wij stilaan kunnen beginnen met het hoofdstuk Economie. Ik heb daarvoor de heer Tant, mevrouw Crefy en mevrouw Pieters ingeschreven als spreker.

01.48 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dacht dat de heer Van den Bossche eerst nog zou komen om zijn deel van de programmawet te behandelen? Dat was de afspraak daarnet.

De **voorzitter**: Verontschuldig mij. Dat is onder uw voorzitterschap gebeurd.

01.49 Paul Tant (CD&V): Ik was op dat moment geen voorzitter meer omdat ik zelf het woord wou nemen, maar minister Daems heeft toen gezegd dat minister Van den Bossche zelf zou antwoorden op de bemerkingen aangaande zijn bevoegdheidsdomein.

De **voorzitter**: Minister Van den Bossche is hier net. U spreekt zijn naam uit, en daar is hij al.

On parle du diable et on le voit tout entier. Je n'oserais pas viser une partie du diable.

Le **président**: Le ministre Van den Bossche est là pour répondre aux observations qui ont trait à ses compétences.

Mijnheer de minister, ik luister naar u.

01.50 Minister **Luc Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, ik heb niets toe te voegen aan de inleiding die ik in de commissie gegeven heb.

01.50 **Luc Van den Bossche**, ministre: En fait, je n'ai rien à ajouter aux déclarations que j'ai faites en commission.

01.51 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wilde de minister een vraag stellen. Dat is de reden waarom ik hem naar hier heb laten halen.

01.51 **Paul Tant** (CD&V): Il reste tout de même une imprécision à propos d'un article de la loi-programme relatif à la rente d'incapacité de travail en cas d'accident du travail.

De **voorzitter**: Kunt u uw vraag dan kort herhalen?

01.52 **Paul Tant** (CD&V): Kort is misschien veel gevraagd, maar ik wil ze wel herhalen.

De **voorzitter**: Probeer het eens.

01.53 **Paul Tant** (CD&V): Mijnheer de minister, ik zal onmiddellijk to the point komen.

Volgens mij is er een probleem omtrent artikel 414 van de programmawet. Trouwens, ook het Rekenhof maakt een opmerking in dat verband, in die zin dat de aandacht wordt gevestigd op het feit dat door de wijziging van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van....

01.54 Minister **Luc Van den Bossche**: Ik weet wat u bedoelt, mijnheer Tant.

01.55 **Paul Tant** (CD&V): Precies ja.

Er bestaat aldus onduidelijkheid, mijnheer de minister, over het moment waarop schadevergoeding ingevolge arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld.

01.56 Minister **Luc Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, de heer Tant heeft gelijk. Dat stuk interesseerde mij overigens.

Ik vroeg onmiddellijk het advies van mijn administratie en heb dat gekregen. Het is een Franstalig advies en ik wil u, weliswaar de ongekuiste versie ervan, onmiddellijk geven.

« Dans le secteur public, la victime d'un accident du travail...

01.57 **Paul Tant** (CD&V): Liever een ongekuiste dan een onkuise versie.

01.58 Minister **Luc Van den Bossche**: Ik zou het niet durven een onkuise versie te citeren in openbare vergadering.

«1°. Dans le secteur public, la victime d'un accident du travail qui conserve une incapacité permanente bénéficie, à partir de la consolidation de cette incapacité, d'une rente. Cette rente est établie

Ik heb een advies van het Rekenhof met betrekking tot artikel 418 van het ontwerp van

sur base de la rémunération annuelle à laquelle la victime a droit au moment de l'accident, plafonnée toutefois à un montant fixé par le législateur. La rente est proportionnelle au pourcentage d'incapacité reconnu.

programmawet ontvangen. Ik kan u de krachtlijnen ervan voorlezen. Vooreerst moet het probleem worden geschetst. Daartoe herinner ik u eraan dat het in de overheidssector zo is dat slachtoffers van een arbeidsongeval die tengevolge daarvan met een bestendige arbeidsongeschiktheid kampen, een rente ontvangen. Volgens die procedure wordt die rente vastgesteld op grond van het jaarloon op het ogenblik van het ongeval, maar zij is echter begrensd en staat in verhouding tot het percentage van de erkende ongeschiktheid.

2°. Sous la législature précédente, le ministre de la Fonction publique avait fait voter une augmentation de ce plafond, correspondant aux augmentations linéaires du traitement consenti dans le cadre de la révision générale des barèmes, soit 6,11%. Le montant s'élève donc actuellement à 21.047,40 euros et n'est pas indexé. L'intention exprimée dans l'exposé des motifs était d'appliquer ce nouveau plafond aux rentes liquidées à partir de la date de publication de la loi, soit le 25 novembre 1998. Toutefois, la Cour des comptes refusa de viser les dossiers de rentes au motif que la loi ne reflétait pas cette intention.

In de vorige regeerperiode werd een verhoging van die bovengrens goedgekeurd. De wetgever wilde die nieuwe bovengrens toepassen op de renten die vanaf de datum van publicatie van de wet, namelijk 25 november 1998, werden uitgekeerd.

3°. Par circulaire n° 527 du 11 juillet 2002, on a interprété la loi comme suit et, je cite: "En vue du calcul de la rente, on prend en considération le moment de l'accident pour la fixation de la rémunération annuelle. Ensuite, pour l'application du montant limite à cette rémunération annuelle, c'est le moment de l'octroi et du calcul de la rente qui est pris en compte".

Het Rekenhof heeft echter geweigerd zijn goedkeuring te geven aan de rentedossiers omdat het van oordeel was dat die bedoeling niet terug te vinden is in de wet.

4°. La Cour des comptes contesta la circulaire et exigea une modification législative, ce qui aboutit à l'article 418 du projet actuel.

In de circulaire nr. 527 van juli 2002 heeft de minister de wet geïnterpreteerd, maar het Hof betwistte die circulaire en eiste een wetswijziging, wat in artikel 418 van voorliggend ontwerp is uitgedrukt.

5°. A présent, la Cour des comptes conteste les faits. Je cite cette dernière: "La loi introduit une incohérence dans le texte en prévoyant deux dates de référence dans le calcul de la rente: celle de l'accident et puis celle de la consolidation. Dès lors, le plafond de rémunération est susceptible de varier en fonction de la longueur de la procédure, administrative ou judiciaire selon le cas, de reconnaissance de l'incapacité permanente."

Thans betwist het Rekenhof het feit dat de wet een ongerijmdheid in de tekst invoegt, door in twee referentiedatums voor de berekening van de rente te voorzien, namelijk die van het ongeval en die van de consolidatie. Bijgevolg kan de loonbovengrens variëren afhankelijk van de duur van de procedure inzake de erkenning van de bestendige ongeschiktheid.

La réponse est très brève. L'article 418 du projet reflète exactement l'intention du gouvernement et des organisations syndicales. Si, au moment de la consolidation, le plafond de la rémunération a été relevé à la suite d'une revalorisation pécuniaire, ce nouveau plafond doit pouvoir profiter immédiatement à toutes les victimes dont, à ce moment, l'incapacité permanente vient à être reconnue. Les victimes dont la décision de consolidation intervient après la revalorisation du plafond n'en bénéficieront pas. Il convenait en effet de choisir une date certaine et objective, indépendante de la longueur des procédures. Dès lors, il est proposé de ne pas suivre la remarque de

la Cour des comptes.

Met artikel 418 wordt aan de bekommernissen van de regering en de vakbonden tegemoet gekomen. Die nieuwe bovengrens moet immers onmiddellijk gelden voor alle slachtoffers wier bestendige ongeschiktheid op het ogenblik van de consolidatie wordt erkend. Zij zal niet gelden voor de slachtoffers voor wie de consolidatie vóór de herwaardering van de bovengrens plaatsvindt. Er moest een vaste en objectieve datum worden gekozen.

Bijgevolg wordt voorgesteld om geen rekening met de opmerking van het Rekenhof te houden.

01.59 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de minister, moeten wij daaruit afleiden dat terzake voortaan een nieuwe regeling zal gelden en dat het deze zal zijn van de programmawet, waarbij rekening zal worden gehouden met de vergoeding en dergelijke op het moment van de consolidatie?

01.59 Paul Tant (CD&V): Une nouvelle réglementation serait donc dorénavant en vigueur: il sera tenu compte de la date de consolidation pour calculer la rente.

Hierbij wordt aldus een einde gemaakt aan de tot dan toe geldende regeling waarnaar het Rekenhof verwijst en waarbij wordt gerefereerd hetzij aan het moment van het ongeval, hetzij aan het moment waarop een beroepsziekte wordt vastgesteld.

01.60 Minister Luc Van den Bossche: Wat wij nu doen is in feite het juridisch buiten betwisting plaatsen van hetgeen mijn voorganger in 1998 blijkbaar wou realiseren.

01.60 Luc Van den Bossche, ministre En fait, nous veillons à ce que les intentions de mon prédécesseur reçoivent un fondement juridique correct. La Cour des Comptes avait à juste titre formulé des observations à propos des anciennes dispositions légales.

Blijkbaar was dit niet juist geformuleerd in de wettekst en volgens mij heeft het Rekenhof op dat punt gelijk.

Wij hebben geprobeerd het met een circulaire te regelen. Dat is een poging van onzentwege geweest om het gemakkelijk en snel te regelen. Ik begrijp het antwoord van het Rekenhof. Als de wet het niet bepaalt, kan men er met een circulaire niet in voorzien, want een circulaire kan hoogstens expliciterend zijn. Vandaar dat wij hier definitief trancheren en bepalen op welke manier wij het zullen berekenen, zowel met betrekking tot de rente als tot het plafond.

01.61 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik denk dat op die manier – ook voor toekomstige betwistingen – enige onduidelijkheid uit de wereld kan worden geholpen. Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister.

De **voorzitter:** Het maakt deel uit van de voorbereidende werken die hier in overweging zullen en kunnen worden genomen.

Wij vatten de bespreking van de sector Bedrijfsleven, Wetenschapsbeleid, Middenstand en Energie aan.
Nous entamons la discussion du secteur Economie, Politique Scientifique, Classes moyennes et Energie.

Minister Deleuze, mevrouw Creyf heeft zich voor het hoofdstukje in verband met Energie ingeschreven. Monsieur Smets, vous me direz si monsieur Fournaux reviendra à temps? Mevrouw Pieters, mag ik u vragen voor welk "onderhoofdstuk" u zich inschreef?

01.62 Treets Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou willen interveniëren over het eerste deel van de programmawet, met name over de wijziging aan de bijdragestructuur, het sociaal statuut van de medewerkende echtgenote en de pensioenen voor de zelfstandigen.

De **voorzitter**: Dat verschilt een beetje van het deel van de heer Deleuze.

01.63 Treets Pieters (CD&V): Natuurlijk, mijn deel heeft betrekking op minister Daems.

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, zou ik met mevrouw Creyf kunnen beginnen? Zij was er een ogenblik geleden. Zij moet in de omgeving zijn.

Monsieur Smets, M. Fournaux n'est pas là. Sur quel passage de ce chapitre souhaitez-vous intervenir?

Monsieur Smets, pendant que je règle les travaux et pour le cas où M. Fournaux serait absent, puis-je vous demander sur quel passage de ce chapitre de la loi-programme vous désirez intervenir?

01.64 André Smets (cdH): Monsieur le président, mon intervention portera sur le secteur Horeca.

Le **président**: Sur quoi exactement?

01.65 André Smets (cdH): Sur la déductibilité professionnelle.

Le **président**: Donc, vous ne comptez pas intervenir sur le volet de l'énergie?

01.66 André Smets (cdH): Non, pas du tout!

De **voorzitter**: Mijnheer Daems, u blijft voor de delen die mevrouw Pieters en de heer Smets hebben aangehaald.

Mais j'aimerais libérer M. le secrétaire d'Etat. C'est la raison pour laquelle j'ai fait demander Mme Creyf.

Als mevrouw Creyf kan komen dan kan ik de staatssecretaris voor Energie bevrijden. Hebt u haar gevonden?

Dus ik zal het woord aan mevrouw Creyf geven, het antwoord van uwentwege en dan mevrouw Pieters, mijnheer Smets of wie ook het woord wenst te nemen.

Collega's van de regering, wie komt straks, voor de sector Infrastructuur, Verkeer en Overheidsbedrijven? Komt mevrouw Durant? Dat is binnen een uurtje vermoed ik.

Mevrouw Creyf is er gewoonlijk met veel energie, maar...Zij laat altijd een beetje op zich wachten, mijnheer Tant.

Mijnheer Deseyn, waar was ze?

01.67 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, zij is onderweg.

01.68 De voorzitter: Voilà, mevrouw u hebt het woord. We zijn in blijde verwachting, gans de Kamer.

01.69 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de **01.69 Simonne Creyf** (CD&V):

staatssecretaris, collega's, ik was in mijn interventie hier graag ingegaan op de financiering van de gemeenten via het transmissienet en de forse toename van de taksen op het transmissienet.

Ik begin met de financiering van de gemeenten en ik ga meer concreet in op het artikel 411 van de programmawet. Dit artikel 411 beoogt de wettelijke basis te leggen voor een heffing op de transmissie van elektriciteit ten bate van de gemeenten. De netbeheerder zou jaarlijks een bedrag aan de gemeenten moeten storten. Bij koninklijk besluit en na overleg met de Gewesten, zal de verdeling van de belastingen worden bepaald. Het artikel 411 zorgt er dus voor dat er aan de gemeenten financiële middelen worden toegekend die niet worden gekoppeld aan een uit te voeren opdracht. Het gaat, met andere woorden, over een algemene financiering van gemeenten. De bevoegdheid betreffende de algemene financiering behoort evenwel – krachtens artikel 6, §1, XIII, eerste lid, 9° van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen – tot de Gewesten. De federale overheid is, met andere woorden, niet bevoegd om de gemeenten in het algemeen te financieren. De Raad van State stelt dan ook dat dit artikel uit de programmawet moet worden weggelaten.

Dit artikel is het antwoord van de federale regering om de gemeenten te compenseren voor het inkomensverlies ten gevolge van het verdwijnen van hun monopolierente of immaterieel dividend. De redactie van het artikel is, niettegenstaande de opmerkingen van de Raad Van State, niet gewijzigd. Hoewel de Raad van State stelt dat dit artikel uit de programmawet moet worden weggelaten omdat het over bevoegdheden gaat van de Gewesten, is dit artikel niet aangepast of verdwenen. Het is dan ook, mijnheer de staatssecretaris, volkomen onduidelijk hoe dit artikel echt de basis kan worden voor een compensatieregeling voor de gemeenten.

We hadden trouwens in de commissie de kans om hierop in te gaan en toen hebt u gezegd dat deze kwestie op de agenda stond van het overlegcomité van 29 november. Op dit overleg is alleen beslist dat er een werkgroep zou komen. Niemand weet echter wie die werkgroep zal leiden en er is geen akkoord bereikt over een concrete kalender voor de vergaderingen, laat staan dat er een akkoord zou zijn over een concrete uitwerking van dit artikel. Ik stel u dus heel uitdrukkelijk, mijnheer de staatssecretaris, de volgende vraag. Hoe kan een artikel, waarvan de Raad van State zegt dat het niet tot uw bevoegdheid behoort en geschrapt moet worden, terwijl u het behoudt, een wettelijke basis zijn voor een compensatieregeling voor de gemeenten?

Men kan zich eveneens afvragen waarom ten behoeve van de gemeenten geen bijdrage op het vervoer van aardgas wordt geheven. Waarom wordt de elektriciteitsverbruiker meer dan proportioneel belast? Wat zijn de redenen voor de discriminatie van elektriciteit ten gunste van aardgas.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil dieper ingaan op de taksen op het transmissienet. De programmawet voorziet in de invoering van een toeslag die de naam “federale bijdrage” krijgt op de verbruikte elektriciteit en de levering van gas ter financiering van sommige openbare dienstverplichtingen en van de kosten verbonden aan de

L'article 411 de la loi-programme tend à établir une base légale pour une taxe sur la transmission d'électricité au profit des communes. Celles-ci percevront annuellement un montant qui sera réparti sur la base d'une concertation. Cette indemnité n'est pas liée à une prestation déterminée. En mettant en place un financement présentant un tel caractère général - qui ressortit aux Régions - les autorités fédérales transgressent leurs compétences. Le Conseil d'Etat a dès lors plaidé en faveur de la suppression de cet article.

Cette mesure est en fait censée compenser la disparition de la rente tirée d'une position monopolistique, autrement dit d'un dividende immatériel. Pourtant, cet article n'a pas été modifié après les observations du Conseil d'Etat.

Lors de la réunion du comité de concertation du 29 novembre, il a seulement été décidé qu'un groupe de travail serait créé. On n'a pas décidé qui dirigerait ce groupe ni quels points seraient inscrits à son ordre du jour. Je ne vois pas très bien comment cet article pourrait servir de base à un règlement prévoyant des compensations pour les communes. Pourquoi ne prélève-t-on pas une cotisation sur le transport de gaz naturel? Pourquoi l'électricité est-elle discriminée au profit du gaz naturel?

La loi-programme instaure aussi une taxe sur l'électricité consommée et la fourniture de gaz. C'est la fameuse cotisation fédérale, fusion de diverses cotisations. La recette de cette taxe sur la transmission d'électricité est destinée à la CREG, à l'assainissement de BP1 et de BP2, à l'aide en matière d'énergie dans le cadre de la loi du 4 septembre 2002 et au financement de la réduction des émissions de gaz à effet de serre.

regulering van en de controle op de elektriciteits- en de gasmarkt. Met die federale bijdrage worden een aantal bijdragen in 1 bijdrage samengevoegd. De opbrengst van de toeslag op de transmissie van elektriciteit is bestemd voor de CREG, de sanering van BP-I en BP-II, de steunverlening inzake energie in het kader van de wet van 4 september 2002, de financiering van het federale beleid ter reductie van de emissies van broeikasgassen. De opbrengst van de toeslag op de levering van gas is bestemd voor de CREG en de steunverlening inzake energie in het kader van de wet van 4 september 2002. Het is evident dat de vervoerders van gas geen federale bijdrage betalen ter financiering van BP-I en BP-II. Het is echter niet evident dat elektriciteit opgewekt uit kernenergie, een zeer vriendelijke energie voor het klimaat die tevens bijdraagt tot een CO₂-beleid, moet bijdragen aan dit Kyoto-fonds. Het is evenmin evident waarom het gas niet op dezelfde wijze toeslag moet betalen ter financiering van het federale beleid ter reductie van de emissie van broeikasgassen. Er wordt wel in een rechtsbijdrage voorzien voor het gas die amper 2,2 miljoen euro bedraagt. De heffing voor het Kyoto-fonds moet wel worden betaald door mensen die zich verwarmen met elektriciteit maar niet door mensen die zich verwarmen met gas of aardolie.

We kunnen alleen maar vaststellen dat er geen rationaliteit in deze heffing zit. Deze heffing past niet in een globaal beleidsplan ter reductie van de CO₂-uitstoot. Blijkbaar is er geen behoefte aan een maatschappelijke optimalisering en is er geen nood aan beleidssamenhang. De regering beperkt zich tot het blussen van brandjes en het zoeken naar oplossingen voor punctuele problemen. Punctuele problemen zijn onder meer de CREG die werkmiddelen nodig heeft, de gemeenten die hun immaterieel dividend verliezen, de OCMW's die personeel nodig hebben, de slachtoffers van de vrijmaking van de energiemarkten die steun nodig hebben, het halen van de Kyoto-norm. Naargelang het punctuele probleem wordt een punctuele heffing ingevoerd. Men rept met geen woord over de groene certificaten, de verhandelbare emissierechten of andere maatregelen die op gewestelijk vlak worden genomen en die mogelijkerwijze een bijkomende belasting voor de verbruikers zullen meebrengen. Mijnheer de staatssecretaris, u kunt erop wijzen dat dit uw bevoegdheid niet is. Dat is correct. Men mag echter verwachten dat, zeker inzake taksen die geheven worden, een globaal beleid wordt gevoerd dat overlegd wordt in het overlegcomité zodat de mensen niet tweemaal worden belast, én door de federale overheid én door de Gewesten.

Wat ontbreekt, is een algemeen referentiekader en een aangepast algemeen instrumentarium die een minimum aan interne coherentie van het systeem zouden kunnen waarborgen. Wat ook ontbreekt, is een ernstige studie die de gevolgen van al die maatregelen nagaat voor de concurrentiekracht van onze bedrijven en voor de koopkracht van de bevolking.

De staatssecretaris is altijd blij te kunnen zeggen dat de prijs van de transmissie van elektriciteit op het einde van de legislatuur lager zal liggen dan bij het begin van de legislatuur, niettegenstaande de nieuwe taksen die zullen worden geheven. De basisprijs voor het transmissienet daalt van 7,55 euro tot 6,74 euro per megawattuur. Wij weten nu ook hoe het komt dat de basisprijs voor de transmissie is gedaald. Dat is het gevolg van de overgang van een

La recette de la taxe sur la fourniture de gaz est destinée à la CREG et à l'aide en matière d'énergie dans le cadre de la loi du 4 septembre 2002.

Il est logique que les transporteurs de gaz ne paient pas de cotisation pour financer l'assainissement de BP1 et de BP2, mais il est illogique que l'électricité respectueuse de l'environnement qui est issue de l'énergie nucléaire doive contribuer au fonds Kyoto. Pourquoi le secteur du gaz ne doit-il pas payer la même cotisation que le secteur de l'électricité pour financer la réduction des émissions de gaz à effet de serre? Le gouvernement ne résout que des problèmes ponctuels et instaure les prélèvements requis à cette fin. Il n'a créé aucun cadre référentiel général ni fait réaliser aucune étude relative aux effets des mesures prises sur la compétitivité des entreprises ou le pouvoir d'achat de la population.

Le secrétaire d'Etat fait invariablement valoir que le prix de la transmission d'électricité est plus bas à la fin de l'actuelle législature qu'au début de celle-ci, mais cette baisse de prix résulte de la libéralisation du marché de l'électricité. En instaurant de nouveaux prélèvements, le gouvernement annule en grande partie cette baisse. Il n'a sans doute pas évalué l'incidence de ces taxes sur la compétitivité de nos entreprises.

Le prélèvement pour le Fonds social passe de 4 millions d'euros à 25 millions d'euros. Un prélèvement de 15 millions d'euros est prévu pour l'assainissement du site BP1. L'aide tarifaire à l'énergie verte se monte à 25 millions d'euros, les certificats verts et l'aide à la cogénération à 250 millions d'euros. Chaque mesure est en soi défendable mais le total représente tout de même 13

genegotieerde prijs naar een gereguleerde prijs. De CREG stelt nu de prijs vast. De prijsdaling is dus een direct gevolg van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, een beslissing van de vorige regering in het kader van het Europees elektriciteitsbeleid.

milliards de francs d'impôts nouveaux. Sans même tenir compte de la nouvelle taxe en faveur des communes qu'annonce l'article 411.

Deze regering heeft beslist om de prijsdaling ten gevolge van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt grotendeels ongedaan te maken en de vrijgekomen marge in te vullen met nieuwe belastingen. Een berekening van de impact van de bijdrage op de concurrentiepositie van de verschillende actoren is ons niet bekend. Waarschijnlijk is dat effect niet eens berekend. Voor een regering die zelfs de economische impact van de sluiting van kerncentrales niet berekent, mag dat niet verbazen.

Over welke belastingverhogingen gaat het zoal? De heffing voor het Sociaal Fonds gaat van 4 miljoen euro naar 25 miljoen euro.

01.70 Minister **Olivier Deleuze**: Bent u het daar niet mee eens?

01.71 **Simonne Creyf** (CD&V): Jawel, ik denk dat wij, voor wat het Sociaal Fonds betreft, alleen nog maar de discussie hebben met uw Vlaamse collega Stevaert, die zich afvraagt of het nu wel aan de Gewesten toekomt om de sociale tegemoetkomingen te financieren dan wel aan het federale niveau. Men kaatst daar een beetje de bal naar mekaar door. Maar ik stel dus vast.

Voor de sanering van BP1 komt er een heffing van 5 miljoen euro.

01.72 Minister **Olivier Deleuze**: Bent u het daarmee eens of niet?

01.73 **Simonne Creyf** (CD&V): Ik ben het eens dat er...

01.74 Minister **Olivier Deleuze**: Dank u wel.

01.75 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, wat BP1 betreft, wordt er in een financiering voorzien. De regering neemt de financiering terug, maar zal ze nu weer financieren via nieuwe taksen.

01.76 Minister **Olivier Deleuze**: Maar dat is goed.

01.77 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, maar het gaat erover wie dat zal betalen.

01.78 Minister **Olivier Deleuze**: Ja.

01.79 **Simonne Creyf** (CD&V): Okee.

De tariefsteun voor groene energie is goed voor 25 miljoen euro.

01.80 Minister **Olivier Deleuze**: Bent u daar vóór of tegen?

01.81 **Simonne Creyf** (CD&V): Ik ben vóór tariefsteun.

01.82 Minister **Olivier Deleuze**: Dank u wel.

01.83 **Simonne Creyf** (CD&V): 't Is te zeggen, wij zijn vóór groene

energie, maar wij hebben altijd gezegd dat de tariefsteun gezien moet worden in het kader van een economisch beleid.

01.84 Minister **Olivier Deleuze**: Dank u wel.

01.85 **Simonne Creyf** (CD&V): De groene stroomcertificaten en de steun voor WKK zijn goed voor maar liefst 250 miljoen euro of 10 miljard oude Belgische franken. Bij het begin van de legislatuur bedroeg het totaal der heffingen 51 miljoen euro. Op het einde van vier jaar paars-groen zal dat 378 miljoen euro zijn of 15 miljard Belgische frank, waarvan 327 miljoen euro of 13 miljard frank nieuwe belastingen.

Mijnheer de staatssecretaris, elke maatregel op zich is te verdedigen. Ik wil alleen maar opmerken dat u toch 13 miljard frank nieuwe belastingen invoert. Dit staat natuurlijk haaks op de belastingverminderingen die al door deze regering beloofd zijn. De belastingverlaging wordt met luide trom verkondigd, maar ondertussen gebeuren er sluiks allerlei belastingverhogingen. De gemeentelijke belasting gaat omhoog, de provinciale belasting gaat omhoog, de postzegeltarieven gaan omhoog, de spoorwegtarieven gaan omhoog, de verkeersboetes stijgen. Nu stijgen ook de elektriciteitstarieven via 15 miljard extra belastingen.

01.86 Minister **Olivier Deleuze**: U bent voor een verlaging van de verkeersboetes?

01.87 **Simonne Creyf** (CD&V): Dat moet u straks maar eens uitpraten met de heer Ansoms, die heeft zeer interessante initiatieven, veel interessanter dan wat totnogtoe door mevrouw Durant is voorgesteld.

Natuurlijk, mijnheer de staatssecretaris, bent u niet de oorzaak voor het geheel van die belastingverhogingen. Ik herhaal slechts even dat dit het zoveelste bewijs is dat er onder de regering-Verhofstadt nauwelijks sprake is van een feitelijke belastingvermindering.

Tot slot merk ik op dat met deze 13 miljard frank aan nieuwe belastingen nog geen rekening wordt gehouden met de nieuwe taks ten gunste van de gemeenten die in het artikel 411 in het vooruitzicht wordt gesteld. Die taks kan evenwel niet echt als bijkomend worden beschouwd. De bedoeling ervan is immers om de reeds bestaande immateriële dividenden ten gunste van de gemeenten te vervangen.

01.88 Minister **Olivier Deleuze**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Creyf, ik zal het eerst hebben over de gemeenten. De inkomsten van de gemeenten zijn inderdaad geen federale, maar een gewestelijke bevoegdheid. De Raad van State zegt evenwel ook dat een vergoeding mogelijk is voor de gemeenten indien er een specifieke opdracht aan de gemeenten wordt gegeven. De Raad van State zegt dus deze twee zaken en ik betwist op geen enkel moment een van beide.

Het is duidelijk dat als artikel 421 niet wordt goedgekeurd, er zeker geen vergoeding voor de gemeenten zal zijn. Indien het uw advies is om dit artikel niet goed te keuren, dan is de zekere consequentie dat de gemeenten voor geen enkele opdracht een vergoeding zullen

01.88 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Les recettes des communes sont une matière régionale, mais des indemnités peuvent être allouées pour des missions spécifiques. Je ne conteste pas les avis du Conseil d'Etat. Mais si cet article n'est pas adopté, les communes ne recevront aucune indemnité, même pas pour des missions spécifiques.

krijgen.

01.89 **Simonne Creyf** (CD&V): U zegt dat als dit artikel niet wordt goedgekeurd, er geen basis is voor de vergoedingen aan de gemeenten. Als u echter een onwettelijke basis voor de financiering van de gemeenten voorstelt, is de hele vraag natuurlijk of de gemeenten daar zoveel baat bij hebben. De Raad van State zegt immers duidelijk dat dit artikel geen grond voor federale tegemoetkomingen aan de gemeenten kan zijn, als er geen bewijsbare tegenprestatie tegenover staat. Dat is toch wat de Raad van State zegt.

01.90 Minister **Olivier Deleuze**: We zijn het dus eens.

De vergadering van het overlegcomité heeft plaatsgevonden op 29 november. Daar werd beslist om een gemeenschappelijke werkgroep op te richten.

Die werkgroep zal onder mijn voorzitterschap optreden. De eerste vergadering van deze werkgroep zal plaatsvinden op 18 december 2002. Dat kan ik u zeggen. Dat zijn mijn antwoorden op uw vragen betreffende de werkgroep. Het gaat om wat bijkomende informatie in vergelijking met onze werkzaamheden in commissie. Deze werkzaamheden hebben echter pas plaatsgevonden de dinsdag na de beslissing van vrijdag 29 november 2002. Ik had dus wat tijd nodig om de notificaties te krijgen. Ik wens immers geen onduidelijke of onzekere informatie aan het Parlement te geven.

Wat betreft de kosten van de transmissie van elektriciteit, hebt u daarnet zowel de vragen als de antwoorden gegeven. Ik zal uw antwoorden dus herhalen. De kosten van de transmissie van elektriciteit is tijdens deze legislatuur gedaald. Dat is gunstig voor de consument. De consument zal minder betalen voor het transport van zijn elektriciteit in vergelijking met het begin van de legislatuur. Waarom is dat zo? Het is nu een gerevideerde prijs en niet een prijs die werd afgesloten binnen het controlecomité. Dat is dus goed nieuws voor de consument.

Er zullen inderdaad heffingen zijn voor sociale maatregelen. U hebt gezegd dat u het eens bent met die heffingen. Ik zal het dus voor de anderen herhalen. Er zijn heffingen voor sociale maatregelen. Er zijn heffingen voor rechtsmaatregelen. Er zijn ook heffingen voor het nucleair passief. Dit zal daardoor nu definitief en structureel worden geregeld. Er zijn natuurlijk ook heffingen voor het functioneren van de CREG. We zullen zien wat er gebeurt wat betreft de opdrachten van de gemeenten.

Wat echter ook de beslissing is inzake de opdrachten van de gemeenten, het resultaat zal zijn dat ten eerste de prijs van het transport van de elektriciteit zal dalen. Het gaat dan over transmissie, dus over meer dan 70.000 kilovolt. De prijs voor de consument zal dus dalen. Bovendien hebben wij een heleboel zaken structureel geregeld met het verhogen van de sociale garanties en de milieugaranties. Wij hebben ook eindelijk de betaling van het nucleair passief in Mol en Dessel structureel opgelost. Tot nu toe was er in die streek een grote onzekerheid, meer bepaald bij de firma Belgoproces.

01.89 **Simonne Creyf** (CD&V): Quel est pour les communes l'intérêt d'une indemnité sans base légale?

01.90 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Le Comité de concertation a en effet décidé de mettre sur pied un groupe de travail placé sous ma présidence; la première réunion aura lieu le 18 décembre.

Les coûts de transmission de l'électricité baissent. C'est plus avantageux pour le consommateur car il se voit facturer un prix fixé et non plus un prix convenu au sein du comité de contrôle.

Des taxes seront prélevées pour financer des mesures sociales, des mesures d'URE, le passif nucléaire ainsi que la CREG. Le prix évolue à la baisse et une solution structurelle est apportée à un certain nombre de problèmes.

Met deze regeling betaalt de consument minder en zijn er drie tot vier problemen die structureel zijn opgelost.

01.91 Simonne Creyf (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik zou alleen nog willen zeggen dat het best kan zijn dat elk van deze redenen voor de taksen allicht te verantwoorden zijn. Ik wil alleen maar vaststellen dat er op het transmissienet 13 miljard euro nieuwe belastingen zullen worden geheven. De gebruiker zal die betalen.

De **voorzitter**: Dit subhoofdstuk is beëindigd.

Mevrouw Pieters, ik denk dat u aan de beurt bent.

01.92 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wilde het met de collega's en de minister nog even hebben over het eerste deel van de programmawet, namelijk het sociaal statuut van de zelfstandigen. Laat mij nog even tot vervelens toe de geschiedenis van de laatste drie jaar herhalen. Bij het aantreden van deze regering waren er heel veel beloften. Deze werden vooral gemaakt door collega's van u, mijnheer de minister. Ze gingen over een nieuwe aanpak van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Er zou getracht worden om dit op het niveau van de werknemers te brengen. Op dit ogenblik zijn we daar echter nog mijlenver van verwijderd. Ondertussen werd een ingenieus systeem uitgedacht om de boel wat te rekken. Minister Daems, tenslotte is er van u een plan gekomen met forse beloftes ten bedrage van 18 miljard frank. Hieraan werd een uitspraak gekoppeld dat het jaar 2002 het jaar van de doorbraak voor het sociaal statuut van de zelfstandigen zou worden. We vinden dit dan terug in de programmawet, in vier hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk behandelt de vereenvoudiging van de bijdragestructuur. Ik ben de eerste om toe te geven wanneer door deze regering een werk goed wordt gedaan. Ik ben de eerste om te zeggen dat dit een hoofdstuk is waar ik positief tegenover sta. Iedere vereenvoudiging die wordt doorgevoerd is goed, zowel voor de overheid, voor de burger als voor de ondernemer, in casu hier de zelfstandige. Het is dus ook een operatie die een financiële neutraliteit waarborgt en die naargelang het inkomen schommelt tussen een bijdrageverhoging van 18,26 euro en een -vermindering van 33,47 euro. De overheid zal daaraan weliswaar een kleine opbrengst overhouden zoals u zelf gezegd hebt, mijnheer de minister. Deze opbrengst zal ongeveer 600.000 euro bedragen. Wij gaan dus akkoord met deze nieuwe bijdragestructuur omwille van de vereenvoudiging en omwille van de vrijwel financiële neutraliteit.

Het tweede punt dat ik nog even wilde bespreken is het statuut van de meewerkende echtgenote. Dit statuut is door deze regering meermaals aangekondigd als een puik voorstel. Het werd dus meerdere malen met trots aangekondigd. De meewerkende echtgenote zou eindelijk een volwaardige sociale bescherming kunnen opbouwen. Simulaties tonen evenwel aan dat dit nieuwe statuut voor een deel van de zelfstandigen tot forse bijdrageverhogingen zal leiden. Voor heel veel zelfstandigen zal dit geen enkel voordeel opleveren. Voor een deel van de gezinnen zal dit zelfs leiden tot een verlies aan pensioen.

01.91 Simonne Creyf (CD&V): Il y a certes une bonne raison pour justifier chaque nouvelle taxe, mais il s'agit au total de 13 milliards d'impôts nouveaux!

01.92 Trees Pieters (CD&V): Lorsque le gouvernement est arrivé aux affaires, il a promis monts et merveilles en ce qui concerne le statut social des indépendants. Mais, aujourd'hui, nous sommes encore à cent lieues d'une solution en cette matière. Le ministre Daems a déposé son plan où il fait aux indépendants des promesses pour un montant de 18 milliards de francs. Le gouvernement nous avait annoncé la sortie du tunnel pour 2002.

La simplification de la structure des cotisations est un élément positif. Cette opération garantit à peu près une neutralité financière.

La réforme du statut du conjoint aidant a été annoncée à maintes reprises. A présent, les simulations révèlent que la réforme proposée se traduira par une forte augmentation des cotisations pour une partie des indépendants, ne procurera aucun avantage pour beaucoup et entraînera même une réduction de la pension pour de nombreuses familles.

A ce jour, le conjoint aidant ne dispose toujours pas d'un statut social à part entière et ne peut donc acquérir de droits sociaux dignes de ce nom. Il ne peut aspirer qu'à un *mini-statut*, soit une modeste contribution pour les accidents de travail et la maternité. Pour le surplus, il doit

Ik wil even schetsen wie een meewerkende echtgenote is. De meewerkende echtgenote wordt gedefinieerd als wie gehuwd is en de partner helpt in diens zelfstandige activiteit. De meewerkende echtgenoot is eigenlijk een echtgenote, want 95% van de 120.000 meewerkende echtgenoten zijn vrouwen. Ik had minister Reynders gesproken over een cijfer van 90.000, maar het zal dus meer zijn. Als meewerkende echtgenote is men vandaag niet onderworpen aan een sociaal statuut van zelfstandige. Dit betekent dat men zich op dit ogenblik niet moet aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen en dus ook geen sociale bijdrage moet betalen.

Meer nog, een meewerkende echtgenote kan nu zelfs geen volwaardige sociale en fiscale rechten opbouwen. In de bestaande wetgeving is dat alleen mogelijk via het ministatuut, een kleine bijdrage die betaald wordt ter verzekering van arbeidsongeschiktheid en moederschap. Voor de rest leeft die meewerkende echtgenote van afgeleide rechten via de bijdrage betaald door haar partner.

Op het eerste gezicht lijkt een nieuw statuut voordelig, binnen het gezin moet nu maar één persoon sociale bijdragen betalen. Er is echter ook maar één persoon die sociale rechten opbouwt. De vrouw is in de meeste gevallen een onbeschermd wezen. Voor de ziekteverzekering is het geen probleem. Voor de gezondheidszorg wordt de meewerkende echtgenote beschouwd als persoon ten laste. Voor de arbeidsongeschiktheidsregeling is er sinds een tiental jaar een aparte, beperkte verzekering mogelijk, weliswaar met weinig succes. Ook voor de kinderbijslag is het geen probleem. Kinderbijslag kan dus toch maar eenmaal via de rechthebbende in een gezin worden toegekend.

Alleen voor de pensioenregeling is er een nadeel. De zelfstandige heeft wel recht op een gezinsspensioen, maar als men allebei pensioenrechten zou kunnen opbouwen, zou het voordeliger kunnen zijn allebei een pensioen als alleenstaande te kunnen ontvangen, ten minste als ze allebei een voldoende aantal jaar bijdragen betaald hebben. Problemen echter zijn er heel vaak bij het overlijden van een zelfstandige partner of bij echtscheiding. In het eerste geval is er dan wel een recht op een overlevingspensioen, in het tweede geval is er recht op een pensioen als een uit de echt gescheiden echtgenote maar royaal zijn die uitkeringen niet. Er is ook vooral het psychologisch element dat men geen eigen statuut heeft.

Deze problematiek werd besproken tijdens de rondetafelconferentie voor het sociaal statuut van de zelfstandigen en er werden meerdere voorstellen door de partners aan die tafel geopperd. De voorstellen waren niet gelijklopend. Sommigen vroegen om het ministatuut, de verplichting van een arbeidsongevallenverzekering en een moederschapsbescherming; anderen wilden een volledig statuut voor de meewerkende echtgenote maar niet verplicht.

Wat stelt de regering nu echter voor? Vanaf 1 januari 2003 moet iedere meewerkende echtgenote minstens aansluiten bij dat fameuze ministatuut, dus een verzekering tegen arbeidsongeschiktheid sluiten. De meewerkende echtgenote mag vanaf 1 januari 2003 toetreden tot het volledig sociaal statuut van de zelfstandige, maar dat is geen verplichting. Dames en heren, collega's, we zijn vandaag 11 november als ik het goed voorheb...

se satisfaire des droits dérivés de la cotisation du partenaire. Deux pensions d'isolés sont souvent plus intéressantes que la pension de ménage et des problèmes sérieux peuvent se poser en cas de décès du conjoint ou de divorce.

Lors de la Table ronde consacrée à ce sujet, des points de vue très divergents ont été exprimés, allant du maintien du mini-statut à l'élaboration d'un statut social à part entière et non obligatoire. A partir du 1er janvier 2003, le mini-statut deviendra le statut minimal et le conjoint aidant pourra accéder au statut complet d'indépendant. Il convient de lancer sans délai une campagne d'information.

A partir du 1er janvier 2006, le conjoint aidant devra adopter le statut complet d'indépendant. Deux échappatoires sont toutefois possibles. Tout d'abord, une exception générale est prévue pour toute personne née avant le 1er janvier 1956. Toute personne mariée à un indépendant est automatiquement considérée comme un conjoint aidant. Cette présomption peut être réfutée par une déclaration sur l'honneur. Voilà la deuxième échappatoire.

Le pourcentage du revenu attribué au conjoint aidant s'élève à 30%. Il peut être majoré lorsqu'il peut être établi que l'apport est plus important mais la preuve n'est pas facile à apporter.

Quelles seront les conséquences pour les indépendants? En me fondant sur les chiffres du gouvernement, j'en arrive à la conclusion qu'en raison du rapport 70/30, les plus bas revenus devront déboursier sensiblement plus puisque les deux partenaires devront désormais s'acquitter des cotisations minimales et que les revenus supérieurs seront également ponctionnés étant donné que le plafond de

cotisations s'appliquera aux deux partenaires.

En ce qui concerne les pensions antérieures à 2030, rien ne changera pour les revenus jusqu'à 20.000 euros. Des protestations ayant été exprimées, le gouvernement s'est engagé à compenser jusqu'au niveau des anciennes pensions une perte éventuelle. En ce qui concerne les revenus de 20.000 à 25.000 euros, on observe une légère perte. Quant aux revenus supérieurs à 50.000 euros par an, il est même question d'une perte après 2030. Mais le ministre Vandenbroucke ne s'en est guère soucié.

De **voorzitter**: 11 december.

01.93 Trees Pieters (CD&V): 11 december, mijnheer de voorzitter, u luistert zeer goed. Straks zijn we 1 januari. Welgeteld over 18 dagen treedt het systeem in werking. Ik vraag mij af welke meewerkende partner hiervan reeds op de hoogte is. U zult zeggen dat de kwartaalbijdragen pas op 1 april moeten worden betaald, maar het zou goed zijn als er een goede informatiecampaagne op het getouw wordt gezet die heel snel van start gaat. Het stelsel dat ingevoerd wordt vanaf 1 januari 2003 is verplichtend.

Vanaf 1 januari 2006 moet de meewerkende echtgenoot toetreden tot het volledig sociaal statuut en dus net zoals haar zelfstandige partner sociale bijdragen betalen. Er zijn echter twee ontsnappingsroutes. Er is een algemene uitzondering ingebouwd op die verplichting voor wie geboren is vóór 1 januari 1956 en wie 50 jaar of ouder is in 2006. Al wie minder oud is in 2006 moet de volledige bijdrage betalen. Dat is voor ons een probleem, maar dat komt later uitgebreider aan bod. Een tweede probleem is dat er een verklaring op eer moet afgelegd worden, want wie gehuwd is met een zelfstandige wordt geacht een medewerkende echtgenoot te zijn. Dat vermoeden kan men weerleggen door op eer te verklaren dat men zijn zelfstandige partner niet helpt in diens zaak. Dat zal een bijzonder moeilijk te klaren klus zijn. Creëert men hier niet een ontsnappingsroute die een aantal meewerkende echtgenoten de mogelijkheid biedt om het bewijs niet te leveren en voort te leven van de afgeleide rechten?

Vervolgens worden de bijdragen berekend op het inkomen van iedere partner. Zoals nu al het geval is bij het meewerkinkomen wordt in principe 30% van het totale inkomen uit zelfstandige activiteit aan de meewerkende echtgenoot toegewezen. Dat kan meer zijn, bepaalt de programmawet, wanneer men tegenover de fiscus kan aantonen dat de inbreng van de meewerkende echtgenoot groter is. Op dat gedeelte worden dan ook hogere bijdragen betaald, zowel sociaal als fiscaal, voor de meewerkende echtgenoot. Deze discussie werd een paar dagen geleden hier gevoerd met de minister van Financiën, die vond dat het een gemakkelijke zaak wordt om 35,

01.93 Trees Pieters (CD&V): L'instauration de ce statut influera positivement sur le budget du régime des travailleurs indépendants jusqu'en 2030. Les travailleurs indépendants contribueront en moyenne à concurrence de 2 pour cent supplémentaires.

Le nouveau statut fiscal des conjoints aidants se traduira par une augmentation des cotisations. Jusqu'en 2030, ils ne recevront pas grand-chose en retour. Il s'agit d'une augmentation des cotisations déguisée, contraire aux promesses du VLD.

Le rapport 70/30 est inacceptable à nos yeux. Il induit une discrimination des conjoints aidants et, sans nul doute, de ceux qui effectuent plus de la moitié du travail. La preuve de cette part peut certes être apportée, mais ce ne sera pas chose aisée.

Par ailleurs, nous avons des objections à l'encontre de la date du 1er janvier 1956. Nous avons présenté un amendement pour la modifier.

40 en 50% te bewijzen. Ik lees in het verslag het antwoord van minister Daems in de commissie waarin hij onderkent dat wat het niet-invoeren van de 50/50-verhouding voor iedere meewerkende echtgenoot betreft, het moeilijk zal zijn voor de meewerkende echtgenoot om te bewijzen dat hij of zij meer presteert dan 30% van het inkomen.

Nu komt het belangrijkste aspect. Wij hebben aan de hand van de cijfers, die wij van u gekregen hebben naar aanleiding van de bespreking van die sector in de programmawet in de commissie, een ernstige ontleding gemaakt. Wat concluderen wij? In de eerste plaats voor de bijdragen dat de laagste inkomens fors meer zullen moeten betalen. Dat komt, omdat de meewerkende echtgenoten nu ook een minimumbijdrage zullen moeten betalen van 883 euro.

Dus die laagste inkomens zullen fors meer betalen. Dit halen wij, mijnheer de minister, uit uw cijfers. Voor de middeninkomens verandert er weinig of niets. Wanneer wij dan bij de hogere inkomens kijken, daar is het logisch, gezien er een plafond bestaat. Als men dit opdeelt in 70/30 zal men dit plafond kunnen overschrijden met de twee aparte inkomens. Daar zijn forse bijdrageverhogingen. Voor een zelfstandige die 60.000 euro per jaar verdient, komt daar 1.056 euro bij. Voor een zelfstandige die 80.000 euro per jaar verdient, betekent dit 4.354 euro meer. Voor een zelfstandige die 160.000 euro per jaar verdient, komt er 11.000 euro bij. Dit is 40.000 frank per jaar. Het is juist wat de partners u, leden van de regering, aan de rondetafel gemeld hebben: in deze context zal een groot aantal gezinnen meer bijdragen dan in het verleden.

Als we dan kijken aan de kant van de uitgekeerde pensioenen aan de gezinnen, dan moeten we vaststellen dat voor de inkomens tot ongeveer 20.000 euro er geen verschil is voor de pensioenen die aanvangen voor 2030. Dit verlies is – gelukkig – gecompenseerd door een regeringsamendement dat moeizaam tot stand gekomen is na diverse discussies en protest vanuit de rondetafelconferentie. Op onze banken is dan toch een regeringsamendement gekomen om te stellen dat wie een verlies zou lijden bij de pensioenuitkering, dit automatisch herleid zou zien tot het pensioenbedrag van vroeger. Dat is dus hoger dan wat er in de nieuwe regeling zou verkregen worden. Voor de inkomens van 20.000 euro tot 25.000 euro is er een licht verlies voor de pensioenen die aanvangen voor 2030. Dat verlies gaat tot 22.000 Belgische frank in 2026. Vanaf 2031 zal er voor de inkomens tussen 20.000 euro en 25.000 euro een winsituatie gecreëerd worden. Voor de inkomens echter boven de 25.000 euro is er een verder oplopend verlies voor de pensioenen die aanvangen voor 2030. Dit verlies loopt voor inkomens van 50.000 euro op tot 2.500 euro. Voor deze groep valt er zelfs op kruissnelheid na 2030 een verlies te noteren. Dit heb ik reeds verschillende keren aan minister Vandenbroucke gezegd. De laagste inkomens, daar heeft hij een remedie voor gezocht. De hogere inkomens, dat was voor hem geen zorg.

Wat is nu het resultaat van het nieuwe statuut op het vlak van de budgettaire weerslag, mijnheer de minister? De invoering van het nieuwe statuut zal voor u en voor uw regering een positieve weerslag hebben op de begroting voor het stelsel van de zelfstandigen, althans tot wanneer de maatregelen op kruissnelheid gekomen zijn, namelijk na 2030. De cijfers voor de volgende jaren zijn de volgende.

Ce choix a en effet pour conséquence que de nombreux conjoints payeront des cotisations pour leur pension mais qu'ils n'obtiendront rien ou presque en retour parce qu'ils ne seront pas en mesure de constituer une carrière de trente années. Seuls les titulaires d'une carrière mixte pourraient s'y retrouver.

Hier, la FEB a indiqué que les propositions formulées en ce qui concerne la pension libre complémentaire pour indépendants (PLCI) ne constituent rien de plus que la mise en oeuvre d'une directive européenne. On rehausse les seuils de 350 euros, soit 7%, ce qui est peu.

La PLCI existe depuis 1982. Une nouvelle impulsion avait été préconisée pour que les indépendants obtiennent également un deuxième pilier et qu'ils puissent constituer leur retraite à l'image des salariés. L'opération de rattrapage a été refusée et rien n'a été réalisé en ce qui concerne l'harmonisation avec les salariés.

Enfin, nous admettons que la suppression de la pénalisation est une bonne chose, mais cette mesure ne va pas assez loin. En effet, elle ne s'applique qu'aux personnes ayant une carrière pleine, c'est-à-dire celles qui ont travaillé 45 ans.

Quels travailleurs, aujourd'hui âgés de 60 ans, comptent autant d'années de carrière? Seules les personnes bénéficiant de mesures d'exception, et surtout celles dont la carrière a été mixte, pourront en bénéficier.

En outre, le budget prévu, soit 420.000 euros, est très limité.

Le ministre osera-t-il se présenter devant l'électeur avec un aussi maigre bilan, même si, conformément à la bonne

In 2003 zijn er 19,9 miljoen euro extra inkomsten.

habitude de ce gouvernement, il ne manquera pas de le gonfler?

Vanaf 2006 loopt dat op tot 45,9 miljoen euro of bijna 2 miljard frank. De totale inkomsten uit bijdragen worden in 2003 geraamd op 94 miljard frank. De verhoging over alle zelfstandigen heen bedraagt dus 2%. Deze verhoging wordt echter alleen door gezinnen betaald en uiteraard niet door alleenstaanden. Voor die gezinnen bedraagt de gemiddelde verhoging dan ook meer dan 2%.

Een tweede vaststelling is dat de uitgaven in 2003 met 6,8 miljoen euro en in 2006 met 15 miljoen euro stijgen. Een derde vaststelling is dat de positieve impact op de begroting van het stelsel van de zelfstandigen volgend jaar 13 miljoen euro is en in 2006 oploopt tot 31 miljoen euro of 1,2 miljard frank.

Als conclusie durven wij dan ook stellen dat de regering via een nieuw sociaal en fiscaal – maar voornamelijk sociaal – statuut een bijdrageverhoging doorvoert voor de zelfstandigen wiens echtgenote meewerkt. Die verhoging geldt voor de laagste inkomens, maar ook voor de hogere inkomens. Collega's, zelfstandige gezinnen zullen dus de volgende decennia extra betalen, maar krijgen de eerste dertig jaar, tot 2031, weinig in de plaats. Anders gezegd is dit nieuwe statuut voor de meewerkende echtgenote, dat zagezegd meer bescherming moet bieden, in feite een verkapte, sluwe vorm van bijdrageverhoging. Dit is iets waarvan voornamelijk de VLD'ers hebben gezworen dit nooit te zullen doen. De meerderheid – en vooral de VLD – was bij de gesprekken echter zo apathisch dat ze niet eens hebben opgemerkt dat het hier om een sluwe, verkapte vorm van bijdrageverhoging gaat.

Wij willen nog doen opmerken dat de 70/30-verhouding voor ons, zowel sociaal als fiscaal, onaanvaardbaar is. Deze verhouding is discriminerend. Ik heb dit reeds aan minister Reynders gezegd en ik heb het in de commissie gezegd. Ik zal het hier niet opnieuw doen, maar het alleen zeer kort stellen. Deze verhouding is discriminerend ten aanzien van een meewerkende partner die heel vaak meer doet – 50% – en in een aantal gevallen meer dan de beenhouwer die het vlees moet versnijden of de bakker die het brood moet bakken. Men kan het natuurlijk nog altijd bewijzen, zegt minister Reynders, dus hij lacht dit weg. Het bewijzen is echter geen gemakkelijke opdracht. Wanneer men wordt geconfronteerd met fiscale inspectie, dan is het als echtgenote, als koppel niet makkelijk om deze +30% te bewijzen.

Ten slotte, mijnheer de minister, de datum van 1 januari 1956 stoort ons bijzonder. Wij hebben het dus opnieuw geprobeerd, we hebben opnieuw een amendement ingediend om te proberen de mening van deze Kamer te heroriënteren. Het is heel duidelijk dat door die datum van 1 januari 1956 in te voeren, de meewerkende echtgenoten wel zullen betalen voor hun pensioen, maar er nauwelijks of geen zullen ontvangen omdat zij niet in staat zijn een periode van 30 jaar op te bouwen. Het zal dus ook weer maar in enkele gevallen van toepassing zijn, namelijk voor diegenen die kunnen genieten van een gemengde loopbaan.

Het vierde punt betreft het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ). Ik hoef daar eigenlijk niet veel meer over te zeggen want gisteren is er een doorlichting gebeurd door het VBO

van de programmawet, waarbij ook het hoofdstuk van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen een commentaar heeft gekregen. Het VBO is zeer duidelijk in zijn commentaar: het wetsontwerp doet nauwelijks meer dan de huidige wetgeving in overeenstemming brengen met het Europees recht. En dat is ook zo. Het stelt de markt van de aanvullende pensioenen open en breidt die in eerste instantie uit – wat een goede zaak is – tot de meewerkende echtgenote. Dat is ook logisch omdat die door het nieuwe statuut een eigen bijdrage en een eigen zelfstandigheid kan creëren. Het zal ook meer doorzichtigheid brengen. Het is een bescherming van verworven rechten en voert eveneens een sociale pensioenovereenkomst in.

Maar eigenlijk betekent het ontwerp niets meer. Wij hebben in de commissie heel duidelijk kunnen aantonen dat men via dat onderdeel van de programmawet de wet wel aanpast aan de Europese wetgeving en dat daardoor de drempels met ongeveer 350 euro verhogen. Dus, men zal de 7% niet langer kunnen toepassen op 2.290 euro, maar wanneer men kiest voor dat sociale pensioenstelsel zal men eventueel tot 2.634 euro kunnen gaan, dus enkel een drempelverhoging. 7% meer pensioenvorming op 350 euro of ongeveer 12.000 frank per jaar, dat lijkt mij te beperkt en te weinig.

Het VAPZ bestaat nog maar sinds 1982. Het was dus heel uitdrukkelijk de vraag van de partners rond de rondetafel om het VAPZ een impuls te geven zodat de zelfstandigen op een gelijkwaardige manier als de werknemers aan pensioenvorming via de tweede pijler zouden kunnen doen. Zij worden inderdaad geconfronteerd met een VAPZ dat sinds 1982 bestaat. Zij hebben slechts een heel korte periode gehad – 20 jaar – om dat pensioen te stijven en dus was er een duidelijke vraag om, indien mogelijk, indien er voldoende bedrijfsresultaat was, ook met terugwerkende kracht een inhaaloperatie te doen. Maar dat bleek niet mogelijk. Vandaar dat ik zeg dat het hoofdstuk VAPZ te beperkt is gebleven.

Kortom, er is niets gekomen van een correctie in het kader van de gelijkschakeling van de aanvullende pensioenvorming van zelfstandigen ten aanzien van de werknemers. De zelfstandigen hebben op de rondetafelconferentie – die door u werd georganiseerd – gevraagd om op dezelfde wijze en tegen dezelfde voorwaarden als de werknemers hun pensioen te kunnen vormen. Dat is er niet gekomen en dat betreuren wij ten zeerste.

Tot slot, mijnheer de minister, wil ik het hebben over de afschaffing van de penalisatie. Die werd hier aangekondigd door de eerste minister in zijn state of the union als een belangrijke stap. Wel, ik kan niet ontkennen dat het een stap is, maar het is slechts een eerste stap. Hopelijk is het slechts een eerste stap. In elk geval, het is een kleine stap in het afbouwen van de penalisatie. Die blijft echter verre van de door u, de regering en de VLD, voorspelde doorbraak.

Het zal dus alleen van toepassing zijn voor wie over een volledige loopbaan beschikt. Alleen de zelfstandigen die een volledige loopbaan hebben gewerkt – dat betekent vijfenveertig jaar –, komen daarvoor in aanmerking.

De vraag is evenwel wie thans op zijn zestigste reeds vijfenveertig jaar heeft gewerkt. Dan moet men al aan vijftien jaar beginnen

werken zijn, maar op die leeftijd is men schoolplichtig. Zij die nu zestig jaar zijn, waren ook al schoolplichtig tot veertien jaar. Slechts in uitzonderlijke gevallen zal men van deze maatregel kunnen profiteren. Enkel degenen die er een gemengde loopbaan opzitten hebben, zullen ervan profiteren, maar zeker niet de zelfstandigen die gedurende hun hele leven een zelfstandig beroep hebben uitgeoefend.

Vandaar, mijnheer de minister, dat ik zeg dat dit een dode mus is. Trouwens, er werd slechts voorzien in een zeer beperkt budget van 16 miljoen frank of 420.000 euro. Naar aanleiding van de State of the Union zei ik reeds tegen de eerste minister dat de maatregel slechts van toepassing zal zijn voor enkele honderden personen, meer bepaald voor degenen met een gemengde loopbaan.

Tot besluit, mijnheer de minister, hoor ik veel beloftes en veel woorden, maar merk ik weinig daden. Dat is een staaltje van kurieren am Symptom. Wanneer worden de volgende stappen ondernomen of durft u dat pover resultaat, dat door de regering en inzonderheid de eerste minister – hij begint morgen met zijn internationale propagandacampagne na de goedkeuring van de hervormde vennootschapsbelasting, waarvan wij het effect nog moeten afwachten – ongetwijfeld zal worden opgeklopt, voor te leggen aan uw zelfstandige kiezers?

01.94 André Smets (cdH): Monsieur le président, je remplace M. Fournaux au pied levé sur un sujet qui nous est cher à tous les deux. En effet, je suis également fils d'indépendant et très attentif au devenir du secteur Horeca, qui regroupe actuellement plus de 50.000 entreprises générant un chiffre d'affaires de 7 milliards d'euros. Plus de 120.000 indépendants, aidants et salariés sont actifs dans ce secteur et représentent 3% de la population active belge.

Comme le constate le Conseil supérieur des indépendants et des PME, il ressort des chiffres disponibles que les entreprises dans ce secteur sont confrontées à un problème structurel en matière d'économie d'entreprise. Les entrepreneurs dans l'Horeca ne disposent que de marges réduites qui leur laissent très peu de possibilités de variation dans leur chiffre d'affaires et dans leur coût, - d'autant plus que la concurrence y est très vive-, mettant en péril la continuité de leur entreprise. En comparaison avec d'autres secteurs économiques, la rémunération des entrepreneurs y est extrêmement basse.

De plus, il ressort que ce secteur connaît un grand nombre de faillites: de janvier à novembre 2002, l'Horeca représentait 14,7% des faillites. Non seulement ce secteur occupe la deuxième place dans les secteurs les plus touchés par les faillites mais, en outre, de nombreux entrepreneurs ont dû faire face à une longue période de problèmes financiers avant qu'une faillite ne soit prononcée. Actuellement, de nombreuses entreprises se trouvent dans cette phase.

Le secteur Horeca constitue un maillon vital du réseau social dans les cœurs des villes, il est une source importante de revenus fiscaux pour l'Etat et il génère de nombreux emplois. Dès lors, il convient que l'ensemble de ce secteur bénéficie d'une attention structurelle de la part des pouvoirs publics. L'Etat doit ainsi créer le cadre

01.94 André Smets (cdH): Ik spreek namens de heer Fournaux. De horecasector vertegenwoordigt 3 procent van de actieve Belgische bevolking. De Hoge Raad voor de zelfstandigen en de KMO's stelt vast dat zich een structureel probleem voordoet. De ondernemers beschikken slechts over beperkte marges, zodat het voortbestaan van het bedrijf voortdurend bedreigd wordt.

Die sector kent ook een groot aantal faillissementen; tussen januari en november ging het om 14,7 procent. Deze sector is een onmisbare schakel in het sociaal netwerk en zorgt ook voor heel wat banen; hij zou dan ook op structurele maatregelen vanwege de overheid moeten kunnen rekenen.

Om de sector aan te zwengelen hebben de democratische partijen ten aanzien van de werkgeversfederatie van de restaurantsector beloofd de restaurantkosten opnieuw volledig aftrekbaar te maken. Dit amendement strekt ertoe de restaurantkosten met

nécessaire pour permettre en premier lieu au secteur de se redresser et, ensuite, de rendre possible son expansion, notamment par le biais d'incitants.

Parmi ces incitants, les partis démocratiques représentés au Parlement fédéral s'étaient engagés le 4 février 1999 à l'égard de la Fédération patronale des professionnels de la restauration à rétablir progressivement la déductibilité totale des frais de restaurant.

En effet, aux termes de l'article 53, § 8 du Code des impôts sur les revenus 1992, la quotité professionnelle des frais de restaurant et de réception ne constituent des frais professionnels qu'à concurrence de 50% des montants engagés.

L'amendement de mon collègue, que je signerai également, tend à rendre déductible à 100% les frais de restaurant à caractère professionnel en supprimant la limitation prévue à l'article 53, § 8 du Code des impôts sur les revenus.

Ce faisant, le présent amendement rétablit l'égalité entre les restaurants classiques et les restaurants d'entreprises, ainsi qu'entre les restaurants situés en Belgique et ceux situés dans les pays voisins dont les notes sont déductibles fiscalement à 100%.

En outre, il est susceptible de renforcer considérablement l'attrait du secteur Horeca, entraînant un développement de l'emploi et une augmentation du chiffre d'affaires.

Le **président**: Je vous remercie monsieur Smets. Vous introduisez donc cet amendement avec M. Fournaux. (*Assentiment*)

01.95 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je vais limiter mon intervention aux mesures prises en faveur des indépendants, et plus spécifiquement des conjoints aidants.

Depuis maintenant trois ans, diverses mesures ont été prises pour améliorer la sécurité sociale des indépendants. Je pense notamment à l'augmentation des pensions minimales, à l'amélioration des revenus d'invalidité et d'incapacité, et dernièrement à la révision de la somme allouée pour le congé de maternité, ainsi que la fin du brutage et l'amorce de la fin de pénalité pour les indépendants qui prennent leur retraite anticipée. Je pense que les mesures de réforme de l'impôt des personnes physiques et de l'impôt des sociétés apportent une amélioration conjointe à leur situation.

Je vais m'intéresser plus particulièrement au statut du conjoint aidant, car c'est un projet sur lequel je travaille depuis plusieurs années. Je vais néanmoins me permettre d'abord de vous faire part de mon étonnement quant au fait que ce projet soit traité maintenant, tout à coup, alors qu'un intérêt pour ce statut ne s'était pas vraiment manifesté dans les rangs politiques auparavant.

Il est vrai que les associations de femmes se sont mobilisées, mettant en évidence la part de travail qu'elles effectuaient réellement, soulignant le fait qu'elles préféreraient que le ménage paie plus de cotisations pour obtenir cette sécurité sociale, indispensable selon elles, notamment en cas de séparation d'avec leur époux

beroepsdoeleinden aftrekbaar te maken en legt op die manier de lat tussen klassieke en bedrijfsrestaurants weer gelijk.

01.95 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Ik zal het hebben over de maatregelen ten gunste van de zelfstandigen en meer in het bijzonder van de meewerkende echtgenoten. Eerst en vooral wil ik mijn verwondering uitdrukken over het feit dat dit ontwerp er precies nu komt, terwijl daar tot nu toe maar weinig interesse voor bestond.

De vrouwen hebben actie gevoerd om dit statuut te eisen en om die keuze te maken, samen met hun echtgenoten. Voor de zelfstandigen was dit geen prioriteit, gelet op de bijkomende bijdragen die zouden moeten worden betaald. Dit succes is dus aan de inzet van de vrouwen te danken.

Ik ben het op bepaalde punten eens met mevrouw Pieters. Het is voor meewerkende echtgenoten niet makkelijk om te

indépendant, situation plus fréquente qu'auparavant, et cela que l'on soit indépendant ou pas. Ces femmes ont posé ce choix en convergence avec leurs époux. Il était donc intéressant de suivre ce mouvement.

Par contre, il est vrai que, dans les enquêtes et les études menées par les associations d'indépendants, à cette question qui a été posée sur le statut du conjoint aidant, les indépendants ont répondu que ce n'était pas une priorité pour eux. Un des arguments avancés était qu'il faudrait payer plus de cotisations pour avoir une pension globale, qui ne serait finalement pas plus élevée que dans le cas où il n'y avait qu'un des époux ayant ce statut d'indépendant.

Je suis heureuse du choix qui a été fait, et j'attribue cette démarche au succès de la mobilisation de ces femmes "conjointes aidantes", lesquelles m'avaient d'ailleurs aidé à rédiger cette proposition de loi.

Je vais rejoindre Mme Pieters sur certaines questions. Le projet limite la répartition des revenus à 30% maximum vers le conjoint aidant, tout en précisant qu'il est possible de monter jusqu'à 50% si l'on prouve que l'on travaille pour une plus grande part. Cette facilité existe déjà actuellement, pour celles qui font la démarche d'accéder au mini-statut. Cependant, il est particulièrement difficile pour les conjoints aidants de justifier, ou du moins de faire reconnaître par les inspecteurs qu'ils effectuent bien 50% du travail. Je dirais même qu'il y a là un a priori négatif. Je voudrais d'ailleurs savoir comment, lorsqu'un couple d'indépendants voudra demander le 50-50, il va être possible que les inspecteurs qui viendront vérifier cette équivalence n'arrivent plus avec des a priori négatifs qui n'amèneront de toute façon qu'une réponse négative.

Je rejoins également Mme Pieters concernant la limite d'âge. Il est vrai qu'il est difficile de faire autrement que de mettre une limite, il est difficile d'octroyer une pension à quelqu'un qui n'a pas cotisé suffisamment que pour la mériter.

D'un autre côté, dans le régime des indépendants, il a été acquis des expériences antérieures que des mécanismes sont possibles pour permettre une certaine souplesse, voire même le rachat d'années pour lesquelles on n'a pas cotisé. Je voudrais demander au gouvernement, à partir de ce projet et des dispositions qui y sont incluses, d'enfin se livrer à une étude sur ces femmes qui vont prendre ce statut de conjoint aidant. En effet, ce statut est présumé, sauf si l'on apporte la preuve d'un autre statut via un autre travail ou via des allocations de remplacement ou si on déclare qu'on n'est pas conjoint aidant. Qui sont ces femmes qui vont accepter ce statut de conjoint aidant? Dans quelles catégories professionnelles? Quel pourcentage de travail cela va-t-il représenter? Dans quelle tranche de revenu professionnel se situent-elles? Nous pourrions ainsi nous faire une idée plus précise de la quantité de travail, de la durée depuis laquelle elles font cette activité ou ce que cela implique pour elles et pour le revenu du ménage. Même chose pour ce qui concerne l'avantage fiscal, en tenant compte des cotisations. Car on voit souvent dans les tableaux que les cotisations varient selon des plafonds de revenus. Il serait intéressant d'avoir un tableau mettant en parallèle l'avantage fiscal dont jouit le couple via la division du revenu et de l'ajouter à celui des cotisations, de manière à avoir une photographie complète. Cela nous permettrait, pendant la période

rechtvaardigen dat zij 50 procent van het werk verrichten. Hoe gaan wij ervoor zorgen dat die equivalentie kan worden gerechtvaardigd?

Wat de leeftijdsgrens betreft, kan men bezwaarlijk anders te werk gaan en iemand die niet voldoende heeft bijgedragen, een pensioen toekennen. Er moet een studie worden uitgevoerd om na te gaan wie die vrouwen zijn, tot welke beroepscategorieën zij behoren en in welke mate zij hebben meegewerkt. Hoe zullen wij al die uit twee zelfstandigen bestaande echtparen voor wie die nieuwe maatregelen gelden, informeren?

Het zou ook waardevol zijn te kunnen beschikken over een jaarlijkse evaluatie van de gevolgen op de inkomsten van het RISVZ, evenals op de latere pensioenen, vooral omdat de helpende echtgenoten voor dit soort van onderzoek te vinden zijn.

Als de bepalingen van de regering verbeteringen aanbrengen in het statuut van de zelfstandigen, kunnen we nu het debat over de alternatieve financiering van de sociale zekerheid van de zelfstandigen aanvangen en dus de verdeelsleutel van die financiering bespreken, rekening houdend met het solidariteitsmechanisme tussen de zelfstandigen en de loontrekkenden.

Wordt er, ingevolge het rapport-Cantillon en de maatregelen die al werden genomen, gewerkt aan een wijziging van de verdeling of is die vraag nog niet aan de orde?

Wat de horecasector betreft, heb ik zo mijn twijfels omtrent uw verzoek om de restaurantkosten voor 100 procent aftrekbaar te maken.

Ook de Franstalige verenigingen van zelfstandigen zitten daar erg

transitoire prévue, d'éventuellement corriger ou adapter les mesures prises.

Mme Pieters s'inquiète de la manière de procéder pour informer les conjoints aidants. La période transitoire débute de toute façon le 1er janvier prochain. Cette période sera mise à profit pour organiser l'information des intéressés, des relais sont présents sur le terrain afin de faciliter la communication. Mais cela n'est pas suffisant, le pouvoir politique doit, de son côté, prendre des initiatives en ce sens. J'aimerais donc connaître la manière dont le ministre compte informer ces couples d'indépendants, sachant qu'il faudra informer finalement tous les indépendants puisque la mesure concerne tant le conjoint marié que le cohabitant. Je pense qu'il va falloir les informer tous, sans essayer de restreindre le public-cible.

Il serait aussi intéressant d'avoir une vision concrète, une évaluation annuelle, de l'impact sur les recettes de l'INASTI et sur ce que cela représente en termes de pension par la suite. Je sais que les conjointes aidantes sont partantes pour ce type d'étude. Elles avaient d'ailleurs introduit un questionnaire élaboré avec l'université de Liège. Il leur semblait en effet intéressant de faire une étude sur base de laquelle leur statut aurait pu être élaboré. Les choses se sont un peu faites dans le sens inverse mais il me semble qu'il faut pouvoir contrôler les choses.

Cela me permet aussi d'aborder le financement alternatif de la sécurité sociale des indépendants. Pour le moment, on le voit, le gouvernement a pris des dispositions que j'estime positives pour améliorer ce statut des indépendants.

On sait que leur revendication concernait leur droit à 20% du financement alternatif pour la sécurité sociale vu qu'ils représentent quasiment 20% de la population active. Cette demande n'a pas été rencontrée et je n'ai pas envie de la rencontrer quand elle est formulée de cette manière. Va-t-on néanmoins essayer de trouver une clé de répartition correspondant à une réalité pour financer à la fois la sécurité sociale des indépendants et celle des salariés? Ce mécanisme va-t-il se mettre en place dans un avenir proche? On ne pourra pas éviter le débat éternellement. Je n'apprécierais pas que ce financement alternatif soit réparti de manière arbitraire selon un critère choisi un peu au hasard, sans l'associer aux mécanismes de solidarité qui doivent exister entre salariés et entre indépendants pour couvrir leurs besoins. A la suite du rapport Cantillon et des mesures qui ont été prises, je voudrais savoir si quelque chose commence à se construire pour modifier éventuellement la répartition ou si cette question n'est pas encore abordée pour le moment.

Je voudrais réagir à l'intervention de M. Smets et donc aussi de M. Fournaux, par voie indirecte, concernant le secteur horeca et votre demande de déductibilité à 100% des frais de restaurant. J'ai un certain sentiment de malaise à ce sujet. Autant je me suis intéressée à la situation des indépendants, autant je mets de l'énergie et de la volonté pour défendre ce secteur qui est vraiment pour moi à la base d'un développement intéressant de l'activité économique, qui emploie aussi un très grand nombre de travailleurs dans notre pays, qui est créatif et dynamique, autant je suis ennuyée quand on aborde le secteur de l'horeca. Les associations

me vervveeld, want er heerst nog heel wat onduidelijkheid, onder meer inzake de waarborgen voor goed beheer en inzake de personeelsgegevens.

Er werden weliswaar, om tegemoet te komen aan de specifieke noden van de horecasector, maatregelen genomen met het oog op een versoepeling van de werkuren van het personeel. Wanneer de regels echter niet worden nageleefd, zijn metingen en studies moeilijk uit te voeren.

Door die manier van werken brengt de sector zichzelf in diskrediet en wordt het moeilijk zijn verdediging op te nemen. Ik geloof niet dat men faillissementen zal kunnen verhinderen of tot een beter beheer zal kunnen komen door de restaurantkosten voor 100 procent aftrekbaar te maken. Het is precies aan een kwalitatief beheer dat de sector nood heeft.

francophones d'indépendants sont tout aussi embarrassées que moi, je le constate quand je discute avec elles, parce qu'il y a trop de zones de flou dans ce secteur. On ne peut pas y garantir des qualités de gestion, des qualités de renseignement du personnel qui travaille dans ces structures.

Il est vrai qu'on vient de prendre des mesures pour assouplir la gestion du temps de ces travailleurs, pour essayer de répondre aux besoins du secteur horeca. Je ne sais pas comment on peut procéder. Quand on ne respecte pas les règles qui sont instaurées, il est un peu difficile de mener une étude pour les évaluer. Mais je pense que c'est la manière dont ce secteur fonctionne qui le discrédite et fait qu'il n'est pas défendu. Par ailleurs, je ne pense pas que le fait de déduire des notes de restaurant à 100% va permettre d'éviter ces faillites et d'obtenir une meilleure gestion. On dira sans doute qu'il y aura plus de clients, qu'ils dépenseront plus aux frais des entreprises et que ce sera donc finalement la société qui financera cette mesure, d'accord, mais je veux avoir des garanties sur leur gestion.

01.96 André Smets (cdH): Excusez-moi, madame, mais ce que vous dites est typique des préjugés que vous cultivez. Je reprends ce que vous venez de dire: c'est la manière dont le secteur évolue qui le discrédite. Mais comment pouvez-vous vous donner le droit de juger des gens qui ont le courage d'investir leur argent – il est plus facile d'investir l'argent public -, d'investir l'argent de leur famille, d'investir aussi énormément de temps et beaucoup d'inquiétude?

Alors, ne cultivez-pas ce système dans lequel vous êtes enfermés, à savoir faire la leçon à chacun!

Ce sont des gens qui ont le courage de créer une entreprise! Et s'il y a des difficultés, c'est parce qu'il y a toute une série de réglementations auxquelles ces indépendants sont soumis et suffisamment d'inspecteurs pour les contrôler. D'ailleurs, si vous restez plus longtemps au gouvernement, il y aura bientôt plus d'inspecteurs en Belgique que de travailleurs, je vous le dis et je ne suis pas le seul à le penser.

J'éprouve personnellement une immense admiration à l'égard de tous ceux qui créent leur entreprise avec leur argent et qui y consacrent un temps fou. Il y a forcément, comme dans tous les secteurs, des difficultés manifestes mais je trouve que vous abusez de la situation en jetant le discrédit sur ce secteur.

01.97 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Néanmoins, je vais conserver mes interrogations. Ce que je demande, c'est que l'on arrive à avoir une vision adéquate de ce secteur pour pouvoir le défendre. Quand vous dites que c'est moi la responsable, je pense être une des parlementaires étant intervenue et ayant suivi le mieux toutes les matières sur les indépendants. Dans la commission de l'Economie, lorsque l'on a traité ces matières, on ne vous a guère entendu non plus.

01.96 André Smets (cdH): Die uitspraken vloeien voort uit de vooroordelen die u heeft. Hoe durft u zich het recht toe te eigenen om een oordeel te vellen over mensen die de moed hebben hun kapitaal of dat van hun gezin te investeren, mensen die ook zeer veel tijd in hun zaak stoppen en die met heel wat ongerustheid moeten leven?

De zelfstandigen worden onderworpen aan een hele reeks regelingen en om ze te controleren, is er geen gebrek aan inspecteurs. Trouwens, als u blijft regeren, zullen er in België straks meer inspecteurs dan werknemers zijn.

Persoonlijk heb ik de grootste bewondering voor degenen die een bedrijf opstarten. Zoals in alle sectoren rijzen er noodzakelijkerwijs onmiskenbare moeilijkheden maar ik vind dat u de situatie misbruikt wanneer u die sector in diskrediet brengt.

01.97 Muriel Gerken (ECOLO-AGALEV): Ik ben niettemin de mening toegedaan dat om die sector te kunnen verdedigen, men een juiste visie ervan moet hebben. Ik zal nooit aarzelen om iemand te verdedigen die zijn goederen en zijn energie inzet

Maintenant, si vous allez trouver les associations, en tout cas côté francophone – on peut demander à Mme Pieters concernant le côté flamand –, elles sont également ennuyées par rapport à ce secteur, qu'elles n'arrivent pas à défendre correctement. Et cela m'embête. Je suis la première à défendre la personne qui engage ses biens, son énergie, sa famille pour développer une activité. Mais je pense que nous sommes dans une situation où ils ne sont pas défendus convenablement parce que l'on n'a pas les moyens de le faire. Ce n'est pas donner des leçons que dire cela.

On peut laisser la situation telle quelle, on peut essayer de trouver des emplâtres, comme la déductibilité à 100% des frais de restaurant, ce n'est pas cela qui va améliorer leur capacité de gestion et diminuer le nombre de faillites qui, à mon avis, sont dues à des facteurs bien plus importants.

Et je suis favorable aux indépendants.

01.98 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik geef een kort antwoord omdat we uiteindelijk een aantal argumenten hebben herhaald die ook in de commissie naar voren zijn gebracht.

Mevrouw Pieters, ik wil u even meegeven waarom wij een aantal aspecten die in de programmawet naar voren komen, aan de goedkeuring van het Parlement voorleggen.

Het uitgangspunt dat wij hebben genomen bij het tot stand komen van het middenstandsplan, dat voor advies aan de Hoge Raad voor Zelfstandig Ondernemerschap is voorgelegd, is uit vier invalshoeken te bekijken. Ik verwijs naar het helpen van startende ondernemingen en het bevorderen van de kwaliteit en het imago van de middenstand. Het sociaal statuut was daarvan één element. Het gedeelte over het sociaal statuut was naar voren gekomen omdat bleek uit ervaring en toetsing vanuit het veld, dat naast het nemen van een economisch risico om zelfstandig ondernemer te worden – en niet de keuze te maken om voor een patroon te gaan werken en dat economisch risico persoonlijk niet te nemen – een meer dan vroeger bepalende factor in die vrije keuze – die toch vrij zou moeten zijn – het ontbreken van een degelijk sociaal statuut was. Dat is de insteek die wij hier nemen, uitgaande van twee basisprincipes, die onder andere ook uit het rapport-Cantillon komen. Een deugdelijk sociaal statuut wordt ervaren als zijnde datgene wat minimaal voor een werknemer bestaat. Daar staan we inderdaad nog ver af. Daarover ging een deel van uw betoog.

Ik kom tot een tweede element. Degene die een bijdrage levert aan het systeem zou een retour moeten krijgen die minstens even groot of groter is dan de retour van degene die geen bijdrage levert aan het systeem. Die twee grote principes zijn aanvaard in de regering. Daarop bouwen wij bij de aanpassing van het sociaal statuut.

Ceci dit, madame Gerken, si nous appliquons ce principe: une protection sociale comparable à celle prévue pour un employé – toute personne qui contribue devant pouvoir bénéficier d'un juste retour, au moins équivalent à celui d'un employé qui n'a jamais contribué – sans pour autant augmenter les cotisations, un financement alternatif supplémentaire s'avère nécessaire. C'est ce

alsook zijn gezin mobiliseert om een activiteit te ontwikkelen. Ik denk echter dat wij ons in een situatie bevinden waarin de zelfstandigen niet goed worden verdedigd bij gebrek aan aangepaste middelen.

De situatie laten zoals ze is of voorzien in de volledige aftrekbaarheid van restaurantkosten volstaat niet om de beheerscapaciteit van de zelfstandigen te verbeteren en om het aantal faillissementen, die mijns inziens aan veel andere factoren te wijten zijn, te doen dalen.

01.98 **Rik Daems**, ministre: Nous avons voulu, avec le plan pour les classes moyennes, aider les entreprises débutantes, dépolssiérer l'image des classes moyennes et améliorer le statut social. Ce dernier point est un facteur décisif dans le choix de devenir indépendant.

Le gouvernement considère que les indépendants doivent bénéficier d'une protection sociale correcte et que payer des cotisations sociales donne à tout le moins droit à une contrepartie équivalente.

Als wij een sociale bescherming willen instellen die vergelijkbaar is met die van de loontrekkenden en het principe willen toepassen dat alle personen die bijdragen betalen een billijke return moeten

que nous retrouvons aujourd'hui dans le budget.

Ce débat a-t-il été mené à bien au sein de ce gouvernement? Non. Il vient seulement de débiter. J'ai toujours défendu le principe suivant lequel –on peut discuter des chiffres- la contribution ou la cotisation n'est pas le seul élément constitutif du financement du statut social. Il y a également un paquet de moyens globaux qui interviennent comme le financement alternatif. Mais quand nous procédons au calcul de ce financement alternatif par personne, pour un indépendant, on prévoit –j'arrondis– 2000 euros par an alors que pour toute autre catégorie, on prévoit 3000 euros par an; donc 1000 euros de plus. Je sais que cette comparaison n'est pas tout à fait bonne car des indépendants mariés à des employés bénéficient des mêmes droits sociaux que ces derniers. Dans ce cas, il s'agit d'un système mixte avec le passage d'un système à un autre. Mais on pourrait également considérer qu'il y a un manque de financement pour ceux qui n'ont jamais contribué et qui se retrouvent, par exemple, dans l'un des deux systèmes et prévoir, pour y remédier, un financement alternatif. Le débat n'a donc pas été mené à fond mais le problème a été examiné. C'est ainsi que la répartition du financement alternatif supplémentaire a été réalisée non pas sur la base classique de 12% à 14% pour les indépendants mais sur la base de 20/80. Il a donc été procédé à une rectification en faveur des indépendants. Je réponds ici à Mme Pieters puisqu'il est question du troisième élément constitutif du point de départ du plan relatif aux classes moyennes dans le contexte du statut social.

krijgen, met andere woorden een return die ten minste even groot is als die van een loontrekkende die nooit heeft bijgedragen, zonder de bijdragen te verhogen, en als wij ervan uitgaan dat dat derde element deel uitmaakt van de vergelijking, dan is een bijkomende alternatieve financiering noodzakelijk. Dat is wat thans in de begroting is opgenomen.

Die discussie is binnen de regering nu maar pas goed op gang gekomen. Ik heb altijd het principe verdedigd dat de bijdrage niet het enige element is dat deel uitmaakt van de financiering van het sociaal statuut. Er zijn nog andere mogelijkheden, zoals de alternatieve financiering. Als wij die alternatieve financiering per persoon echter berekenen, gaan wij uit van om en bij de 2000 euro per jaar voor een zelfstandige, tegen 3000 euro voor alle andere categorieën.

Die vergelijking klopt weliswaar niet helemaal, omdat zelfstandigen die gehuwd zijn met loontrekkenden dezelfde sociale rechten genieten als laatstgenoemden. Het betreft dus een gemengd stelsel met een overgang van het ene stelsel naar het andere. Men zou er echter ook kunnen van uitgaan dat er een gebrek aan financiering is voor degenen die nooit bijdragen hebben betaald en die bijvoorbeeld onder een van de twee stelsels vallen en om dat te verhelpen zou men in een alternatieve financiering kunnen voorzien. Zo werd de bijkomende alternatieve financiering niet verdeeld op de klassieke basis van 12 tot 14 procent voor de zelfstandigen, maar op een 20/80-basis. Die correctie komt de zelfstandigen dus ten goede.

Als we dat bekijken, mevrouw Pieters, betekent dat in wezen dat we op de vier delen van het sociaal statuut wel degelijk hebben ingewerkt. De bescherming bij arbeidsongeschiktheid en invaliditeit hebben we gevoelig omhoog gebracht. Vele tijden voor deze

La situation des indépendants s'est améliorée à tous égards en ce qui concerne la sécurité sociale. Les travailleurs

regering, bleef men ervan uitgaan dat een zelfstandig ondernemer bij een arbeidsongeluk, tot de eerste dag van het kwartaal volgend op zijn ongeluk moest wachten en dan moest rondkomen met 60% van het bestaansminimum. Dat hebben wij aangepast en verbeterd. Wij hebben dat bedrag opgetrokken. Dat is in het verleden niet gebeurd. De kinderbijslag hebben we uiteindelijk met 15 euro per maand opgetrokken, waardoor we nu met een bedrag van 35 euro nog maar op de helft van de som voor de werknemer zitten. Dat geef ik toe, maar die stap hebben wij gezet.

De ziekteverzekering is een ander debat. Wij hebben dat reeds voor een deel in de commissie besproken. Er zijn geen specifieke bijkomende maatregelen, maar alle maatregelen die in de ziekteverzekering voor iedereen worden genomen, gelden ook voor degenen die zich voor de kleine risico's bij de zelfstandigen hebben verzekerd. Vandaar dat een vrij grote bijkomende uitgave is gesitueerd in het sociaal stelsel van de zelfstandigen.

Dan kom ik tot de pensioenen. Daarvoor hebben we wel een aantal belangrijke maatregelen genomen. U hebt er allusie op gemaakt. We spreken over 10% netto en bijna 19% bruto voor het minimumpensioen van de zelfstandige. Daarbij houden we ook rekening met het feit dat het recht op een minimumpensioen uit een gemengde loopbaan kan voortkomen. Dat is toch een enorme vooruitgang. Het gaat uiteindelijk over 125 euro per maand meer op één legislatuur. Dat is uiteindelijk 1.500 euro per jaar meer. In oude Belgische franken spreken we over 60.000 Belgische frank per jaar meer, voor een gezin met een minimumpensioen natuurlijk. We weten allemaal dat dit niet zo vaak voorkomt, maar het feit dat we ook een gemengde loopbaan in aanmerking laten komen, brengt de maatregel toch wel wat dichterbij.

Bekijken we nu wat in de programmawet staat, dan is er, ten eerste, de vereenvoudiging van de bijdragen. Ik denk dat dat een goede zaak is. U hebt het zelf ook gezegd. Het zal zeker de transparantie bevorderen en misschien op termijn mogelijk maken dat men de bijdrage berekent niet op drie jaar voordien, maar op twee jaar voordien. Dat is toekomstmuziek, maar het zal het misschien mogelijk maken.

Mevrouw Pieters, u hebt een betoog gehouden over de meewerkende echtgenoten, maar ik zal niet herhalen wat wij aan elkaar hebben verteld in de commissie. Wel laat ik opmerken dat de 70/30-regeling moeilijk te wijzigen valt. Het is waar. Ik had er ook de voorkeur gegeven dat het makkelijker kon, maar er zijn budgettaire constraints die maken dat het niet zo vanzelfsprekend is om de verhouding te versoepelen.

Ten tweede, over het amendement dat handelt over de datum van 1956, kan ik niets anders zeggen dan dat u daar gelijk in hebt. Ik heb u echter ook in alle eerlijkheid gezegd dat de budgettaire reden de grondslag was waarom we niet verder konden gaan. Dat is geen jeu de dupe. Wij zijn daar eerlijk in ten aanzien van elkaar, en ik geef u ook de reden waarom het niet mogelijk is om verder te gaan. Precies het feit dat we het statuut van meewerkende echtgenoot als dusdanig realiseren, is belangrijk.

indépendants ne devront plus attendre trois mois pour obtenir une indemnité en cas d'accident du travail et ils percevront une indemnité plus élevée en cas d'invalidité.

Leurs allocations familiales ont également été majorées. Nous n'avons pris aucune mesure spéciale pour les indépendants dans le domaine de l'assurance maladie mais ces travailleurs bénéficieront toutefois des améliorations générales s'ils sont assurés contre les petits risques.

Enfin, le gouvernement a augmenté de 10 pour cent nets la pension minimale des indépendants et a octroyé davantage de droits en matière de pensions à ceux qui ont eu une carrière mixte. Il s'agit de montants considérables.

Par ailleurs, nous avons simplifié le traitement administratif des cotisations et pris des mesures en faveur du conjoint aidant des indépendants.

Je ne suis pas opposé au principe d'une majoration de la part allouée au partenaire aidant mais les restrictions budgétaires sont une réalité. Le plus important est toutefois que l'on ait commencé à améliorer le statut des conjoints aidants.

Madame Gerkens, je suis d'accord avec vous à propos de la Het is dus belangrijk een

campagne d'information à mener à l'adresse de ces 120.000 indépendants potentiels. Elle a été décidée par le gouvernement et une offre a été lancée. Je suppose que, dans les semaines voire les jours qui viennent, nous recevrons des propositions à ce sujet.

Parmi ces 120.000 assujettis potentiels, 95% sont des femmes qui pourraient bénéficier de ce nouveau statut qui, s'il représente un coût un peu plus élevé pour la famille dans certaines conditions, ne génère que du bénéfice.

Pourquoi maintenant? Parce que je suppose que la volonté politique de ce gouvernement n'existait pas auparavant.

Ceci veut-il dire que des membres des gouvernements précédents n'étaient pas sensibles au sujet? En fait, je pense qu'ils y étaient sensibles mais qu'aucun consensus global n'a été trouvé pour l'appliquer.

Cela signifie-t-il que la mesure mise sur la table est idéale? Non, elle ne l'est pas. Des éléments peuvent être améliorés comme, par exemple, l'amendement de Mme Pieters.

Ce qui est important, c'est que l'on crée ce statut maintenant et que l'on n'attende plus 10, 20 ou 30 ans. De nombreux arguments ont fait l'objet de multiples discussions comme, par exemple, la table ronde qui a été organisée. Si on laissait faire, on discutait pendant des années! On discutait des mêmes sujets dont il fut débattu il y a des années! Personnellement, je préfère dire, si la volonté existe: "Fonçons maintenant et une fois le statut d'application, nous verrons ce que nous pourrions améliorer!". Dans ce cas-ci, le fait d'exister me paraît être le plus important.

Een ander element dat in de programmawet is opgenomen, is het sociaal statuut van de kunstenaar. U weet wat daar de idee is. U hebt het misschien hier niet aangehaald, maar ik haal het graag aan omdat het ook op de zelfstandigen van toepassing is. Het niet weerlegbaar vermoeden van de werknemer wordt hierbij weggedraaid naar een weerlegbaar vermoeden. Ik vind dit belangrijk omdat heel veel kunstenaars in essentie zelfstandigen zijn.

De verhoging van het minimumpensioen voor zelfstandigen, die nu wordt doorgevoerd, is meer dan aanzienlijk. De penalisering, daar hebt u gelijk in, die speelt vandaag voor relatief weinig mensen. Het is echter een principe dat in het verleden is afgeschaft, mevrouw Pieters. Wij voeren het terug in, want de penalisering voor werknemers en zelfstandigen bestond uiteindelijk. In 1992 heeft men besloten om die penalisering weg te laten voor werknemers, maar niet voor zelfstandigen. Men heeft in een vorige regering eigenlijk een zeer scherpe discriminatie ingebouwd ten nadele van de zelfstandigen. U zal daar ad personam niet voor geweest zijn, maar het is toch maar gebeurd in die regering. Wat wij nu doen, is die stapsgewijs proberen terug te draaien.

Een eerste stap spreekt van een 45-jarige gemengde loopbaan. Ik denk dat we een belangrijk principe verwerven, waarbij we de depenalisering, die vandaag voor werknemers bestaat, ab initio inzetten voor de zelfstandigen. We kunnen verwachten dat we daardoor een trend inzetten die niet meer tegen te houden zal zijn. In

informatiecampagne te voeren voor die plusminus 120.000 mogelijke betrokkenen.

De vorige regeringen zijn hieromtrent nooit tot een overeenstemming gekomen. Onze oplossing is zeker niet perfect, maar we moesten iets aanreiken en nu toepassen zonder nog jaren te wachten. We zullen achteraf wel zien wat nog kan worden verbeterd.

Cette loi-programme règle aussi le statut social de l'artiste. Il est important que la présomption d'assujettissement au régime des travailleurs salariés soit réfragable dans le cadre de ce statut. Les artistes sont en effet souvent des travailleurs indépendants.

L'amélioration de la pension des travailleurs indépendants implique bien davantage qu'un relèvement des pensions minimales.

A l'origine, les travailleurs salariés et indépendants étaient en effet pénalisés. Le précédent gouvernement a mis fin à cette pénalisation pour les travailleurs salariés, pas pour les travailleurs indépendants. J'imagine qu'à l'époque déjà, madame Pieters dénonçait cette situation.

Cette discrimination criante est aujourd'hui partiellement gommée

het begin is dat een klein budgettair effect, maar na een aantal jaren wordt dat natuurlijk groter. De heel eenvoudige reden hiervoor is dat door het meetellen van een werknemersrecht – wat voor 1965 maar vanaf hun 20ste levensjaar kon, maar eenmaal men verdergaat, gaan er meer jaren meetellen – men gemakkelijker aan die 45 jaar komt in de gemengde loopbanen. Dat is één van de grote toepassingsvelden van deze bepaling.

Men zou er zelfs een jaar kunnen op plakken, want voor zelfstandigen is het van toepassing maken van die rechten voor het 20ste levensjaar ook op een bepaald ogenblik mogelijk geworden. Als ik mij niet vergis, is dat vanaf 1963. Dit betekent dat men in zuiver zelfstandige loopbanen ook makkelijker aan die 45 jaar zal geraken, vanaf 2006 voor vrouwen en vanaf 2008 voor mannen. U kunt zeggen dat dit nog lang is, maar het is ingezet. De principes zijn naar voren gebracht, depenalisering is als concept aanvaard.

Dan had u het over het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

Wat het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen betreft, ga ik niet akkoord met het standpunt van het VBO dat deze maatregel enkel een aanpassing is aan de Europese regelgeving. Het is meer dan dat. Door de mogelijkheid te creëren van een aanbod door alle mogelijke aanbieders en het openstellen voor al de zelfstandigen van de instap in het klassiek aanvullend pensioen of in het sociaal vrij aanvullend pensioen komen we inderdaad tegemoet aan de Europese eisen terzake. We hebben echter ook over principiële zaken moeten beslissen zoals over de vraag of men 16,6% belasting zou moeten betalen op het kapitaal dat wordt uitgekeerd aan het einde van de rit of dat dit als rente zou worden beschouwd. Dat is een principiële zaak. We hebben gekozen voor de rente. Dat was niet evident omdat velen een lans breken voor de belasting. In dit laatste geval zou er sprake geweest zijn van een belastingverhoging. Nu is er sprake van een belastingverlaging.

We hebben eveneens een beslissing moeten nemen inzake de verzekeringspremie van 4,4%. We hebben ervoor gekozen dit niet te doen en die belasting niet in te voeren. Een aantal punten werden nog niet goedgekeurd. De back service is daarvan een voorbeeld. Zover zijn we niet geraakt omwille van budgettaire beperkingen. We hopen in de toekomst deze back service-bepalingen wel degelijk van toepassing te kunnen maken. De opmerking dat de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen nog niet helemaal overeenstemmen met die voor werknemers is correct. Dit geldt onder meer voor de 80%-regeling. Deze regeling geldt echter wel voor de zelfstandige ondernemers die actief zijn binnen een onderneming. Op die manier maken we het verschil voor een stuk weer goed. Dit is niet alles en het is niet perfect. Men moet echter vergelijken met de toestand voordien.

Wat hebben we gerealiseerd? Wat het sociaal statuut betreft, hebben we inzake arbeidsongeschiktheid en invaliditeit de zaak afgewerkt. Wat de kinderbijslagen betreft, hebben we voor een stuk het gat dichtgereden. Wat de ziekteverzekering betreft, moet het debat over kleine en grote risico's en de maximumfactuur nog gevoerd worden. Voor mij staat het als een paal boven water dat de maximumfactuur absoluut van toepassing moet worden op zelfstandigen en het onderscheid moet worden weggewerkt zodat iedereen van de

et nous allons poursuivre sur cette voie. Le statut de salarié étant pris en considération à partir de la vingtième année, il est possible de constituer plus rapidement une carrière de 45 ans.

A coup sûr pour les carrières mixtes. Et ce sera peut-être plus facile encore pour les travailleurs indépendants purs s'ils peuvent faire valoir les droits qu'ils ont acquis avant leurs vingt ans.

Le régime de la pension libre complémentaire pour travailleurs indépendants représente davantage qu'un aménagement à la réglementation européenne. Nous avons profité de l'occasion pour trancher des questions de principe.

Ainsi, nous n'avons pas instauré la taxe sur les contrats d'assurance au moment du versement du capital. Le *back-service* n'a pu voir le jour en raison des restrictions budgétaires, mais l'avenir le permettra, espérons-le. L'alignement avec les travailleurs salariés est donc en bonne voie ici aussi.

La situation n'est certainement pas encore parfaite pour les travailleurs indépendants et elle n'est pas encore égale à celle des travailleurs salariés, mais il faut comparer avec la situation antérieure. Cette mesure constitue un grand progrès.

maximumfactuur kan genieten.

Wat de pensioenen betreft, krijgen de zelfstandigen 10% netto meer in één legislatuur. Dat is ongeveer 19% bruto. Dat is een enorme stap. Ik heb zelf de berekening gemaakt. Buiten de aanpassingen van de wet-Buchmann die ik als zijn kabinetsmedewerker mee heb voorbereid in 1985 en die in 1989, 1990 en 1991 automatisch in werking traden – zoals op dit ogenblik onze personenbelasting – is er weinig gebeurd voor de zelfstandigen. Voor werknemers werden wel veel initiatieven genomen. We delen dezelfde bezorgdheid inzake de stap vooruit die door professor Cantillon op 25% werd berekend. Deze regering realiseert daarvan 10% in één legislatuur en dat voor een probleem dat 40 jaar geleden gecreëerd werd! Op 10% van de tijd sinds het ontstaan van het probleem hebben we de helft ervan opgelost. Dat is helemaal niet slecht. Is dit perfect en voldoende? Ik had graag alles verwezenlijkt. Budgettaire beperkingen hebben dat niet toegelaten.

J'en viens au dernier élément avancé par M. Smets: le secteur Horeca. Monsieur Smets, je crois que nous partageons les mêmes idées concernant la proposition d'amendement mise sur la table. Malheureusement, elle a un coût budgétaire et a donc été refusée au sein du gouvernement. Je n'ai pas eu gain de cause car il fallait faire des choix budgétaires.

Cependant, une autre mesure sera appliquée concernant le travail saisonnier. L'arrêté a déjà été pris en Conseil des ministres. Le travail saisonnier sera autorisé dans d'autres secteurs au sein de l'Horeca, à partir de 21 euros par jour et pour 45 jours. C'est un peu différent de ce qui se passe actuellement dans l'agriculture.

Je dois vous dire aussi que ces frais étaient déductibles à 100% mais un ministre des Finances du nom de Philippe Maystadt, pour des raisons budgétaires, a réduit ce pourcentage de moitié. Malheureusement, ce fut une décision catastrophique pour beaucoup de petits restaurants. Je me félicite aujourd'hui du fait que les décideurs de l'époque se rallient aujourd'hui au gouvernement – qui n'a pas pu prendre cette mesure à cause des contraintes budgétaires – mais qui a néanmoins la volonté de poursuivre dans cette voie. J'espère que vous me supporterez dans ce domaine à l'avenir car je voudrais faire le contraire de ce qu'a fait un ministre des Finances de votre parti dans le passé. Je me réjouis du fait que, comme on dit: "le remords vient après le péché". Je vous soutiendrai philosophiquement mais je ne pourrai pas accepter votre amendement à cause des incidences budgétaires qu'il entraîne et que nous ne pouvons pas supporter actuellement.

01.99 André Smets (cdH): Monsieur le ministre, je vous répondrai très aisément. Chacun prend ses responsabilités. Vous avez eu l'honnêteté de dire que vous étiez coincé financièrement. Je trouve que c'est une erreur, quels que soient les responsables, d'imposer démesurément tous ceux qui créent de la richesse. Je sais que vous êtes convaincu de cette erreur. Si on n'y prend garde et je ne mets pas du tout en cause votre action, je suis très inquiet devant la croissance du nombre des faillites au mois d'octobre, notamment dans le secteur Horeca.

Voor de horeca sta ik achter het idee waarop het amendement van de heer Smets stoelt, maar om budgettaire redenen is de regering daar nooit op ingegaan. De oplossing voor de seizoenarbeid daarentegen werd wel aangenomen met enkele wijzigingen.

Het was overigens de heer Maystadt, destijds minister van Financiën, die de fiscale aftrekbaarheid van deze maatregel met de helft, van 100 tot 50 procent, heeft verminderd, wat rampzalig was voor veel kleine restaurants. Gelukkig komt er na de zonde wroeging.

01.99 André Smets (cdH): Het is nooit goed zij die rijkdom voortbrengen, te zwaar te belasten: het is hoog tijd ermee te stoppen de bedrijfslasten te verhogen.

Il est temps d'arrêter de faire peser trop de charges sur les

entreprises et je sais que vous en êtes convaincu. Il existe des sensibilités différentes dans tous les groupes politiques et, pour vous rassurer, je vous signale que je suis de tendance centre-droit. Vous le savez d'ailleurs.

01.100 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, natuurlijk zijn uw doelstellingen schitterend. Het is gemakkelijk om te vertellen, dat u de bescherming zult bieden die voldoende is. Wij weten allemaal hoe het statuut van de zelfstandigen gegroeid is vanuit de vraag van de zelfstandigen voor een minimale bescherming. De tijden zijn veranderd en het statuut moet inderdaad aangepast worden. Dat dit moet aangepast worden aan de werknemers, is een fantastische doelstelling. Dat bereiken, is wat anders. Daarvoor is er geld nodig. U haalt dat geld bij de alternatieve financiering, zegt u. Wij hebben het daarover in de commissievergadering gehad. Dat is volgens de 80/20-verhouding of de verhoging van de accijnzen. Ik zou graag hebben dat het gespecificeerd wordt, dat dit geen veralgemening is van de alternatieve financiering.

U zegt dat u de pensioenen voor de zelfstandigen hebt opgetrokken met 10%. Dat hebt u in eerste instantie gedaan met 5,6% voor de laagste pensioenen. Wat er nu bijkomt, gaat hoofdzakelijk – ik herhaal dat nog eens – naar de gemengde loopbanen. Er zullen dus bijzonder weinig echte zelfstandigen voor in aanmerking komen.

Over het statuut van de meewerkende echtgenote hebt u niet geluisterd. U hebt gerepliceerd op de 70/30-verhouding en op de leeftijd, maar u hebt niet geluisterd naar wat ik heb aangebracht omtrent de bijdrageverhoging die sluiks ingebouwd is en die ingevolge de bijdrageverhoging een niet-verhoudingsgewijze pensioenverhoging is. Ik heb dat met handen en voeten proberen uit te leggen, maar toen was u aan het spreken met collega Lenssen. Ik zal dat hier niet herhalen. Wat de bijdragen betreft, is het zeer duidelijk: zij zullen verhoogd worden, voornamelijk voor de hogere inkomens, maar ook voor de laagste inkomens. Bij de uitgekeerde pensioenen is er geen verschil merkbaar voor de laagste pensioenen, maar zodra men 20.000 euro of meer aan inkomen heeft, zullen de uitgekeerde pensioenen lager zijn. Dat wilde ik u meedelen aan de hand van de cijfers die u ons hebt toegestuurd. Daarop staat dat zwart op wit.

Wat het VAPZ betreft, denk ik dat ik weinig commentaar gegeven heb van mezelf. Ik heb voor een keer het VBO-tijdschrift voorgelezen en gezegd wat ons aller vrienden daarover denken.

01.101 Minister Rik Daems: Mijnheer de voorzitter, ik heb de antwoorden allemaal al in de commissievergadering gegeven. Ik denk dat dit volstaat.

De **voorzitter:** Wij vatten de bespreking aan van de sector "Infrastructuur, Verkeer en Overheidsbedrijven".

Nous entamons la discussion du secteur "Infrastructure, Communication et Entreprises".

Il n'y a pas de rapporteur.

Regeling van de werkzaamheden

01.100 Trees Pieters (CD&V): L'objectif du ministre - adapter la législation applicable aux indépendants aux règles en vigueur pour les travailleurs salariés - est extrêmement louable. Mais pour l'atteindre, il a besoin d'argent. Le puisera-t-il dans le financement alternatif? J'aimerais beaucoup qu'il nous explique comment il compte s'y prendre.

A l'en croire, la pension des indépendants sera majorée de dix pour cent nets. J'ai déjà dit que très peu de vrais indépendants pourront en profiter de cette mesure.

Le ministre n'a pas écouté mon intervention au sujet des conjoints aidants. En ce qui les concerne, le gouvernement a instauré surnoisement l'augmentation des cotisations, sans avoir prévu, en contrepartie, une augmentation proportionnée des pensions. Et les bénéficiaires des plus bas revenus aussi voient leur cotisation augmentée.

Ordre des travaux

01.102 Yves Leterme (CD&V): Wij zijn nu aan het hoofdstuk Infrastructuur aanbeland. Wat ik nu zal zeggen is niet polemisch bedoeld, maar we zullen de reacties van de regering afwachten. Ik wil even terugkomen op de opmerkingen die wij maandag hebben geuit over artikel 504, het gewezen artikel 473, met betrekking tot de isolatie van woningen ter voorkoming van het doordringen van het nachtlawaai van nachtluchten in Brussel Nationaal. Als ik die tekst goed lees en dat heb ik nogmaals gedaan, meen ik te zien dat er, niet alleen met betrekking tot paragraaf 3, maar ook de paragrafen 2 en vooral 1 zeer fundamentele juridische problemen rijzen. Wij zijn op dit moment in staat om een voorstel te doen van terugverwijzing, overeenkomstig artikel 71 en te vragen dat daarover zou worden beschikt.

Ik denk dat het doel hier een sluitende juridische regeling moet zijn. De voorliggende tekst lijkt mij juridisch onvolkomen. Ik had de indruk dat de minister daar ook oor naar had, gelet op haar amenderingsinitiatief van donderdag. Overeenkomstig het algemeen principe dat er geen amendementen meer zouden worden neergelegd, gelet op de vloot amendementen die over dit Parlement was neergedwarreld, is toen beslist het amendement terug te trekken. Blijft natuurlijk het fundamentele probleem van artikel 473, nu 504. Wij hadden maandag voorgesteld om het terug naar de commissie voor de Infrastructuur te verwijzen. U hebt dat botweg – op het randje van het reglementaire – afgewezen.

Ik vraag dus opnieuw bijzondere aandacht voor dit artikel. De formulering lijkt mij echt niet sluitend. Ik heb de drie bladzijden opmerkingen – drie! – van de Raad van State er nog eens op nagelezen. Ik beweer vandaag dat, wanneer men op basis van artikel 473 paragraaf 3 een luchtvaartmaatschappij vraagt om een vergoeding te betalen die wordt geïnd door BIAC en die wordt aangewend voor de financiering van de isolatie van woningen, de eerste de beste die daartegen protesteert gelijk haalt. Wat de bepaalde categorieën van woningen zoals het daar verwoord staat betreft, denk ik dat het probleem idem is. Ook daar kunnen problemen rijzen.

Vooraleer we de algemene bespreking van het onderdeel Infrastructuur aanvatten, merk ik nog eens op dat wat mij betreft artikel 473 juridisch niet in orde is. Als de regering bij haar standpunt blijft dat dit moet passeren en als er niet wordt ingegaan op mijn vraag, dan zal ik hier nogmaals op terugkomen bij de artikelsgewijze bespreking. Ik geef toe dat er in de commissie niet veel aandacht aan is besteed. Dat is waar, maar alles gaat zo snel en men wordt bedolven onder teksten. Ook na consultatie van een aantal mensen, beweer ik dat aan artikel 473, nu 504, grote juridische risico's hangen. Ik zou graag het standpunt van de regering hierover horen en eventueel ook van collega's van de meerderheid, met voorbehoud van een eventueel beroep op artikel 71 van het Reglement en de vraag tot terugverwijzing van artikel 473 en de neergelegde amendementen met betrekking tot 473, nu 504.

De **voorzitter**: Ik onderbreek u even, omdat ik meen dat het niet het doel is van u of van uw fractie om een of andere vertraging van welke aard ook in de Kamer te veroorzaken. U lijkt bezorgd over de inhoud van het artikel. U bent mij hieromtrent trouwens enkele minuten geleden komen vinden. Daarom laat ik

01.102 Yves Leterme (CD&V): Notre groupe souhaite revenir sur l'article 473, devenu l'article 504, relatif à l'isolation contre les nuisances sonores. Nous prévoyons de graves problèmes juridiques à propos du contenu des paragraphes 1er, 2 et 3.

Le Conseil d'Etat a également formulé au moins trois pages de critiques à cet égard. Je souhaite connaître le point de vue du gouvernement.

Soit il dissipe nos doutes, soit nous lui demandons de renvoyer cet article en commission, avec les amendements qui l'accompagnent.

La ministre a connaissance de ces problèmes comme l'indique le retrait de son amendement.

het onderwerp nu even bespreken. Mevrouw de minister, ik heb u hier reeds enkele minuten afzonderlijk over gesproken. Mag ik u vragen om te reageren, opdat wij een oplossing kunnen vinden en het debat rustig en gepast kunnen voeren.

01.103 Isabelle Durant, ministre: Il ne faut pas exagérer. Er zijn geen enorm belangrijke problemen maar twee kleine problemen wat betreft § 3 in dit artikel, n°473 § 3. Nous avons déposé un amendement pour remplacer l'exploitant de l'aéroport de Bruxelles par la société chargée du financement du programme. Par ailleurs, nous avons déposé un second amendement, relativement peu important, sur l'implication des Régions.

Le problème est le suivant. Personnellement, j'avais souhaité ne pas retarder l'ensemble de nos travaux pour deux éléments qui, même s'ils doivent être modifiés, n'ont pas d'incidence immédiate puisque l'exécution du programme d'isolation ne se réalisera qu'à partir de 2004. Ma proposition consistait à modifier cela par la suite de manière, je le répète, à ne pas retarder l'ensemble des travaux de la loi-programme pour deux points peu importants mais qui, en termes de correction juridique, améliorent le texte, même si la base juridique est tout à fait correcte.

Ainsi, je souhaite que nous puissions, en début d'année, modifier ce texte pour ces deux amendements, peu importe que cela soit fait par proposition plutôt que par projet. Le but est de ne pas renvoyer le texte en commission. En effet, la discussion me paraît être technique et ne pas porter sur l'ensemble ou le fondement du programme d'isolation et des rétributions qui sont demandées; celles-ci sont déjà en route pour financer ce programme d'isolation.

Je demande donc que l'on puisse avancer dans les travaux et qu'au début de l'année prochaine, l'on modifie le texte sur ces deux points sous la forme d'un projet ou d'une proposition de loi. Ces deux modifications améliorent le texte même s'il faut reconnaître qu'il n'est pas très mauvais. Deux précisions manquent. Tel est mon point de vue.

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, deze discussie staat buiten de algemene bespreking. U bent het echter aan mij komen vragen en ik vind het maar normaal dat u het nu opwerpt. Het is gemakkelijk. Anders gaat u dat toch opwerpen bij de bespreking van het artikel. Ik heb dat liever niet.

01.104 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik betreur dat de minister het probleem minimaliseert. Het gaat trouwens niet alleen over § 3. Lees het advies van de Raad van State. Ik verwijs ook naar voorgaanden met betrekking tot koninklijke besluiten van machtiging. Ik denk dan ook dat er zich met betrekking tot § 1, waar men het bijvoorbeeld over bepaalde categorieën van woningen heeft, een belangrijk juridisch probleem voordoet. De minister banaliseert dat probleem. Indien dit het laatste standpunt is van de minister, zou ik willen dat de Kamer zich uitspreekt over mijn voorstel tot terugzending naar de commissie van het artikel 473 en van de amendementen die terzake zijn neergelegd.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, heb ik goed begrepen dat u, om allerlei mogelijke redenen, denkt dat de tekst die in het wetsontwerp aanwezig is en die door de heer Leterme werd geciteerd, op een zeker ogenblik en op een zeker aantal elementen van die tekst

01.103 Isabelle Durant, Men moet de situatie niet overdrijven. Er stellen zich inderdaad twee kleine problemen in paragraaf 3. Ik ben van oordeel dat die twee amendementen niet de meest essentiële zijn en ik wil de werkzaamheden niet vertragen, temeer daar het isolatieprogramma voor 2004 is gepland en een en ander dus niet echt dringend is. Ik stel dus voor om de tekst later te wijzigen zodat het ontwerp niet opnieuw naar de commissie hoeft te worden verzonden.

01.104 Yves Leterme (CD&V): Je déplore le fait que la ministre banalise les problèmes. Le paragraphe 1er constitue également une source de problèmes.

En vertu de l'article 71 du Règlement, je demande que l'on renvoie l'intégralité de cet article en commission.

Le **président**: La ministre confirme-t-elle que ce texte est susceptible d'être amélioré mais que ces améliorations pourront

verbeterbaar is? Ik heb dat zo begrepen. U suggereert dat er, gelet op het feit dat die tekst maar tussen dit en een anderhalf jaar in werking moet treden, een soort aanpassing zou kunnen komen in de vorm van een gepaste formule. Die formule kan tweevoudig zijn. Het kan een wetsvoorstel zijn. Het kan een wetsontwerp zijn. Als zo een formule in deze Kamer over enige tijd wordt behandeld, denk ik dat het voldoende tijdig is om de zaken eventueel rechtszekerder te maken vooraleer de uitvoeringsmaatregelen worden genomen. Dat is uw voorstel.

01.105 Minister **Isabelle Durant**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Leterme, ik ga ermee akkoord om in januari een – volgens mij – kleine correctie te doen. We hadden veel discussie over de organisatie van de retributie en over de opbouw van dit programma. Ik wil deze discussie niet hernemen. Mijn amendement heeft alleen de twee elementen die noodzakelijk zijn om de beste garantie te geven op juridisch vlak tot doel. Ik wil hierover geen grote discussie herbeginnen. Ik wil in januari alleen twee kleine correcties aanbrengen in een wetsvoorstel. Als de oppositie dit in een wetsvoorstel wil, is dit ook goed.

Si l'opposition veut une proposition de loi, pourquoi pas? Mais à la condition qu'on ne retourne pas en commission et qu'on reprenne l'amendement tel qu'il est proposé, tel que je le repropose sous forme de projet de loi. S'il en est autrement, je préfère alors le déposer moi-même sous forme de projet du gouvernement en janvier. Mais si on peut s'entendre, je n'ai pas d'objection si on s'en tient à ce texte-là, rien de plus, rien de moins. Cela a fait l'objet d'un travail extrêmement long, depuis des mois. Et d'ailleurs, nous avons aussi répondu aux remarques du Conseil d'Etat, je ne partage donc pas votre avis.

01.106 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister spreekt voor de tweede maal over kleine juridische aanpassingen. Ze heeft paragraaf 1 zelfs niet vermeld. Dit is wat ons betreft onvoldoende. Mijnheer de voorzitter, ik vraag u een uitspraak van de Kamer over ons voorstel van terugverwijzing naar de commissie, overeenkomstig artikel 71, van het verwezen artikel 473 van de programmawet, nu artikel 504 van de programmawet, en de amendementen die – ik dacht door mevrouw Creyf – terzake zijn ingediend.

De **voorzitter**: Ik kan dit om praktisch te zijn uiteraard binnen dit en enkele tijd voorleggen. We kunnen dit hoofdstuk ook verder bespreken en het op het einde van het hoofdstuk behandelen. Dat is ook een mogelijkheid.

01.107 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag dat u overeenkomstig het Reglement handelt, dat is vrij duidelijk.

être apportées plus tard?

01.105 **Isabelle Durant**, ministre: J'accepte d'y apporter deux corrections minimales en janvier pour fournir davantage de garanties juridiques mais je n'ai pas l'intention de rouvrir la discussion sur le fond.

Ik stel inderdaad voor het amendement als dusdanig te hernemen.

Indien we niet tot overeenstemming kunnen komen, dien ik liever zelf een nieuw wetsontwerp in. Ik herinner eraan dat het om een werk van lange adem gaat en dat ik niet van plan ben nieuwe onderhandelingen op te starten.

01.106 **Yves Leterme** (CD&V): C'est insuffisant. Je demande le renvoi de cet article et des amendements de Mme Creyf en commission. Je demande l'application du Règlement.

Le **président**: La ministre a formulé une contre-proposition raisonnable. En fait, vous souhaiteriez que l'on modifie l'ordre des travaux. Je propose d'achever la discussion générale et de revenir sur cette question lorsque nous passerons à la discussion de l'article 504.

De **voorzitter**: U stelt een wijziging van de werkzaamheden voor.

01.108 Yves Leterme (CD&V): Ik vraag de terugverwijzing naar de commissie.

De **voorzitter**: Aan de agenda staan op woensdag – en we zijn ermee bezig – wetsontwerpen en wetsvoorstellen. We zijn bezig met punt d, de sector Infrastructuur, Verkeer en Overheidsbedrijven. U hebt het over artikel 71. Ik heb alleen de Franse tekst.

"La Chambre ne délibère sur aucun amendement s'il n'est appuyé par cinq membres au moins. L'auteur a la faculté (...) Si la Chambre décide qu'il y a lieu de renvoyer l'amendement à la commission, la délibération sur l'article concerné est suspendue". Op het artikel zelf dus. "Si aucune séance plénière n'est prévue dans les huit jours..."

De minister heeft een tegenvoorstel. Dat heb ik toch begrepen. Ofwel komt er een wetsvoorstel, ofwel komt er een wetsontwerp, maar op een tijd dat het wat betreft de uitvoering niet in moeilijkheden komt. Het betreft dus wel het artikel 504. Mijnheer Leterme, dit artikel heeft vier paragrafen. Wat vraagt u juist? Wat vraagt u dat verwezen wordt?

01.109 Yves Leterme (CD&V): Het hele artikel met de amendementen.

De **voorzitter**: Zijn er amendementen?

01.110 Yves Leterme (CD&V): U hebt deze maandag reeds gekregen. U hebt het maandag reeds gevraagd. U hebt maandag dezelfde vraag gesteld. Ik heb toen geantwoord dat er amendementen zijn van mevrouw Creyf.

De **voorzitter**: Ik dacht dat u het had over het ingetrokken amendement van de minister. Ik dacht niet dat u het over uw amendementen had.

01.111 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je suis étonnée, car jeudi dernier, la ministre a proposé deux amendements et il a été refusé, notamment par vous, monsieur Leterme, que la commission se réunisse avant le mardi suivant, date annoncée de la réunion de commission. Certes, M. Van den Eynde était absent et sous prétexte qu'il appartenait à la commission et non à la séance plénière de se prononcer sur une prochaine réunion de la commission, cette dernière ne s'est, par conséquent, pas réunie au sujet d'un problème que vous estimez important au point de devoir réunir la commission maintenant.

Je voudrais simplement faire remarquer que les travaux ont été organisés pour pouvoir respecter les délais de la loi-programme et le travail des sénateurs. La proposition qui est sur la table en vue de régler le problème, dont vous savez que la ministre est consciente, via un projet ou une proposition, me semble nettement plus rationnelle pour que l'on puisse continuer à travailler, d'autant que ce problème n'est pas nouveau et que, jeudi dernier, nous vous avons proposé de réunir la commission pour régler la question dans les temps.

Le **président**: Je rappelle que nous sommes dans la discussion générale. Nous ne sommes pas encore à la discussion de l'article 504. Dès lors, la question de M. Leterme est prématurée. Par conséquent, je poursuis la discussion générale et lorsque nous

01.111 Muriel Gerkens (ECOLO-AGALEV): Het verwondert me dat dit probleem, dat vorige donderdag al ter sprake kwam, hier eens te meer wordt opgeworpen.

Ik vind het voorstel van de minister oordeelkundig, want het houdt rekening met de termijnen en met het werk dat het Parlement al heeft verricht.

De **voorzitter**: Wij zijn bezig met de algemene bespreking. De vraag van de heer Leterme komt dus te vroeg. Wanneer de

examinerons l'article en question, j'accepterai de soumettre à la Chambre la demande de renvoi en commission.

algemene bespreking is beëindigd, zal ik de Kamer de verzending naar commissie voorstellen.

01.112 Yves Leterme (CD&V): Voorzitter, ik wijs erop dat u ten tweede male weigert te doen wat wij vragen. U zult de derde maal dus niet kunnen zeggen dat wij u niet op tijd hebben gewaarschuwd.

01.112 Yves Leterme (CD&V): Après lundi, c'est la seconde fois qu'on ignore notre mise en garde et notre demande de renvoi de ce texte en commission.

De **voorzitter**: Mocht ik het artikel nu behandelen, ik zou u gelijk geven maar ik ben niet aan dat artikel. Minister Daems vraagt mij om de heer Deseyn te laten voorgaan omtrent communicatie. De heer Deseyn over telecommunicatie en de heer Smets over De Post krijgen het woord. Daarna vervolgen wij met mevrouw Durant.

Le **président**: Dans le cadre de cette discussion générale, deux orateurs souhaitent poser des questions au ministre Daems.

Algemene bespreking (voortzetting) ***Discussion générale (continuation)***

01.113 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de programmawet komt heel veel aan bod, misschien volgens onze fractie wel veel te veel. Er is veel te veel in gedumpt. Zo komt onder meer ook de postsector aan bod. In een tweetal bladzijden worden enkele technische aanpassingen aan vroegere wetten gedaan om De Post als autonoom overheidsbedrijf voor te bereiden op de Europese uitdaging van de liberalisering en de vrijmaking van de postmarkt. Zo komt de postsector in een viertal artikelen aan bod. Graag maakte ik vandaag vanop deze tribune enkele kanttekeningen over De Post en de recente hervormingen. De minister mag dan wel voor honderd procent doordrongen zijn van de mening dat de directie van De Post vrij is om veranderingen in procedures en prijzen door te voeren, toch lijkt het mij aangewezen om vandaag aan enkele zaken te herinneren die de minister ongetwijfeld zal kunnen meenemen bij besprekingen met de directie van De Post. Als voogdijminister, als minister verantwoordelijk voor de overheidsparticipaties, is hij goed geplaatst om het bedrijf wat bezorgdheden vanuit het Parlement over te maken. Beste collega's, het zijn stuk voor stuk zaken waarmee men beter rekening kan houden in een proces van verantwoorde liberalisering. Minister Daems verklaarde onlangs nog in commissie dat zijn hoofdopdracht in deze vooral beperkt is tot het communiceren van bezorgdheden. Dus durf ik er ook op rekenen dat de minister attent zal zijn voor volgende zaken en ze dan met enige welwillendheid ook zal behartigen. Laat mij toe om enkele zaken op een rijtje te zetten.

01.113 Roel Deseyn (CD&V): La réforme récente du secteur postal vise à libéraliser le marché de la poste. Le ministre voudrait installer à la tête de La Poste une direction indépendante, à l'instar de ce qui se pratique dans le secteur des entreprises privées. Mais le ministre de tutelle de La Poste a pour mission de superviser cette libéralisation.

La réforme en chantier provoque des pertes d'emplois mais ce problème devrait être résolu par une réduction du temps de travail, lequel passerait de 38 à 36 heures semaine. Toutefois, cette mesure ayant été reportée à 2005, les pertes d'emplois seront bien réelles.

Quant aux négociations salariales, elles ont également été ajournées. Par conséquent, les économies seront réalisées sur le dos du personnel. Qui plus est, on observe une anomalie manifeste sur le plan de l'équilibre communautaire parmi les effectifs de ce personnel.

Eerst en vooral wou ik het even hebben over een zeer actueel en acuut probleem bij De Post, namelijk het banenverlies. Oorspronkelijk was vooropgesteld dat de automatisering van de sorteercentra een jobverlies zou meebrengen in de kantoren maar dat jobverlies zou vanaf 2003 opgevangen worden door een werktijdverkortening van 38 uur tot 36 uur. Echter, de werktijdverkortening is in het kader van het sociaal akkoord uitgesteld tot 2005. Dat is een inlevering voor het personeel van 85 miljoen euro. Jobverlies is er echter toch van gekomen want, laten we de zaken meer in detail bekijken, er zijn intussen ook loononderhandelingen doorgeschoven

En soi, le système géoroute est une bonne chose au regard d'une répartition équilibrée et efficace du travail mais ce système ne doit

van 2003 naar 2008, andermaal op de kap van het personeel een inlevering van 20 miljoen euro.

De vraag rijst of er in voorbereiding van de liberalisering en de vrijmaking van de postmarkt zo bespaard moet worden op de rug van het personeel. We zouden de zaken wat creatiever kunnen aanpakken, geachte collega's, en eens kijken wat er nu eigenlijk allemaal op het terrein gebeurt. Laten wij misschien even inzoomen op bepaalde sorteercentra. Naar verluidt wordt bij De Post getwijfeld aan de economische noodzaak van de postsorteercentra in Luik en Charleroi. Dat zijn uitspraken die van bij De Post zelf komen. Deze besparingspiste zou dan ook eens onderzocht kunnen worden. Als we verder gaan kijken hoe het er daar concreet operationeel aan toegaat, dan zien we dat er een communautaire scheeftektrekking is wat personeel betreft. Als we de cijfers wat nader bekijken en wat er in Wallonië gebeurt vergelijken met hoe het er in Vlaanderen aan toegaat als we dezelfde normen zouden hanteren, dan zouden er in de postsorteercentra in Wallonië 213 personeelsleden minder aan het werk zijn en zouden er in Vlaanderen maar liefst 387 meer werken dan nu het geval is. Ik wil nog even verder gaan. Als we de werklust van het Luikse postsorteercentrum als norm zouden nemen, dan zouden er in de Vlaamse postsorteercentra in Gent en Antwerpen niet 941 personeelsleden werken maar wel 1.947 of 60% meer dan nu het geval is. U begrijpt, mijnheer de minister, dat het personeel in Vlaanderen niet het slachtoffer mag worden van de communautaire scheeftektrekking.

Er wordt krampachtig bespaard op het personeel met soms dramatische gevolgen, maar we zouden ook die piste eens kunnen bewandelen en nagaan of op dat vlak niets moet worden aangepakt, zodat niet alles ten koste van het personeel moet gaan.

In een volgende puntje wou ik even stilstaan bij de menselijke rol die de postman of -vrouw vervult. In de programmawet staat ook een technische bepaling inzake de universele dienstverlening. Het is nogal evident dat het autonoom overheidsbedrijf De Post de actor bij uitstek moet blijven die de universele dienstverlening op een ernstige manier moet invullen. Om dat te bewerkstelligen, moet de postman blijvend de mogelijkheid hebben om wat tijd vrij te maken voor menselijke contacten. Het menselijke aspect is onlosmakelijk verbonden met de kwalitatieve universele dienstverlening van De Post. Het gaat over kwaliteit van en voor mensen, een boodschap waar de Agalev-Ecolo-fractie anders wel oren naar heeft. Helaas, mijnheer de minister, moet ik mij tot u als eminent VLD'er richten om de thematiek aan te kaarten. Ik dank u daarvoor. Dat het project Georoute wordt ingevoerd om tot een evenwichtiger en billijker werkverdeling te komen, is een goede zaak. Het mag echter niet leiden tot het chronometrerende van het werk van de postbesteller. De sociale opdracht van de postman en -vrouw is een waardevolle activiteit die de overheid zou moeten ondersteunen en ontwikkelen.

Het volgende punt, mijnheer de minister, is het prior systeem. Ik denk dat we moeten durven te komen tot een evaluatie van het prior systeem, omdat het voor nogal wat complicaties zorgt in de postsector, het allemaal wat moeilijker maakt voor het personeel en wat zwaarder voor de consument. We moeten durven de prijs-kwaliteitverhouding ter discussie te stellen. Mijnheer de minister, u weet het ongetwijfeld dat men in ons land het prior systeem niet echt

en aucun cas conduire à chronométrer les prestations des facteurs, qui doivent pouvoir continuer à remplir leur rôle social.

Le système du timbre prior entraîne un surcroît de travail pour le personnel et est onéreux pour le consommateur. Il mériterait de faire l'objet d'une sérieuse discussion.

La Poste prévoit que 95% des envois satisferont à l'obligation J+1 dans quatre ans. Je ne vois pas où se situe le progrès si 5% des envois ne sont pas traités conformément aux termes du contrat. Un service des postes moderne doit atteindre cet objectif sans recourir à la diversification des tarifs.

La ministre nourrit une certaine affection pour le transport des colis par rail alors que le ministre Daems préconise le transport par route. Quand aplaniront-ils cette divergence de vues?

Tout le monde n'a pas sa place sur les plates-formes de collecte. Comment le ministre compte-t-il compenser les pertes d'emploi? Combien de temps les membres du personnel pourront-ils encore travailler?

Les postiers ordinaires, hommes ou femmes, constatent que le cadre du management de La Poste s'étoffe beaucoup et que les dirigeants sont rémunérés comme des rois. Dans le même temps, la direction de La Poste annonce des pertes.

Cette situation ne suscite pas vraiment la motivation et elle nous apprend que des changements au niveau supérieur doivent être communiqués très clairement au personnel. Je tiens ces informations d'articles parus dans les périodiques *Knack* et *Humo*, mais principalement de contacts sur les lieux de travail.

genegen is. Dat zal u niet ontgaan zijn. Men wil het toch zo graag laten overkomen als een extra service, maar de cijfers kunnen maar moeilijk overtuigen dat het hier gaat over een grote verbetering. In het klassieke systeem werd de overgrote meerderheid van de stukken al 's anderendaags besteld. In de commissie hebben verschillende collega's het systeem kritisch benaderd, ja zelfs bijna gehekeld. Wij hopen dat het prior systeem nog ernstig ter discussie gesteld zal worden. Een modern postbedrijf zou garant moeten staan voor een aflevering dag+1, zonder dat daarvoor verschillende circuits moeten worden opgezet. De Post voorziet voor 2006 een dekking van 95% wat de aflevering betreft van dag+1. Dat betekent concreet, mijnheer de minister, dat over 4 jaar er nog 5% contractbreuken zou zijn. Ondanks het hogere tarief zal men er voor 5% nog steeds niet in slagen een aflevering 's anderendaags te garanderen. In het klassieke systeem, zonder de prior optie, dus vóór 18 november, lagen de cijfers ook heel hoog en benaderen zij bijna die 95%. Men wil het dikwijls laten uitschijnen alsof de hele prior kwestie er is gekomen op vraag van de consument, maar eigenlijk kunnen we zeggen dat de klant een snelle aflevering wil van alle poststukken zonder nodeloze complicaties die dan worden verkocht onder het mom "noden van de klant" maar die eigenlijk gewoon een alibi zijn voor een verhoging van de tarieven.

Laten we in een volgende punt nog even kijken naar de implantatie van de nieuwe sorteercentra. Ik zal niet terugkomen op zaken die werden gezegd in de commissie. Zoals u weet, mijnheer de minister, voorziet De Post in nieuwe sorteercentra. Volgens bepaalde plannen zouden die uit de stationsomgeving verdwijnen om meer een beroep te kunnen doen op het wegvervoer. U begrijpt dat stations, die in een binnenstad gelegen zijn, het voor de vrachtwagens van De Post wat gecompliceerder maken om tussen het verkeer te laveren. Daarnaast zijn er de transportkosten. Het is gebleken – ik wil dit ook aannemen alhoewel veel collega's daarover enigszins verbaasd waren – dat het voor De Post wat goedkoper zou zijn om een en ander meer te exploiteren via het wegvervoer.

Dan komen we echter tot een rare vaststelling bij dergelijke ingrijpende maatregelen waarin De Post veel zal investeren, ook in grote mate met overheidsgeld. Wat blijkt? Minister Durant heeft in de commissie verklaard dat zij deze idee niet zo genegen is. Zij wilde eigenlijk nog meer de pakjesdienst de poststukken via het spoor laten vervoeren van het ene naar het andere sorteercentrum. Het ware goed mocht vandaag de minister, onder meer bevoegd voor overheidsbedrijven, zijn mening terzake mededelen, alsook wat uitleg geven bij de concrete opties die door De Post in dit verband zullen genomen worden. Het zijn vragen die vaak op het terrein worden gesteld en die ook grote implicaties hebben naar werkschema's, naar mobiliteit, naar oprichting van arbeidsvestigingen, naar mobiliteit van het personeel tewerkgesteld bij De Post. Misschien kunnen we daarover ook een woordje uitleg hebben en alsmede over hoe de regering nu eigenlijk deze problematiek benadert, aangezien er toch een zekere discordantie is tussen wat u kwam te zeggen in de commissie en wat minister Durant daarover zei.

Een volgende punt is de reorganisatie van 18 november, een belangrijke sleuteldatum in de operatie rond de hervorming in het postbedrijf, en de creatie van de Colect Platforms. Mijnheer de

Il est scandaleux que les membres du personnel d'entretien doivent renoncer à 25% de leurs jours de travail pour que le salaire du management puisse être payé. Le ministre a-t-il conscience de cette situation?

En ce qui concerne les postiers qui sont incapables de travailler étant donné qu'ils sont trop gravement malades, le ministre a indiqué qu'il recherchait une solution qui puisse concilier les besoins sociaux et les impératifs économiques.

A mon estime, il est nécessaire de trouver une solution ad hoc. Dans un Etat social actif, il vaudrait mieux permettre à ceux qui le souhaitent de travailler dans une entreprise publique plutôt que de leur octroyer des allocations pour rester à la maison.

Le respect de soi et les contacts sociaux sont des facteurs qui doivent également entrer en ligne de compte. Nous voulons continuer à soutenir ces personnes et leur faire une place dans un système souple.

minister, laten wij nog even terugkomen op de dramatische toestand waarin vele personeelsleden van De Post zijn terechtgekomen na 18 november. Ik heb het dan over degenen die geen plaats vinden op de platforms en waarvoor nog geen alternatief is uitgedacht. Wat wordt er gedaan voor het restpersoneel? Hoe zal het jobcenter van De Post dit banenverlies concreet opvangen? Wees niet ongerust, mijnheer de minister, ik heb uw antwoorden daarop ontvangen. Het gaat om uw schriftelijke antwoorden die bedoeld waren voor een mondelinge vraag. Ik wil er toch nog even op ingaan. Voorlopig worden de mensen nog aan de slag gehouden, maar de vraag is maar al te zeer hoe lang dit nog zal duren. U heeft vroeger nog meegedeeld dat men na het doorlopen van het voorziene traject, men zeer gericht zou zoeken naar bijkomende oplossingen. Ik heb daar grote bedenkingen bij. U verwees ook in dit verband naar plaatsing op sorteercentra, maar u weet ook zeer goed, mijnheer de minister, dat dit niet altijd kan. De vraag blijft dus: wat mogen die mensen verwachten? Is dat het kerstcadeau van De Post, van de overheid? De mensen zitten met de grootste onzekerheid in deze periode. Ik spreek hier niet over enkele individuele gevallen, maar over een grote groep van personeelsleden. Om enkele cijfers te geven, in Kortrijk gaat het bijvoorbeeld over 35 mensen en in Brugge over 40. Mijnheer Leterme, ik heb toevallig de meeste affiniteit met deze regio. Ik wil niet te West-Vlaams-particularistisch worden, want het zijn cijfers die uitermate representatief zijn voor de hele situatie in Vlaanderen, in Wallonië, in het hele land. Vandaar vond ik het wel gerechtvaardigd om dit nog eens te onderstrepen vandaag en daarover misschien een stukje een bevredigender antwoord te ontvangen.

Ik kom tot het management van De Post. Sta mij toe hierbij de mening van vele mensen op de werkvloer te vertolken en te verkondigen. Het personeel van De Post is zich heel goed bewust van wat er aan de top gebeurt. U mag dat niet onderschatten, mijnheer de minister. Ze stellen naast een infiltratie van verschillende kabinetsmedewerkers ook een grote uitbouw van de managementstructuur vast. Collega Leterme maakt er mij attent op dat Knack daarover vandaag ook revelerende dingen zou zeggen.

01.114 Yves Leterme (CD&V): Ik denk dat het zinvol is dat iedereen eens Knack ter hand neemt, het weekblad voor de mensen die nog denken in Vlaanderen. Knack heeft vandaag een blauwe cover. Dat is niet toevallig, want de partijpolitiek geïnspireerde benoemingen van de laatste drie jaar, die inzake tendentieuze benadering van het overheidsmanagement nooit gezien zijn, worden geanalyseerd in het nummer van Knack. De minister zou er dus zijn voordeel mee kunnen doen. Ondertussen zou collega Verherstraeten ook reeds een interpellatie hebben laten toekomen bij de diensten. Ik denk dat het goed is dat ter ondersteuning van het betoog van collega Deseyn, verwezen wordt naar deze objectieve analyse die door het weekblad Knack wordt gebracht.

De **voorzitter**: En ik die nooit tijdschriften lees! Buiten het Belgisch Staatsblad – het zullen de laatste dagen zijn dat ik het kan lezen – heb ik hier nooit een tijdschrift gelezen.

01.115 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u zult mij niet kunnen verwijten de media of Knack achterna te hollen, want deze vragen, deze suggesties en

bemerkingen, zijn veeleer geïnspireerd door contacten op de werkvloer. Maar wat Knack nu komt te schrijven, kan blijkbaar tellen als verhelderende lectuur. We zullen dus de tip ter harte nemen en het allemaal eens moeten nalezen in de editie van vandaag.

Wat hoort men zeggen bij De Post? Enerzijds, stelt men een zware uitbouw van de managementstructuur vast. Men stelt vast dat enkele kabinetsmensen de top hebben geïnfiltreerd en dat daar royale wedden worden betaald. Anderzijds, wordt er door de directie van De Post meegedeeld dat De Post verlies lijdt. Deze mix van royaal betaalde managers enerzijds, en verlieslatende activiteiten anderzijds, werkt niet altijd motiverend. Het komt er dus op aan veranderingen aan de top heel goed te communiceren aan en te verdedigen bij het personeel.

Mijnheer de minister, u hoort mij niet zeggen dat deze uitbouw van managementstructuur niet verantwoord zou zijn. Het komt erop aan dit goed te motiveren binnen de totale context van het postbedrijf, zodat het niet kan dat daar enerzijds, bepaalde functies worden gecreëerd waarvan niemand goed weet wat die mensen doen en wat hun eindverantwoordelijkheid is en anderzijds, zeggen dat heel zuinig met de middelen moet worden omgegaan, dat er problemen rijzen voor het personeel en dat er mensen moeten afvloeien. U begrijpt dat deze wrevel dan meer dan terecht zal zijn, en dat er dus ook goed zal moeten worden verantwoord.

Collega Letermé verwees daarnet naar het artikel verschenen in Knack. Wie echter de artikelenreeks in Humo rond De Post heeft gevolgd, begrijpt heel goed wat ik bedoel. Ik herhaal nogmaals dat ik mij daarop voor deze suggesties allerminst heb gebaseerd, maar wel op contacten en dialogen met mensen op de werkvloer, in verschillende kantoren en in sorteercentra. Ik geef u dit mee als bezorgdheid en als idee, het is misschien een modeldossier of het is illustratief voor wat ik zopas heb gezegd.

Mijnheer de minister, het u misschien welbekende dossier-Cleaning gaat over het onderhoud van de gebouwen en de installaties van De Post. Ook daar is men bezig met een operatie van rationalisatie, vermeende rationalisatie of reconversie. Nu blijkt dat de uren van het onderhoudspersoneel van 6 naar 4,5 per werkdag zouden worden teruggeschoefd. Als het onderhoudspersoneel 25% zou moeten inleveren om de managers te betalen – naar het schijnt zou de verloning van de managers ongeveer een equivalent bedrag zijn – denk ik dat we niet goed bezig zijn. Mijnheer de minister, ik hoop dat u daaraan ook voldoende aandacht zal besteden.

Als laatste punt wou ik van de gelegenheid gebruik maken om op te komen voor de meest verdrukten bij De Post, de mensen die om medische redenen niet langer geschikt zijn hun job te doen. Vroeger kregen zij via de regionale overlegplatforms andere kansen binnen De Post. Na de hervorming werden de mogelijkheden voor deze groep enorm beperkt. Ik heb daarop vroeger al gewezen in commissie en de minister antwoordde na heel wat aandringen dat er, ik citeer: “oplossingen worden gezocht die het evenwicht bieden tussen het voldoen aan economische imperatieven en het opvangen van sociale noden”. Mijns inziens moet het hier niet gaan om een globaal evenwicht maar om een oplossing ad hoc zoals dat vroeger mogelijk was en vrij goed functioneerde. Mijnheer de minister, het

kan toch niet dat werkwilligen worden geweerd uit een overheidsbedrijf. Betaalt men die mensen misschien liever om thuis te zitten en dat dan nog in de actieve welvaartstaat? Bovendien put de geviseerde categorie mensen heel wat meer uit hun job dan hun loon. Het gaat ook om ontmoetingen, om opvang en niet het minst om zelfrespect. De CD&V blijft ijveren voor deze categorie mensen die onder meer door hun bereidheid tot werken alle respect verdienen en de gepaste ondersteuning van de overheid moeten genieten. Er moet weer een soepeler systeem komen om voor deze mensen een gepaste betrekking te vinden. Het is dan ook waanzinnig om slechts in één – of zoals u zegt twee – diensten te voorzien voor die mensen en dat dan nog voor maximaal zes maanden.

Mijnheer de minister, ik wou vanmiddag deze gelegenheid aangrijpen om u op deze zaken te wijzen omdat ze heel acuut, heel actueel en heel belangrijk zijn voor heel veel mensen in dit land.

01.116 André Smets (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je voudrais vous poser quelques questions, notamment sur le financement de La Poste. Vous avez veillé à la garantie d'une mission de service public. C'est essentiel dans la mesure où, par rapport à certaines déviations qu'elle pourrait connaître suite à la privatisation de certains services bancaires, il importe de garder à La Poste une mission de service public, d'intérêt général et universel.

Ce qui me paraît très important, c'est le financement. J'ai l'impression – vous me contredirez si je me trompe – qu'au niveau du financement, on en reporte les délais et que ce qui avait été promis, me semble-t-il, dans un premier temps, ne serait réellement transféré financièrement de l'Etat vers ce service universel de La Poste qu'en 2007. D'où un certain nombre d'inquiétudes, que je me permets de soulever, dans la mesure où quelle que soit l'évolution de La Poste, les objectifs à rencontrer sont nombreux.

J'ai été très sensible aux propos que vient de tenir mon collègue quant au rôle du facteur. Je suis sidéré que l'on puisse arriver à minuter à ce point le travail du facteur, comme on veut le faire, alors que s'il existe encore des acteurs de proximité dans la société actuelle, ce sont bien les facteurs. Vous savez combien il est important que ce service primordial que constitue l'acheminement tant du courrier que des colis postaux soit rempli, tout comme de rencontrer et d'être simplement à l'écoute des gens. A ce niveau, nous devons être particulièrement attentifs à ce rôle humain et professionnel du facteur.

Par ailleurs, toujours dans le cadre de cette rencontre entre l'Etat et les missions de service public de La Poste, a été créé le système Prior. Je vous ai récemment surpris agacé parce que je sortais des articles de presse. Aujourd'hui, un journal bien connu de la capitale titrait: "Prior, des centaines de plaintes!" et le médiateur de s'exprimer en substance: "J'accorde la priorité aux réclamations Prior, les autres attendront". Je peux en tout cas témoigner que là où je travaille sur le terrain, une réunion du conseil de police est menacée d'être entachée d'irrégularités parce que, une fois qu'on a recours à ce système Prior, il y a des délais à respecter. Or, je constate que le nombre de plaintes grandit.

Je vois ici que l'on mentionne plusieurs centaines de demandes de

01.116 André Smets (cdH): U heeft ervoor gezorgd dat De Post haar essentiële opdracht van openbare dienstverlening behoudt.

Wat de termijnen betreft, is het echter blijkbaar zo dat de beloofde termijnen pas in 2007 deel zullen uitmaken van de universele dienstverlening van De Post.

Ik ben het eens met de vorige spreker wat de rol van de postbode betreft en ik vind het verbijsterend dat men zijn prestaties tot op de minuut gaat meten: hij is immers een soort tussenpersoon die luistert naar de mensen en, naast zijn beroepsfunctie, neemt hij ook een menselijke rol op zich.

Volgens de pers zouden er honderden klachten zijn over de priorzendingen; die zouden kunnen leiden tot aanvragen om terugbetaling, in het licht van de beloften inzake vergoeding die de postdirectie heeft gedaan. Mijnheer Coveliers, beter is beter dan goed en eenvoudig siert.

De toestand van de gebouwen baart me zorgen, vooral wat veiligheid en preventie betreft. De postkantoren staan voortdurend bloot aan misdadig opzet. De veiligheid moet stelselmatig worden gecontroleerd. Men zou die kantoren moeten uitrusten met

remboursement, puisque le nouveau patron de La Poste avait promis qu'en cas de non-respect de leurs engagements, des indemnisations seraient possibles. Et Test- Achats estime, je lis, "que la procédure d'indemnisation de La Poste reste trop laborieuse".

En tout cas, je suis personnellement convaincu qu'à vouloir trop bien faire, on n'a pas bien fait; vous en êtes peut-être vous-même également convaincu. Une expression pourrait s'appliquer ici, monsieur Coveliers: "Le mieux est l'ennemi du bien". Je crois que la simplicité est aussi une vertu, même si ce n'est pas encore une vertu théologale.

Ensuite, monsieur le ministre, un problème qui m'inquiète particulièrement est celui de la situation des bâtiments. Je n'ai pas comme vous une vue globale de la situation des bâtiments, mais j'ai l'impression qu'il y a un retard important quant à leur sécurisation, et donc à la sécurisation des personnes qui travaillent à l'intérieur de ces bâtiments. On a parlé plus tôt d'entretien; moi, je me place essentiellement au niveau prévention-sécurité. En effet, vous savez comme moi que la criminalité est très présente, on discute de l'évolution des chiffres de criminalité, mais en attendant, il y a une menace permanente sur les bureaux de poste. Je suis particulièrement inquiet à ce niveau-là. En tant que bourgmestre, j'ai été sollicité directement dans la mesure où il y a eu à deux reprises au cours des quatre dernières années des attaques contre le bureau de poste à la ville de Herve. La sécurité des bâtiments est donc une question qui, me semble-t-il, mériterait d'être analysée de façon très systématique.

Comme cela vaut, je pense, pour les banques -même si c'est un cadre qui nous échappe-, on devrait imposer systématiquement des sas d'accessibilité aux bureaux de poste. Je ne sais pas ce que vous en pensez, mais je trouve cela très important. Cela éviterait peut-être des déchargements de mandats en-dehors des bâtiments. Je crois qu'il y a des contraintes imposées mais je suppose que tout cela est prévu dans les cahiers de charges.

Je désire faire une deuxième remarque, sans cependant m'attarder. Je suis très satisfait de constater qu'une question que je vous avais posée personnellement en séance publique et qui avait peut-être eu le don de vous énerver un peu, à savoir la transparence des rémunérations, a trouvé une réponse. Il est très clairement dit, à la page 231 dans le volume de projet de loi-programme 1, que "le rapport de gestion comprendra en outre les informations complètes sur la rémunération des membres des organes de gestion, ainsi que sur les mandats et les rémunérations".

Vous aurez certainement l'occasion de me dire tout à l'heure que la loi sur les entreprises publiques autonomes est une loi qui remonte à 1991 et que ce n'est pas vous qui l'avez rédigée, du moins je ne le pense pas. Mais je crois qu'il est sain d'avoir le courage de dire dorénavant, dans la transparence la plus totale, que telle entreprise confère tel mandat accompagné de telle rémunération. Je crois que l'on doit aller de plus en plus vers une très grande transparence. Je ne dis cela ni contre vous ni contre les personnes qui sont mandatées. Je trouve simplement qu'il est important -dans la lignée des remarques que je faisais tout à l'heure- de pouvoir assumer partout une véritable gestion en connaissance de cause, de pouvoir

een toegangssluis, zodat er niet buiten moet worden uitgeladen. Ik veronderstel dat zulks vervat zit in het bestek.

De transparantie van de bezoldigingen in de autonome overheidsbedrijven komt aan bod in de programmawet. De laatste wet in dat verband dateert van 1991. Vandaag zou het goed zijn indien men zou bekendmaken welk bedrijf welk mandaat met welke bezoldiging toewijst, zodat het bedrijf met kennis van zaken kan worden beheerd en het aandeel van de personeelskosten in de begroting van het bedrijf kan worden berekend.

disposer de l'information suffisante, pour dès lors pouvoir reconnaître que les frais de personnel dans une entreprise sont des réalités, souvent difficilement compressibles, et que cela aussi fait partie d'une gestion. Je me répète, l'on ne sait pas faire de social sans faire prioritairement de la gestion économique.

01.117 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, zoals de heer Deseyn zei, is een van mijn hoofdtaken in deze het overbrengen van bezorgdheden. Ik heb ze goed genoteerd. Zo was er onder meer zijn bezorgdheid inzake het invullen van banen in de sorteercentra, dat door hem als scheefgetrokken op communautaire basis wordt ervaren. Ik heb ook begrepen dat er een aantal opmerkingen te maken valt inzake universele dienstverlening. Maar ik kan u zeggen dat precies dat een heel belangrijk onderdeel is dat wij in het beheerscontract hebben ingebed en waarvoor wij dan ook garant willen staan.

Ik heb ook begrepen dat Georoute enige bezorgdheid met zich brengt. Diezelfde bezorgdheid hoor ik bij de heer Smets die letterlijk zei: "On ne va quand même pas minuter le facteur?" Maar ik denk dat men wat dat betreft maar twee keuzes heeft. Ofwel zegt men dat het postbedrijf van vandaag ook morgen in een volledig vrijgemaakte markt zijn rol zonder chronometer zal kunnen vervullen, met als gevolg dat iemand de kosten daarvan moet dragen – in casu bijvoorbeeld de Staat. Ofwel wordt De Post zoals in zovele andere landen een bedrijf als een ander, waarbij weliswaar in de markt of in het bedrijf zelf een aantal aspecten van universele dienstverlening ingebed zijn. Ik heb in het beheerscontract de sociale rol van de postbode ingeschreven, die moet ingevuld worden. U ziet dat ik die bezorgdheid dus minstens embryonaal heb opgenomen. Maar nu moeten wij die invullen. Mijn engagement jegens de postleiding was duidelijk: als wij vinden dat een postbode per klant een minuut lang een praatje mag maken, moet die minuut betaald worden. In dat geval wordt die minuut niet betaald door de postzegel maar rechtstreeks door de belastingbetaler. Dat is dus een debat dat wij vrijelijk moeten voeren. Ik heb er geen moeite mee om het te voeren. Maar men kan niet van twee walletjes eten. Men kan niet zeggen: de Post moet volledig doeltreffend worden en de competitie met de leeuwen, de haaien en de wolven op de postmarkt aangaan, maar wel met wapens waarmee men op voorhand al verliest. Dat kan niet.

Wij hebben nog wat tijd, tot 2009, om een overgang te maken die minstens het midden tussen beide houdt en waarbij men de sociale rol toch voor een stuk invult. U kent mijn gevoeligheid inzake de kwestie van prior- en non prior-zendingen. Ik vind het goed dat het bijkomend aanbieden van een nieuwe service – de non prior-zendingen, want dat is de realiteit – uiteindelijk het drukwerk vervangt, waarbij de kleine zendingen tot 50 gram geüniformeerd worden.

Zo worden de prior-zendingen van 25 tot 50 gram 30 cent goedkoper dan vroeger. De non prior-zendingen worden ofwel 1 cent ofwel 38 cent goedkoper dan vroeger. Daartegenover staat dat het tarief voor de prior-postzegels 8 cent duurder wordt, wat minder is dan de normale indexering van de voormalige prijs. Dat moeten wij toch beseffen. Die 7 cent verschil tussen prior- en non prior-zendingen is kleiner dan de indexering. Die 7 cent staan uiteindelijk tegenover een veel groter en gemakkelijker aanbod, en natuurlijk tegenover het

01.117 **Rik Daems**, ministre Je partage les préoccupations des orateurs et j'ai bien l'intention d'y réagir. Ils ont évoqué les emplois, le service universel et le système géoroute.

De deux choses l'une: soit on veut une entreprise postale jouant un rôle totalement libre, mais dans ce cas il faudra bien que quelqu'un paie – l'Etat, par exemple –, soit on suit l'exemple des pays voisins du nôtre, mais dans cette hypothèse il s'agira de garantir les aspects liés au service universel.

Si nous pensons qu'un facteur doit avoir la possibilité de bavarder une minute avec les destinataires du courrier qu'il distribue, nous devons aussi décider qui doit payer cette minute. La question mérite un débat sérieux. Mais nous avons jusqu'à 2009 pour élaborer une réglementation valable.

Le nouveau système de timbres, avec les envois prior et non prior, fonctionne bien. Une augmentation de 7 cents est inférieure à l'indexation. Dans le même temps, nous avons amélioré l'offre et le système mis en place devrait être très efficace dans l'avenir.

Aucun système ne fonctionne parfaitement d'emblée. Il est malhonnête d'e reprocher cela à La Poste.

Je souhaiterais également que le courrier soit davantage transporté par train mais malheureusement, les camions qui roulent de nuit sont meilleur marché, plus rapides et plus flexibles. Je comprends dès lors le point de vue de la direction.

invoeren van een systeem dat moet bewijzen doeltreffend te zijn en de beoogde percentages te behalen. Maar dat kan niet vanaf het begin.

Ook in de commissie heb ik al gezegd dat ik mij stoor aan het gemediatiseerde gebeuren waarbij vanaf de eerste dag dat het systeem werd ingevoerd zowat iedereen brieven ging versturen in de hoop dat er natuurlijk wel eentje te laat kwam om dan De Post op een onheuse wijze te kunnen uitkafferen. Ik vond dat niet fijn. Geen enkel nieuw systeem kan de eerste weken, laat staan dagen, na de invoering ervan optimaal functioneren. Dat is nooit zo.

Is daarover nu goed gecommuniceerd of niet, daar kunnen wij nog over discussiëren. Maar ik denk dat wij stilaan toch wel een graad van satisfactie beginnen te krijgen. Men moet natuurlijk ook het totale gamma poststukken bekijken, want men vergeet natuurlijk alles wat voordien drukwerk was erbij te tellen om dan de juiste percentages te berekenen. Dit gezegd zijnde, wij zullen zien wat dit in de onmiddellijke toekomst geeft.

Wat de inplanting van de sorteercentra nabij het spoor betreft, kent u mijn mening. Ik wijzig die niet. Ik ben er ook voorstander van dat er meer over het spoor kan gebeuren. Maar het spoor in deze specifieke activiteitentak betekent dat men op voorhand al weet dat men zo niet langer de prior-verplichtingen kan nakomen omdat het spoor op bepaalde tijden nu eenmaal minder flexibel is en men gewoon stukken van grote centra naar andere centra zit te vervoeren zonder dat men daardoor sneller kan werken.

Het is onbetwistbaar dat het inzetten van vrachtwagens 's nacht de mobiliteit niet hindert, goedkoper is en flexibeler werk toelaat, meer bepaald in deze specifieke activiteitentak. Dat wegens grote principes willen herleiden tot minder flexibiliteit in het werk, tot het niet meer op tijd klaar geraken en tot een duurdere service is volgens mij een slechte keuze. Terzake heeft het management alle redenen om de richting te kiezen, waarvan het oordeelt dat het de goede is.

Concernant le financement de La Poste, je vous rappelle, monsieur Smets, que c'est ce gouvernement-ci qui a décidé de recapitaliser La Poste à concurrence de 300 millions d'euros (12 milliards de francs belges), ce qui n'est pas rien, et qui a également introduit un contrat de gestion. Il est vrai que dans le contexte budgétaire, on a étalé dans le temps, de façon élégante pour le gouvernement, les déboursements en 2003. Cela ne sert à rien de le nier puisque tout le monde le voit dans le budget. Je l'ai même indiqué personnellement car je ne veux pas qu'il y ait de doute sur les raisons de ce choix: c'est pour des raisons budgétaires, point à la ligne. Cela dit, on paie quand même les intérêts à La Poste. On paie quand même ces montants au début de l'année au lieu de les déboursier chaque mois, ce qui fait que la position en termes de liquidités de La Poste est influencée de manière favorable dans ce contexte alors qu'elle l'était de façon négative par le passé. Cela, on le sait. Il y a du pour et du contre, ce que je comprends.

Vous avez aussi mentionné les éléments de Prior.

Ik kom tot het laatste element dat de heer Deseyn naar voren bracht, met name de medisch ongeschikten of minder-geschikten. Mijnheer

Nous ne pouvons attendre de La Poste qu'elle obtienne un rendement optimal tout en engageant des personnes moins valides. Une telle fonction sociale coûte cher. Le renforcement de la compétitivité de La Poste est prioritaire car la concurrence fera encore davantage rage lorsque le marché européen sera libéralisé. En réalité, il aurait fallu commencer à préparer La Poste à cette évolution il y a dix ans déjà. Nous devons à présent manger notre pain noir sinon nous en ferons ultérieurement les frais.

Ik wil benadrukken, mijnheer Smets, dat het de regering is die beslist heeft De Post te herkapitaliseren met het niet onaanzienlijke bedrag van 300 miljoen euro.

Deseyn, dit behoort ook tot mijn bezorgdheden en daarvoor moet een oplossing worden gevonden. Ook hier moet men eerlijk zijn tegenover elkaar. Men kan van een bedrijf niet verwachten dat het optimaal, point blanc als het ware, functioneert indien in het productieproces een groot aantal personen die jammer genoeg minder geschikt zijn, worden ingebracht. Men moet consequent zijn en de kosten daarvan dragen. Dat is een debat apart dat volgens mij kan worden gevoerd, maar dat binnen de juiste context moet worden gesitueerd. Het gaat hier om een andere sociale rol die desgevallend aan een bedrijf wordt opgelegd.

Mijn mening is dat men in deze moet trachten De Post zo concurrentieel mogelijk te maken omdat ik vrees dat de openstelling van de markt, de markt van De Post binnen een vijftal jaar zeer vergelijkbaar zal worden met de telecommarkt. Het is dan kwestie te behoren tot de betere bedrijven en stand te houden in een markt die meer openstaat dan de telecommarkt. Wat is het verschil? Belgacom bijvoorbeeld zou veel gemakkelijker stand hebben kunnen houden aangezien de wegen waarover hun producten lopen koperen kabels zijn die hun eigendom zijn. De wegen daarentegen waarover de producten van De Post worden vervoerd, dat zijn onze autowegen en onze straten en daarop mag iedereen rijden. Met andere woorden, de positie van De Post bij een opengestelde markt is veel zwakker wegens de structuur van de markt.

Persoonlijk meen ik dat we het transformatieproces te laat hebben ingezet. Ik heb het ingezet in de loop van de maand waarin ik terzake bevoegd werd. U herinnert zich wellicht dat ik begin 2000 het bedrijf hervormde tot een naamloze vennootschap van publiek recht. Ik deed dat meteen, maar het moest in feite tien jaar geleden zijn gebeurd, zoals dat het geval was in Nederland en voor een stuk ook in Duitsland. Dat zijn uiteraard vijgen na Pasen.

Hoe dan ook, deze hervorming is verre van gemakkelijk en zij zal een aantal gevolgen hebben op korte en middellange termijn zowel voor de gebruiker als voor het personeel. Er is echter geen keuze: ofwel hervormen wij, ofwel belanden wij in een situatie waarbij wij het ons zullen beklagen in het verleden niet het nodige te hebben gedaan en zullen wij overblijven met een definitief teloorgegaan bedrijf. Dat wil ik vermijden en daarvoor neem ik mijn verantwoordelijkheid op. Ik wil niet dat, zoals ik zelf heb meegemaakt, een van mijn opvolgers binnen tien jaar zal zeggen dat het is omdat zijn voorgangers niet tijdig het nodige deden dat hij met de problemen zit. Ik reageer nu al te laat, wegens het verleden, maar ik wil niet nog meer tijd verliezen. Dit alles maakt het des te moeilijker om over te gaan tot transformatie.

Wellicht zult u het dadelijk hebben over de NMBS. Welnu, op dat vlak zijn wij ook al veel te laat, niet door de schuld van deze regering, maar door toestanden uit het verleden. Dat is geen verwijt, maar een vaststelling. Trouwens, de politieke mentaliteit moet het ook toelaten om over te gaan tot transformatie.

Ik wil zeker niet dat mij in de toekomst zou worden verweten dat ik niet op het juiste moment mijn verantwoordelijkheid heb opgenomen.

01.118 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal op een aantal punten nog kort repliceren.

01.118 Roel Deseyn (CD&V): Je ne m'oppose pas à une répartition

Ten eerste, wat de Georoute betreft. Zoals ik reeds zei is het in eerste instantie te doen om een billijke werkverdeling. Dat er een redelijke termijn wordt uitgetrokken voor de sociale aspecten, dat zal geen groot verschil uitmaken, want het werk blijft perfect meetbaar. Er mag worden gechronometreerd om de werklast te meten, maar niet om meer stress te creëren en evenmin om de sociale aspecten in te perken.

Wat de prior betreft, had ik de argumenten die u aanhaalde, wel kunnen vermoeden. Ik had het dan ook niet over een meting bij de eerste dag, maar over de prognoses die men doet voor 2006, waar het nog altijd over 5% gaat. Ik zeg dat voor 95% de resultaten dichter liggen bij dewelke we haalden in het klassieke systeem.

U zegt dat we in het Parlement een debat kunnen voeren over de concurrentie, over het aantal mensen dat moet worden ingezet, over de herplaatsing om medische redenen, over de tijd die ze spenderen aan sociale contacten enzovoort. Uiteraard kan dat via een debat worden overeengekomen en zal daarvoor geld nodig zijn, maar anderzijds zegt u dat we het beter overlaten aan de NV van publiek recht. Als we het debat voeren, moeten we daaraan consequenties durven te verbinden en die opleggen aan het management van De Post.

Het is mij opgevallen dat u in uw antwoord niets hebt gezegd op mijn commentaar rond de managementstructuur en de reacties daarop. Het gaat om een zware managementstructuur, soms weinig heldere functiebeschrijvingen en hervormingen ten koste van het personeel die dienen om managers voor een deel te gaan betalen.

01.119 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, ik wil daarover een opmerking maken. Het is juist dat er een heel grote inspanning zichtbaar wordt op wat men het middelmanagement noemt. Daarvoor is een reden en die reden is heel eenvoudig. Dat middelmanagement bestond in het verleden gewoonweg niet. Men had een kleine top met bovendien relatief weinig tot bijna geen enkel hooggeschoold persoon. Het waren mensen die met heel veel ervaring waren doorgegroeiwd in het bedrijf. Onderaan was er een heel grote massa mensen die eigenlijk geen sturing kregen. Dat is de reden waarom men een middelmanagement tot stand moet brengen om die sturing te kunnen geven. Als bovenaan op een bepaald ogenblik een keuze wordt gemaakt – van strategische, tactische of praktische aard –, moet die ook op het terrein worden doorgevoerd. Dat gebeurt vandaag niet, omdat het middelmanagement ontbreekt.

U kunt dat in die zin vertalen dat er veel wordt ingebracht. Dat is juist. U bekijkt dat negatief, omdat ik u misschien nog niet het kader heb gegeven waarbinnen dat gebeurt. Ik doe dat nu. Het is wel degelijk nodig. Anders heeft men geen mogelijkheid om op het terrein De Post aan te sturen.

01.120 **Roel Deseyn** (CD&V): Ik bekijk dat niet a priori negatief. Het gaat erover dat de situatie duidelijk moet worden gecommuniceerd, ook aan de mensen op de werkvloer. Zij moeten weten via welke kanalen hun bedrijf wordt bestuurd en tot wie zij zich kunnen wenden. Dat is in dit verband mijn grootste kritiek.

plus équitable du travail. La mesure de la charge de travail ne peut cependant pas déboucher sur des contraintes plus importantes encore pour le personnel.

Les observations que j'ai formulées à propos du timbre prior ne sont pas fondées sur les premières constatations faites après la mise en œuvre de ce nouveau système mais sur les prévisions de La Poste pour 2006. Une marge d'erreur de 5% ne représente pas une amélioration par rapport à l'ancien système.

Il est nécessaire d'organiser un débat de fond sur la vocation sociale du travail mais M. Daems estime apparemment que la compétitivité prime.

Je m'étonne du fait que le ministre n'ait pas réagi à mes déclarations sur le management.

01.119 **Rik Daems**, ministre: A présent, les cadres moyens doivent fournir de gros efforts mais, avant, ce cadre moyen n'existait tout simplement pas. La Poste disposait d'une direction de très petite taille et d'une masse importante de subordonnés qui ne recevaient en fait pas d'instructions. Les réformes actuelles sont la seule manière de rendre la gestion possible.

01.120 **Roel Deseyn** (CD&V): Je n'en doute pas mais j'insiste sur la nécessité d'améliorer la communication sur la manière dont la société est dirigée.

01.121 André Smets (cdH): Sans abuser du temps de mes collègues, je me permets d'insister sur la sécurité des bureaux de poste. Je trouve qu'il y a quand même un problème. Je ne le dis pas contre vous, c'est aussi un problème qu'on a abordé tardivement, mais il est extrêmement grave. Je tenais à le signaler.

01.121 André Smets (cdH): Ik dring erop aan dat werk wordt gemaakt van de veiligheid van de postkantoren, wat een bijzonder ernstig probleem is.

Le **président**: Chers collègues, vu le nombre d'orateurs qui doivent encore prendre la parole, je vous propose de clôturer maintenant la séance de l'après-midi. Je demanderai à M. Henry d'avoir la gentillesse d'ouvrir la séance du soir à 18.40 heures. Je vous rejoindrai un peu plus tard.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée à 18.25 heures. Prochaine séance à 18.40 heures.

De vergadering wordt gesloten om 18.25 uur. Volgende vergadering om 18.40 uur.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****WOENSDAG 11 DECEMBER 2002****MERCREDI 11 DÉCEMBRE 2002****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****INTERPELLATIEVERZOEKEN****DEMANDES D'INTERPELLATION****Ingekomen****Demandes**

1. mevrouw Frieda Brepoels tot de eerste minister over "de lijst van politieke topbenoemingen en ontslagen door de paars-groene regering".

(nr. 1495 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

2. de heer Servais Verherstraeten tot de eerste minister over "de politieke benoemingen en ontslagen door deze regering".

(nr. 1496 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

1. Mme Frieda Brepoels au premier ministre sur "la liste des nominations et limogeages politiques de *top managers* à mettre à l'actif du gouvernement arc-en-ciel".

(n° 1495 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

2. M. Servais Verherstraeten au premier ministre sur "les nominations et les limogeages politiques auxquels a procédé ce gouvernement".

(n° 1496 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

MEDEDELINGEN**COMMUNICATIONS****ADVIES****AVIS****Raadgevend Comité voor Bio-ethiek****Comité consultatif de Bioéthique**

Bij brief van 6 december 2002 zendt de voorzitter van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek, overeenkomstig de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord van 15 januari 1993 houdende oprichting van een Raadgevend Comité voor bio-ethiek, het advies nr. 20 van 18 november 2002 over betreffende predictieve genetische tests en HIV-tests in het kader van arbeidsverhoudingen.

Bij de Kamer ter tafel gelegd en rondgedeeld

Par lettre du 6 décembre 2002, le président du Comité Consultatif de Bioéthique transmet, conformément aux dispositions de l'Accord de Coopération du 15 janvier 1993 portant création d'un Comité Consultatif de Bioéthique, l'avis n° 20 du 18 novembre 2002 relatif aux tests génétiques prédictifs et tests HIV dans le cadre des relations de travail.

Dépôt sur le bureau de la Chambre et distribution

VARIA**DIVERS****Hoge Raad voor de Justitie****Conseil supérieur de la Justice**

Bij brief van 10 december 2002 zenden de voorzitter van de Verenigde Advies- en Onderzoekscommissie alsmede de voorzitter van de Nederlandstalige Advies- en Onderzoekscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie opmerkingen over betreffende het wetsontwerp met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (nrs. 1937/1 tot 10).

Rondgedeeld

Par lettre du 10 décembre 2002, la présidente de la Commission d'Avis et d'Enquête réunie ainsi que la présidente de la Commission d'Avis et d'Enquête néerlandophone transmettent des observations concernant le projet de loi relatif au statut du régulateur des secteurs des postes et des télécommunications belges (n°s 1937/1 à 10).

Distribution